

NOVEMBER 2024

SPRÁVA O ŠTÁTNOM ŠTATISTICKOM ZISŤOVANÍ V OBLASTI KULTÚRY 2023

ODDELENIE VZDELÁVANIA, VÝSKUMU A ŠTATISTIKY
NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM

Námestie SNP 12, Bratislava

Obsah

1. Vymedzenie, účel a spôsob realizácie štátneho štatistického zisťovania.....	3
1.1 Vymedzenie a účel štátneho štatistického zisťovania.....	3
1.2 Spôsob získavania údajov	3
1.3 Ročné výkazy KULT a NM štátneho štatistického zisťovania za rok 2023.....	4
1.4 Zber a spracovanie údajov	5
2. Výsledky štátneho štatistického zisťovania v oblasti kultúry	7
2.1 Počet oslovených subjektov, spravodajské jednotky, poskytnutie súčinnosti v štátnom štatistickom zisťovaní	7
2.2 Kultúra v číslach – stav v roku 2022, vybrané ukazovatele	8
2.3 Ekonomické ukazovatele – finančné a personálne zabezpečenie	9
3. Doplnkové ukazovatele – kultúra pre znevýhodnené a vybrané špecifické skupiny obyvateľov	14
4. Výsledky za jednotlivé parciálne oblasti kultúry	21
4.1 Galérie	21
4.2 Múzeá	26
4.3 Knižnice	30
4.4 Subjekty profesionálneho scénického umenia	47
4.5 Hudba	53
4.6 Audiovizia	62
4.7 Vysielanie rozhlasových a televíznych programových služieb.....	69
4.8 Vydávanie periodickej tlače.....	76
4.9 Vydávanie neperiodických publikácií.....	77
4.10 Kultúrno-osvetová činnosť	83
4.11 Astronomické zariadenia.....	86
4.12 Cirkvi a náboženské spoločnosti	89
4.13 Ochrana pamiatkového fondu	92
4.14 Multimediálny priemysel.....	94
4.15 Špecializované dizajnérske činnosti.....	97
4.16 Kultúra národnostných menšín.....	100

1. Vymedzenie, účel a spôsob realizácie štátneho štatistického zisťovania

1.1 Vymedzenie a účel štátneho štatistického zisťovania

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov (ďalej zákon č. 540/2001 Z. z.) vykonáva každoročne dlhodobé štátne štatistické zisťovanie v oblasti kultúry. Štatistické zisťovanie sa riadi programom štátnych štatistických zisťovaní, ktorý zostavuje Štatistický úrad Slovenskej republiky (ďalej ŠÚ SR) v súčinnosti s ministerstvom na obdobie troch rokov a ktorý sa vydáva vyhláškou. Sumárne výsledky štátneho štatistického zisťovania za jednotlivé parciálne oblasti kultúry sú zverejňované v štatistických ročenkách za SR a jednotlivé samosprávne kraje, poskytujú sa európskym a medzinárodným inštitúciám na účely porovnávania a tvorby analýz vývojových trendov v jednotlivých oblastiach kultúry, využívajú sa pri tvorbe stratégií a koncepcií rozvoja kultúry v SR.

1.2 Spôsob získavania údajov

Údaje štátneho štatistického zisťovania za jednotlivé parciálne oblasti kultúry sa získavajú prostredníctvom 19 ročných štatistických výkazov KULT a NM.

Okrem údajov získaných prostredníctvom štatistických výkazov KULT sa údaje v štátnom štatistickom zisťovaní získavajú z administratívnych zdrojov. Ministerstvo v súčasnosti týmto spôsobom získava údaje za oblasť periodickej tlače, administratívnym zdrojom údajov je evidencia periodickej tlače vedená ministerstvom podľa zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení zákona č. 221/2011 Z. z., i údaje za oblasť kolektívov záujmovej umeleckej činnosti, administratívnym zdrojom je zoznam kolektívov a jednotlivcov z oblasti záujmovej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby podľa zákona č. 189/2015 o kultúrno-osvetovej činnosti vedený Národným osvetovým centrom.

1.3 Ročné výkazy KULT a NM štátneho štatistického zisťovania za rok 2023

KULT 1-01 Ročný výkaz o ochrane pamiatkového fondu

KULT 3-01 Ročný výkaz o kultúrno-osvetovej činnosti

KULT 4-01 Ročný výkaz o neperiodických publikáciách

KULT 5-01 Ročný výkaz o hudobnom telese a umeleckom súbore

KULT 6-01 Ročný výkaz o galérii

KULT 7-01 Ročný výkaz o vysielaní rozhlasovej programovej služby

KULT 8-01 Ročný výkaz o vysielaní televíznej programovej služby

KULT 9-01 Ročný výkaz o múzeu

KULT 10-01 Ročný výkaz o knižnici

KULT 11-01 Ročný výkaz o audiovízii

KULT 12-01 Ročný výkaz o subjektoch v oblasti profesionálneho scénického umenia

KULT 14-01 Ročný výkaz o astronomickom zariadení a pracovisku

KULT 15-01 Ročný výkaz o cirkvi a náboženskej spoločnosti

KULT 16-01 Ročný výkaz o verejných podujatiach v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry

KULT 17-01 Ročný výkaz o festivaloch a prehliadkach v oblasti profesionálneho scénického umenia

KULT 19-01 Ročný výkaz o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel

KULT 20-01 Ročný výkaz o multimedialnom priemysle

KULT 21-01 Ročný výkaz o špecializovaných dizajnerských činnostiach

NM 1-01 Ročný výkaz o kultúre národnostných menšín

1.4 Zber a spracovanie údajov

Zber a spracovanie údajov v oblasti kultúry sa realizujú prostredníctvom elektronického systému štatistického zisťovania ministerstva. Koordináciu postupu, plnenie úloh štátneho štatistického zisťovania a poskytovanie údajov ŠÚ SR zabezpečuje oddelenie vzdelávania, výskumu a štatistiky Národného osvetového centra (ďalej OVVŠ NOC). V etape prípravy zberu a spracovania údajov predkladá sekciu projektového riadenia a informatiky ministerstva požiadavky na úpravu výkazov KULT a NM, koordinuje aktualizáciu zoznamov spravodajských jednotiek a zabezpečuje testovanie elektronického systému štatistického zisťovania. Počas zberu a spracovania údajov zabezpečuje odstraňovanie nedostatkov súvisiacich najmä s funkcionalitou systému, poskytuje metodickú pomoc spracovateľom výkazov aj spravodajským jednotkám. Po ukončení zberu údajov kompletizuje a poskytuje v súlade s dohodou o spolupráci a poskytovaní údajov a informácií na účely štátnej štatistiky medzi ministerstvom a ŠÚ SR údaje do ročenky za Slovenskú republiku a systému údajov ŠÚ SR, pripravuje sumárne výkazy a zoznamy spravodajských jednotiek na zverejnenie na webovom sídle ministerstva. V poslednej etape pripravuje správu o výsledkoch štátneho štatistického zisťovania za príslušný kalendárny rok a predkladá ju ministerstvu. Spracovateľmi jednotlivých výkazov sú pracovníci OVVŠ NOC a odborní pracovníci inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva. Spracovateľ každoročne v období prípravy zberu a spracovania údajov aktualizuje zoznam spravodajských jednotiek a podieľa sa na testovaní elektronického systému štatistického zisťovania. Počas zberu údajov poskytuje metodickú pomoc spravodajským jednotkám, kontroluje údaje a v prípade nejasností vo výkaze oslovuje spravodajskú jednotku. Po ukončení zberu údajov podľa zoznamu spravodajských jednotiek kontroluje stav poskytnutia súčinnosti a komunikuje so spravodajskými jednotkami v prípade zaslania urgencie pre neposkytnutie súčinnosti. Po úplnom ukončení zberu kontroluje výkazy a údaje, generuje sumárne výkazy za jednotlivé parciálne oblasti kultúry a pripravuje komentár k výsledkom štátneho štatistického zisťovania za príslušný kalendárny rok.

Spracovatelia štatistického zisťovania

Štatistický výkaz	Spracovateľ výkazu
KULT 1-01 o ochrane pamiatkového fondu	Mgr. Jana Vargová Pamiatkový úrad SR
KULT 3-01 o kultúrno-osvetovej činnosti	Jana Brúderová Ing. Ivo Šimunek Národné osvetové centrum
KULT 4-01 o neperiodických publikáciách	Mgr. Mária Červíková Mgr. Viera Petrovičová Slovenská národná knižnica
KULT 5-01 o hudobnom telese a umeleckom súbore	Mgr. Dominik Kopcsay Hudobné centrum
KULT 6-01 o galérii	Mgr. Kristína Matuchovičová Slovenská národná galéria
KULT 7-01 o vysielaní rozhlasovej programovej služby	Jana Brúderová Ing. Ivo Šimunek Národné osvetové centrum
KULT 8-01 o vysielaní televíznej programovej služby	Jana Brúderová Ing. Ivo Šimunek Národné osvetové centrum
KULT 9-01 o múzeu	Mgr. Ivana Jurčíková Mgr. Katarína Kaža Slovenské národné múzeum
KULT 10-01 o knižnici	PhDr. Iveta Kilárová, CSc. Mgr. Nikola Kianicová Slovenská národná knižnica
KULT 11-01 o audiovizii	Mgr. art. Lukáš Würfl Mgr. Richard Kováčik, PhD. Slovenský filmový ústav
KULT 12-01 o subjektoch v oblasti profesionálneho scénického umenia	Mgr. Peter Štefanec Divadelný ústav
KULT 14-01 o astronomickom zariadení a pracovisku	Mgr. Eduard Koči Slovenská ústredná hviezdáreň
KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti	Mgr. Miroslav Lojda Ministerstvo kultúry SR
KULT 16-01 o verejných podujatiach v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry	Mgr. Dominik Kopcsay Hudobné centrum
KULT 17-01 o festivaloch a prehliadkach v oblasti profesionálneho scénického umenia	Mgr. Peter Štefanec Divadelný ústav
KULT 19-01 o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel	Mgr. Dominik Kopcsay Hudobné centrum
KULT 20-01 o multimediálnom priemysle	Mgr. Barbora Lendáková Slovenské centrum dizajnu
KULT 21-01 o špecializovaných dizajnerských činnostiach	Mgr. Barbora Lendáková Slovenské centrum dizajnu
NM 1-01 o kultúre národnostných menšín	Mgr. Branislav Bango Mgr. Denis Valent Ministerstvo kultúry SR

2. Výsledky štátneho štatistického zisťovania v oblasti kultúry

2.1 Počet oslovených subjektov, spravodajské jednotky, poskytnutie súčinnosti v štátnom štatistickom zisťovaní

Za rok 2023 bolo do zoznamu spravodajských jednotiek (SJ) k výkazom KULT a NM za jednotlivé parciálne oblasti kultúry zaradených 8 282 subjektov. Súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní poskytlo 7 840 spravodajských jednotiek, návratnosť štatistických výkazov dosiahla 94,7 %.

Prehľad o počte spravodajských jednotiek

	Počet SJ	Počet SJ neposkytujúcich súčinnosť
KULT 1-01 o ochrane pamiatkového fondu	84	3
KULT 3-01 o kultúrno-osvetovej činnosti	1 849	
KULT 4-01 o neperiodických publikáciách	1 952	162
KULT 5-01 o hudobnom telese a umeleckom súbore	31	
KULT 6-01 o galérii	33	
KULT 7-01 o vysielaní rozhlasovej programovej služby	42	1
KULT 8-01 o vysielaní televíznej programovej služby	154	1
KULT 9-01 o múzeu	130	1
KULT 10-01 o knižnici	1 534	
KULT 11-01 o audiovizii	591	30
KULT 12-01 o subjektoch v oblasti profesionálneho scénického umenia	159	3
KULT 14-01 o astronomickom zariadení a pracovisku	23	
KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti	32	
KULT 16-01 o verejných podujatiach v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry	157	8
KULT 17-01 o festivaloch a prehliadkach v oblasti profesionálneho scénického umenia	51	
KULT 19-01 o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel	160	22
KULT 20-01 o multimediiálnom priemysle	138	58
KULT 21-01 o špecializovaných dizajnerských činnostiach	284	153
NM 1-01 o kultúre národnostných menšín	878	

2.2 Kultúra v číslach – stav v roku 2023, vybrané ukazovatele

Počet galérií, múzeí, astronomických zariadení, televíznych a rozhlasových programových služieb, registrovaných cirkví je vo viacročnom porovnaní stabilný. Počet divadiel, ktorý od roku 2021 stúpol z dôvodu oslovenia malých, nezávislých, nezriaďovaných subjektov medziročne mierne klesol. Počet kín dva roky za sebou stúpa z dôvodu väčšieho počtu jednosálových kín, letných kín a autokín. Počet knižníc miernym medziročným nárastom narušil dlhodobý zostupný trend. Podobne mierne stúpol počet vydávanej neperiodickej tlače a prerušil kontinuálny zostup trvajúci od roku 2019. Počet vydávanej periodickej tlače pokračuje poklesom šiesty rok.

Stav v roku 2023

Oblasť kultúry	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	25	35*	33	33	33	33	33	33	33	33
múzeá	111	111	287*	244	252	238	239	234	236	232
divadlá	77	77	82	82	80	109**	99	136***	133	127
kiná	121	123	135	139	149	147	155	142	168	182
knižnice	2 084	1 906	1 857	1 797	1 721	1 676	1 554	1 504	1 488	1 496
astronomické zariadenia a pracoviská	23	23	23	23	23	23	23	23	22	22
rozhlasové programové služby	42	42	43	44	44	41	41	41	39	40
televízne programové služby	130	129	130	129	130	139	136	137	137	131
vydávaná periodická tlač	1 753	1 803	1 817	1 840	1 828	1 745	1 679	1 637	1 565	1 496
vydané neperiodické publikácie	10 298	11 448	10 736	10 396	11 442	10 275	10 032	9 935	9 450	9 883
cirkvi a náboženské spoločnosti	30	32	34	34	32	32	32	32	32	32

* Pobočky galérií sú od roku 2015 sledované ako samostatné spravodajské jednotky/galérie.

Pobočky múzeí sú od roku 2016 sledované ako samostatné spravodajské jednotky/múzeá.

**V roku 2019 bol rozšírený počet oslovených subjektov v oblasti scénického umenia.

***V roku 2021 bol rozšírený počet oslovených subjektov v oblasti scénického umenia o malé, nezávislé, nezriaďované divadlá.

Návštevnosť kultúrnych zariadení medziročne stúpila, v prípade divadiel a koncertov/ vystúpení v oblasti hudby dokonca prekonal predcovidové hodnoty, vo väčšine kultúrnych oblastí však ich úroveň nedosiahla.

Počet návštevníkov

Oblasť kultúry	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	679 425	2 611 183*	594 309	644 217	617 932	653 733	305 608	348 291	477 197	585 041
múzeá	4 238 075	4 269 045	4 826 382	5 383 635	5 420 754	5 569 540	2 903 958	3 035 131	4 407 256	4 678 368
knížnice	6 448 714	6 094 581	5 933 437	6 013 203	5 963 537	5 815 215	3 392 834	3 749 341	4 683 692	5 151 099
divadlá	1 791 950	1 606 175	1 632 910	1 615 889	1 592 957	1 612 924	646 502	432 095	1 328 838	1 732 832
divadelné festivaly	103 071	117 595	116 927	103 755	119 340	104 380	21 213	82 096	98 371	104 393
kiná	4 142 803	4 711 828	5 648 561	6 513 770	5 859 903	6 432 357	2 291 413	1 940 041	4 149 807	4 865 038
filmové festivaly	-	238 777	180 530	271 899	292 868	194 287	141 180	138 567	110 566	118 163
astronomické zariadenia	186 202	198 973	181 254	168 921	178 967	198 575	78 008	83 109	182 677	187 308
koncerty/ vystúpenia v oblasti hudby	1 640 089	1 540 348	1 732 951	1 986 907	2 030 449	2 099 287	206 010	384 750	1 988 861	2 200 790
koncerty stálych hudobných telies	460 552	404 303	530 568	359 009	474 794	372 676	68 250	102 307	343 703	346 095

* Múzeum moderného umenia A. Warhola vykázalo 2 083 844 návštevníkov vďaka úspešnej participácii vlastného projektu na výstave EXPO MILANO 2015.

2.3 Ekonomické ukazovatele – finančné a personálne zabezpečenie

V ekonomických moduloch zisťujeme základné informácie o príjmoch a výdavkoch spravodajských jednotiek, ako aj informácie o zamestnanosti a osobách, ktoré danú kultúrnu oblasť zabezpečujú, od roku 2016 spravodajské jednotky uvádzajú priemerný evidenčný prepočítaný počet zamestnancov.

V nasledujúcich troch tabuľkách je uvedený medziročný vývoj príjmov, výnosov a nákladov v jednotlivých oblastiach kultúry.

Príjmy (v mil. eur)

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	12,5	11,1	12,2	12,0	13,7	14,1	14,7	18,9	25,9
múzeá	68,0	51,4	52,6	63,4	68,6	65,6	70,4	89,8	96,9
knižnice	69,4	56,7	55,7	60,3	68,4	67,3	63,9	69,6	76,5
divadlá	63,2	68,0	71,3	74,1	68,6	73,5	74,9	99,8	108,6
divadelné festivaly	1,8	2,1	1,8	2,1	1,8	0,8	1,9	2,1	2,1
hudobné telesá a umelecké súbory	16,5	20,4	8,0	9,6	8,7	11,6	13,4	14,5	13,7
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	19,7	24,4	42,4	38,0	40,4	27,7	28,5	37,0	43,9
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	3,0	2,9	3,6	5,1	5,8	5,9	7,6	8,9	9,1
rozhlasové vysielanie	44,6	45,0	44,4	47,2	51,6	46,1	43,8	50,9	55,3
televízne vysielanie	228,2	283,7	214,6	230,7	243,6	283,8	301,3	318,3	376,4
audiovizia	x	75,2	96,1	95,8	97,9	57,8	64,6	122,8	254,8
vydávanie neperiodických publikácií	93,5	70,9	91,7	113,7	77,2	112,6	99,1	116,1	109,5
kultúrno-osvetová činnosť	55,9	59,3	66,6	73,5	72,9	47,8	54,6	74,9	88,3
astronomické zariadenia a pracoviská	2,2	2,3	2,3	3,1	3,5	3,2	3,3	3,7	5,1
multimediálny priemysel	x	x	x	41,2	42,5	57,4	58,6	54,9	47,0
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	10,6	8,1	5,2	4,8	5,2	4,5

Výnosy (v mil. eur)

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	0,8	0,7	0,8	0,8	1,0	1,0	0,8	1,5	1,9
múzeá	10,6	10,8	11,7	12,5	14,3	8,8	9,7	13,6	21,0
knižnice	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,3	1,4	1,5	1,8
divadlá	12,1	13,8	15,5	15,3	16,8	6,6	5,6	17,2	25,6
divadelné festivaly	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,1	0,2	0,3	0,4
hudobné telesá a umelecké súbory	2,2	2,3	1,1	1,2	0,9	0,4	0,7	2,2	2,1
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	8,4	8,6	12,4	13,6	13,9	2,3	2,8	11,8	13,4
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	2,7	1,9	2,5	4,1	5,4	5,6	7,0	8,3	8,6
rozhlasové vysielanie	14,7	14,7	14,2	14,9	14,7	13,6	14,2	16,1	18,9
televízne vysielanie	122,2	150,1	129,0	138,4	141,3	192,9	202,6	221,6	258,0
audiovizia	x	61,1	79,0	76,3	80,4	36,9	44,0	97,7	228,2
vydávanie neperiodických publikácií	48,5	49,2	72,8	86,4	54,7	85,1	70,1	85,6	85,8
kultúrno-osvetová činnosť	11,2	12,5	14,7	17,2	12,9	5,1	4,7	11,4	15,0
astronomické zariadenia a pracoviská	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,4	0,5
multimediálny priemysel	x	x	x	40,7	42,0	57,1	58,1	53,3	47,0
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	9,4	6,8	5,0	4,6	5,1	4,3

Náklady (v mil. eur)

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	13,1	11,7	12,4	11,9	14,2	14,5	14,6	19,0	25,0
múzeá	52,5	54,0	56,2	63,9	71,6	65,5	70,1	76,1	83,1
knižnice	56,1	53,8	55,3	62,6	67,1	65,0	62,7	67,6	71,8
divadlá	63,8	67,3	71,4	73,6	83,2	73,9	76,4	92,5	107,2
divadelné festivaly	1,7	2,1	1,7	2,0	2,1	0,8	1,8	2,1	2,1
hudobné telesá a umelecké súbory	17,4	22,5	14,2	13,9	13,9	16,0	17,3	20,7	21,7
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	23,5	25,3	44,2	38,3	41,2	28,1	29,5	43,3	45,1
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	2,6	3,0	3,6	4,0	4,9	5,2	6,4	6,7	8,6
rozhlasové vysielanie	36,5	40,4	39,7	41,5	43,8	45,1	47,2	50,4	57,7
televízne vysielanie	220,6	274,8	204,1	209,5	213,8	226,6	244,4	259,1	314,7
audiovizia	x	74,6	88,9	85,3	79,3	55,3	60,3	99,0	156,6
vydávanie neperiodických publikácií	70,8	63,8	58,2	74,3	65,7	81,8	86,0	98,9	84,7
kultúrno-osvetová činnosť	55,2	58,5	63,5	66,6	71,0	45,9	51,8	69,7	79,4
astronomické zariadenia a pracoviská	2,3	2,4	2,6	2,9	3,2	3,1	3,2	3,4	3,8
multimediálny priemysel	x	x	x	33,2	26,0	25,9	46,1	49,3	46,2
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	7,1	5,7	3,8	3,3	4,2	2,9

V nasledujúcich troch tabuľkách je uvedený vývoj počtu pracovníkov zabezpečujúcich oblasti kultúry a vývoj priemernej mzdy zamestnancov.

Osoby zabezpečujúce činnosť

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	930	1 204	1 221	1 538	1 098	861	1 142	1 049	1 154
múzeá	4 446	4 222	4 288	4 661	4 246	3 429	3 573	4 142	4 366
knižnice	5 160	4 410	4 229	4 577	4 475	3 681	3 778	4 325	4 111
divadlá	6 492	6 097	6 990	6 769	6 681	5 972	6 301	6 758	7 416
divadelné festivaly	925	1 940	1 441	1 382	2 025	488	947	942	1 060
hudobné telesá a umelecké súbory	1 846	1 938	1 828	2 755	2 450	1 718	1 716	2 560	1 940
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	3 641	3 161	4 752	5 293	5 968	1 581	1 633	3 503	4 138
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	52	41	276	298	160	122	142	130	206
rozhlasové vysielanie	983	1 021	1 633	1 096	1 973	8 711*	1 092	1 153	1 238
televízne vysielanie	2 524	2 360	2 480	2 276	2 430	4 760*	6 425*	5 124*	4 954*
audiovizia	x	7 472	5 549	4 804	6 217	5 133	4 465	4813	6 204
vydávanie neperiodických publikácií	5 021	6 951	7 287	8 982	7 538	6 395	6 458	6 175	7 308
kultúrno-osvetová činnosť	13 281	14 116	15 430	16 189	16 734	6 892	8 042	12 256	13 112
astronomické zariadenia a pracoviská	324	318	312	371	331	265	291	327	369
multimediálny priemysel	x	x	x	621	504	414	450	559	529
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	690	515	239	193	173	203

* Vyšší počet osôb pracujúcich na dohodu a zmluvu o diele vykázala RTVS.

Zamestnanci

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	468	479	491	504	510	506	578	493	521
múzeá	2 085	2 139	2 133	2 156	2 191	2 198	2 153	2 158	2 192
knižnice	2 992	2 386	2 338	2 400	2 371	2 291	2 261	2 233	2 201
divadlá	2 579	2 752	2 789	2 722	2 811	2 709	2 620	2 672	2 701
divadelné festivaly	268	773	548	334	1 112	20	113	121	168
hudobné telesá a umelecké súbory	575	584	503	493	541	591	628	608	578
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	899	755	1 086	1 417	1 156	682	636	692	1 133
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	16	15	43	60	50	53	35	26	52
rozhlasové vysielanie	651	672	677	720	688	721	729	789	836
televízne vysielanie	1 679	1 729	1 759	1 540	1 724	1 707	1 716	1 796	1 901
audiovizia	x	639	689	644	661	651	663	690	1 553
vydávanie neperiodických publikácií	1 791	2 026	2 236	2 737	2 242	1 980	1 918	1 999	2 138
kultúrno-osvetová činnosť	2 351	2 347	1 900	2 062	1 962	1 664	1 662	1 949	1 775
astronomické zariadenia a pracoviská	119	118	117	116	127	124	120	122	124
multimediálny priemysel	x	x	x	359	252	233	290	318	324
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	250	150	92	80	80	84

Priemerná mzda (v eurách)

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	666	690	779	811	942	960	980	1 066	1 196
múzeá	711	721	812	872	1 003	1 076	1 120	1 195	1 281
knižnice	357	528	594	835	947	1 006	1 043	1 118	1 220
divadlá	700	731	746	931	996	1 046	1 100	1 163	1 301
divadelné festivaly	753	328	684	871	869	915	1 016	1 142	1 310
hudobné telesá a umelecké súbory	932	1015	1147	1 287	1 294	1 418	1 484	1 434	1 643
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	699	752	817	1 057	1 081	1 101	1 159	1 217	1 412
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	887	986	576	858	912	967	1 482	991	1 317
rozhlasové vysielanie	813	857	961	1 144	1 188	1 129	1 250	1 372	1 445
televízne vysielanie	878	935	940	1 077	1 198	1 172	1 200	1 250	1 345
audiovizia	x	611	587	961	1 030	1 091	1 126	1211	1 317
vydávanie neperiodických publikácií	864	384	867	1 154	1 127	1 427	1 163	1 349	1 315
kultúrno-osvetová činnosť	482	643	768	853	960	1 008	1 070	1 160	1 267
astronomické zariadenia a pracoviská	688	718	768	864	966	1 027	1 057	1 127	1 273
multimediálny priemysel	x	x	x	1 020	1 456	1 698	1 453	1 536	1 519
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	827	863	1 041	1 077	1 101	1 242

3. Doplnkové ukazovatele – kultúra pre znevýhodnené a vybrané špecifické skupiny obyvateľov

Výraznejšie stúpol počet knižníc s bezbariérovým prístupom a tiež počet kín s bezbariérovým prístupom pri celkovo vyššom počte kín, počet ostatných kultúrnych zariadení s bezbariérovým prístupom je ustálený.

Počet podujatí pre deti a mládež stúpol a priblížil sa hodnotám predpandemických rokov, v prípade divadiel ich prekonal z dôvodu rozšírenia počtu spravodajských jednotiek. Tiež v prípade knižníc je počet podujatí pre deti a mládež mierne vyšší ako pred pandémiou.

V kultúrno-osvetovej činnosti výrazne stúpol počet podujatí pre znevýhodnené skupiny obyvateľov z dôvodu vyššieho počtu vykázaných podujatí organizáciou K13 – Košické kultúrne centrá. Miernejším tempom narástol počet týchto podujatí v knižniciach. Počet podujatí pre osoby so zdravotným postihnutím v kultúrno-osvetovej činnosti a v knižniciach dosiahol hodnoty predcovidového obdobia.

Počet múzeí so zvýhodneným vstupným pre osoby so zdravotným postihnutím po dlhšom období mierneho rastu medziročne stagnoval. Počet kín so zvýhodneným vstupným pre osoby so zdravotným postihnutím, pre seniorov a pre deti do 15 rokov stúpol a je historicky najvyšší.

Počet kultúrnych zariadení/podujatí/objektov celkove

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	35	33	33	33	33	33	33	33	33
múzeá	111	125	125	124	125	125	125	125	124
knižnice	1 906	1 857	1 797	1 721	1 676	1 554	1 504	1 488	1 496
divadlá	77	80	82	80	109*	99	136**	133	127
divadelné festivaly	93	68	63	46	35	15	33	25	32
kiná	123	135	139	149	147	155	142	167	182
filmové festivaly	39	41	39	53	43	34	32	37	36
hudobné podujatia	3 425	3 465	4 682	4 518	4 741	1 587	1 899	3 236	3 282
astronomické zariadenia	23	23	23	23	23	23	23	22	22
kultúrno-osvetová činnosť (objekty a zariadenia)	1 832	1 982	1 999	2 067	2 125	1 417	1 385	1 842	2 150

* V roku 2019 bol rozšírený počet oslovených subjektov v oblasti scénického umenia.

** V roku 2021 bol rozšírený počet oslovených subjektov v oblasti scénického umenia o malé, nezávislé, nezriaďované divadlá.

Počet kultúrnych zariadení/podujatí/objektov so zabezpečeným bezbariérovým prístupom

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	15	13	14	13	14	12	13	13	14
múzeá	41	51	56	54	57	59	57	56	58
knižnice	353	379	392	397	417	401	410	414	440
divadlá	44	43	41	45	65*	58	75**	73	70
divadelné festivaly	45	36	37	37	34	12	19	18	21
kiná	97	103	105	115	112	119	114	130	141
filmové festivaly	24	25	24	26	29	18	19	21	17
hudobné podujatia	288	288	342	335	373	215	237	325	326
astronomické zariadenia	9	10	10	11	11	11	12	11	11
kultúrno-osvetová činnosť (objekty a zariadenia)	366	532	563	596	669	421	426	620	678

* V roku 2019 bol rozšírený počet oslovených subjektov v oblasti scénického umenia.

** V roku 2021 bol rozšírený počet oslovených subjektov v oblasti scénického umenia o malé, nezávislé, nezriaďované divadlá.

Počet podujatí, aktivít, predstavení, koncertov pre deti a mládež

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	3 334	3 434	2 837	3 069	3 677	1 225	1 300	3 456	3 299
múzeá	5 384	5 554	7 259	8 020	8 947	2 129	2 475	5 387	6 348
knižnice	25 577	25 598	26 869	26 850	27 761	9 520	9 507	24 032	28 791
divadlá	3 081	2 976	3 124	2 978	2 871	1 298	1 641	3 720	3 410
divadelné festivaly	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kiná	x	x	x	x	x	x	x	x	x
filmové festivaly	x	x	x	x	x	x	x	x	x
hudobné podujatia	494	456	382	609	563	181	68	251	284
astronomické zariadenia	3 579	3 374	3 292	3 418	3 514	1 014	1 142	2 841	2 661
kultúrno-osvetová činnosť	x	x	x	x	x	x	x	x	x

V riadkoch označených „x“ sa uvedený údaj nesleduje.

Počet podujatí pre znevýhodnené skupiny

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	x	x	x	x	x	x	x	x	x
múzeá	x	x	x	x	x	x	x	x	x
knižnice	2 686	2 944	3 257	3 726	3 946	1 702	1 654	4 069	4 787
divadlá	x	x	x	x	x	x	x	x	x
divadelné festivaly	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kiná	x	x	x	x	x	x	x	x	x
filmové festivaly	x	x	x	x	x	x	x	x	x
hudobné podujatia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
astronomické zariadenia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	5 567	5 568	5 644	4 315	4 437	989	1 198	4 088	7 273

Počet podujatí pre osoby so zdravotným postihnutím

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	x	x	x	x	x	x	x	x	x
múzeá	x	x	x	x	x	x	x	x	x
knižnice	1 040	947	988	1 297	1 103	558	424	921	1 256
divadlá	x	x	x	x	x	x	x	x	x
divadelné festivaly	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kiná	x	x	x	x	x	x	x	x	x
filmové festivaly	x	x	x	x	x	x	x	x	x
hudobné podujatia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
astronomické zariadenia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	552	655	676	703	858	134	214	711	906

Počet kultúrnych zariadení a podujatí so zvýhodneným vstupným pre osoby so zdravotným postihnutím

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	27	28	29	29	30	29	30	30	31
múzeá	86	101	99	101	102	105	109	110	110
knižnice	x	x	x	x	x	x	x	x	x
divadlá	49	53	48	47	70*	60	75**	74	78
divadelné festivaly	32	29	30	26	24	7	13	14	20
kiná	69	75	86	99	89	92	91	80	110
filmové festivaly	12	13	13	18	18	5	9	13	12
hudobné podujatia	149	120	151	181	195	88	79	139	143
astronomické zariadenia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	x	x	x	x	x	x	x	x	x

* V roku 2019 bol rozšírený počet oslovených subjektov v oblasti scénického umenia.

** V roku 2021 bol rozšírený počet oslovených subjektov v oblasti scénického umenia o malé, nezávislé, nezriaďované divadlá.

Počet kultúrnych zariadení a podujatí so zvýhodneným vstupným pre seniorov

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	x	x	x	x	x	x	x	x	x
múzeá	x	x	x	x	x	x	x	x	x
knižnice	x	x	x	x	x	x	x	x	x
divadlá	x	x	x	x	x	x	x	x	x
divadelné festivaly	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kiná	26	37	62	81	72	77	79	69	96
filmové festivaly	9	9	11	14	16	7	7	14	14
hudobné podujatia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
astronomické zariadenia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Počet kultúrnych zariadení a podujatí so zvýhodneným vstupným pre deti do 15 rokov

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
galérie	x	x	x	x	x	x	x	x	x
múzeá	x	x	x	x	x	x	x	x	x
knižnice	x	x	x	x	x	x	x	x	x
divadlá	x	x	x	x	x	x	x	x	x
divadelné festivaly	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kiná	47	49	71	97	91	91	86	79	105
filmové festivaly	8	9	11	15	16	6	9	14	14
hudobné podujatia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
astronomické zariadenia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Vybrané ukazovatele pre znevýhodnené a vybrané špecifické skupiny obyvateľov – rozhlasové a televízne vysielanie

Rozsah odvysielaných hodín programov pre deti a mládež oproti minulému roku v rozhlasovom vysielaní stúpol o 18 %, mierne stúpol tiež v televíznom vysielaní.

Vysielanie pre seniorov v rozhlasovom vysielaní medziročne vzrástlo o 12 %, v televíznom vysielaní po päťročnom vyrovnanom období počet odvysielaných hodín programov pre seniorov klesol o 21 % z dôvodu nižšieho rozsahu tohto druhu vysielania vykázaného stanicou TV LUX.

Vysielanie programov pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením v rozhlasovom vysielaní zostalo na približne rovnakej úrovni ako minulý rok. V televíznom vysielaní počet odvysielaných hodín pre túto skupinu obyvateľov výrazne stúpol z dôvodu väčšieho nárastu tohto druhu vysielania vykázaného RTVS.

Vysielanie programov zameraných na rovnosť príležitostí a nediskrimináciu v rozhlasovom vysielaní pokračovalo v dlhodobom rastovom trende, v televíznom vysielaní kleslo na polovicu z dôvodu nižšieho rozsahu tohto druhu vysielania vykázaného RTVS.

Rozsah vysielania programov pre osoby so zdravotným postihnutím (v prípade televízií v slovenskom posunkovom jazyku nepočujúcich) v rozhlasovom vysielaní tretí rok za sebou klesol, ale v dlhodobejšom porovnaní je s výnimkou nárastu v roku 2020 vyrovnaný. V televíznom vysielaní sa po trojnásobnom náraste v roku 2022 z dôvodu jeho používania na nových staniciach RTVS Šport a RTVS 24 ďalej zvýšil v roku 2023 takmer o tretinu. Okrem spomínaných staníc je tiež používaný na staniciach TURBO TV, Jednotka, Dvojka, RTV KREA a JOJ Svet.

V televíznom vysielaní z dlhodobého hľadiska kontinuálne rastie počet odvysielaných hodín programov sprevádzaných skrytými alebo otvorenými titulkami a počet hodín programov s hlasovým komentárom pre nevidiacich.

Rozsah rozhlasového a televízneho vysielania pre znevýhodnené a špecifické skupiny obyvateľov (rozsah vysielania v hodinách)

Počet programových služieb/rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
rozhlasové vysielanie	42	42	44	44	41	41	41	39	40
televízne vysielanie	129	130	129	130	139	136	137	137	131
programy pre deti a mládež									
rozhlasové vysielanie	6 039	6 793	6 910	6 814	7 214	7 111	7 087	7 557	8 932
televízne vysielanie	26 982	29 062	33 661	30 175	30 208	29 705	36 209	36 251	36 552
programy pre seniorov									
rozhlasové vysielanie	1 287	1 349	1 493	2 966	2 999	4 239	3 180	3 188	3 582
televízne vysielanie	549	930	10 996	13 619	12 603	13 039	11 785	13 026	10 241
programy pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením									
rozhlasové vysielanie	410	458	367	215	232	791	413	353	337
televízne vysielanie	488	422	91	584	1 662	586	600	643	2 249
programy zamerané na rovnosť príležitostí a nediskrimináciu									
rozhlasové vysielanie	101	134	137	176	166	197	196	207	242
televízne vysielanie	330	448	947	410	2 509	731	3 469	4 054	2 147
programy pre osoby so zdravotným postihnutím alebo v slovenskom posunkovom jazyku nepočujúcich									
rozhlasové vysielanie	265	287	330	389	379	841	454	354	300
televízne vysielanie	986	625	895	836	864	1 666	1 472	4 630	6 014
programy sprevádzané skrytými alebo otvorenými titulkami									
televízne vysielanie	18 033	16 486	20 826	22 124	24 259	31 074	28 653	37 426	45 127
programy s hlasovým komentárom pre nevidiacich									
televízne vysielanie	7 365	8 007	8 337	8 852	10 701	15 454	15 454	17 984	20 237

4. Výsledky za jednotlivé parciálne oblasti kultúry

4.1 Galérie

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je získanie informácií o činnosti, personálnom a finančnom zabezpečení zbierkotvorných galérií v Slovenskej republike.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami sú zbierkotvorné galérie zapísané v registri galérií ministerstva. V zozname spravodajských jednotiek sú galérie a ich pobočky uvedené ako samostatné subjekty. Súčinnosť poskytlo všetkých 33 spravodajských jednotiek.

Sieť galérií, expozície

V roku 2023 vykonávalo činnosť 25 zbierkotvorných galérií s 8 pobočkami:

- 1 štátna Slovenská národná galéria (SNG); od januára 2016 do októbra 2022 prebehla rekonštrukcia jej hlavného areálu v Bratislave. Počas roka 2023 sa postupne presťahovala z dočasných priestorov do zrekonštruovanej budovy. SNG má 4 pobočky (Zvolenský zámok, Kaštieľ Strážky, Galériu Ľ. Fullu v Ružomberku a Schaubmarov mlyn v Pezinku), súčasťou SNG je i Digitalizačné centrum v Banskej Bystrici. Koncom roka 2023 sa začal presun jeho pracovísk do priestorov na Zvolenskom zámku;
- 16 galérií v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov: Banskobystrický kraj – 1, Košický kraj – 2, Nitriansky kraj – 2, Prešovský kraj – 3, Trenčiansky kraj – 1, Trnavský kraj – 2, Žilinský kraj – 5 (plus 4 pobočky – 2 pobočky Oravskej galérie: Galéria Márie Medveckej v Tvrdošíne a Slanický ostrov umenia a 2 pobočky Liptovskej galérie P. M. Bohúňa: Galéria Kolomana Sokola a Dom Jana Hálu);
- 7 obecných galérií: 1 mestská zriadená magistrátom (Galéria mesta Bratislavy), 1 galéria zriadená mestskou časťou (Múzeum Vojtecha Löfflera, Košice), 1 galéria, ktorá je súčasťou mestského úradu (Galéria Mikuláša Galandu, Turčianske Teplice), 4 mestské galérie, ktoré sú súčasťou mestských kultúrnych stredísk (Štúrovo, Rimavská Sobota, Humenné, Nové Mesto nad Váhom);
- 1 galéria, ktorej zriaďovateľom je iná právnická osoba (Pamätný dom Júliusa Szabóa, Lučenec).

Galérie spravovali 48 vlastných objektov, v ktorých prezentovali 75 stálych expozícií.

Akvizičná činnosť galérií

Galérie do svojich fondov v roku 2023 získali 1 215 kusov diel.

Rok	Počet získaných diel (kusov) spolu	V tom získané		
		kúpou	do daru	prevodom
2018	1 508	456	907	145
2019	2 987	1 652	1 329	6
2020	1 949	244	1 697	8
2021	1 809	271	1 438	100
2022	698	242	436	20
2023	1 215	438	714	63

Rok	Stav zbierkových predmetov v galériách	
	počet prírastkových čísel	počet kusov
2018	172 460	180 934
2019	175 679	183 914
2020	196 829	206 806
2021	198 526	209 309
2022	198 825	211 490
2023	202 020	213 003

Údaj o počte prírastkových čísel a počte kusov zbierkových predmetov má skôr informačný charakter, lebo evidencia diel je neustále prebiehajúci proces. Niektoré galérie po revízii zbierkových predmetov upresnili údaje o počte kusov a počte prírastkových čísel zbierkových predmetov uvádzané v štatistických výkazoch za minulé roky, preto možno predpokladať, že získané údaje za rok 2023 vo väčšej miere korešpondujú so skutočným stavom.

Rok	Finančné zdroje na nákup zbierok (v eurách)	
	z vlastných zdrojov	z iných zdrojov
2018	111 073	308 355
2019	179 480	398 278
2020	65 312	348 558
2021	118 222	95 500
2022	128 932	102 242
2023	142 343	316 365

V roku 2023 vynaložili galérie na nákup zbierkových predmetov z vlastných zdrojov 142 343 eur a 316 365 eur z iných zdrojov. Výška vynaložených finančných prostriedkov z iných zdrojov tak medziročne vzrástla viac ako trojnásobne.

Reštaurovanie diel

V roku 2023 bolo v galériách reštaurátorsky ošetrovaných celkovo 4 253 diel, z toho komplexne reštaurovaných bolo 272 diel.

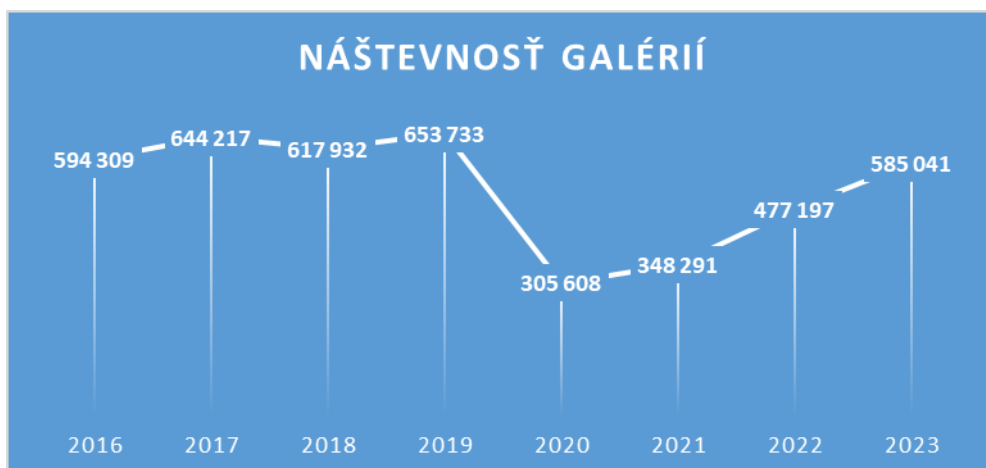
V sterilizačnej komore Kapitánskeho domu na Zvolenskom zámku sa v priebehu roka 2023 uskutočnilo 25 sterilizačných cyklov a bolo ošetrovaných spolu 2 291 diel, zbierkových predmetov a dokumentov, z toho 95 pre SNG a 2 196 pre externé subjekty.

Rok	Ošetrované diela spolu	Z toho komplexne reštaurované
2018	11 686	420
2019	3 323	261
2020	1 409	203
2021	2 041	290
2022	2 176	299
2023	4 253	272

Činnosť galérií

Galérie zrealizovali 338 výstav, z toho bolo 294 vlastných výstav a 26 výstav bolo prevzatých od iných inštitúcií v SR. V zahraničí boli prezentované 4 výstavy, 14 výstav bolo dovezených zo zahraničia.

Rok	Počet výstav spolu	V tom výstavy			
		vlastné v SR	prevzaté zo SR	vyvezené do zahraničia	dovezené zo zahraničia
2018	373	307	35	12	19
2019	340	299	22	10	9
2020	237	213	17	3	4
2021	266	233	20	8	5
2022	351	298	28	8	17
2023	338	294	26	4	14

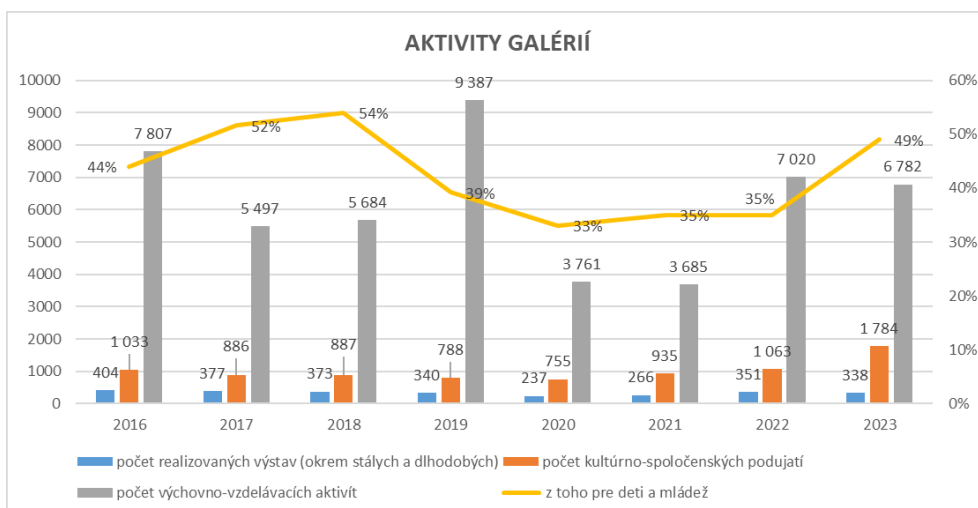


Galérie vykázali za rok 2023 návštevnosť v počte 585 041 osôb, z toho neplatiacich návštevníkov bolo 200 412. V celkovej návštevnosti sú zahrnuté expozície a výstavy vo vlastných objektoch – 353 093 návštevníkov, mimo vlastných objektov – 47 126 návštevníkov a výstavy v zahraničí – 23 046 osôb, na výchovno-vzdelávacích aktivitách sa zúčastnilo 84 408 osôb, z toho detí a mládeže bolo 61 238, kultúrno-spoločenské podujatia navštívilo 77 368 osôb.

Kultúrne a vzdelávacie aktivity

Kultúrne a vzdelávacie aktivity galérií boli naviazané najmä na výstavy, ktoré sa aktuálne konali, alebo na konkrétne výtvarné diela. Ich cieľom bolo osloviť široký okruh návštevníkov a prostredníctvom kreatívnych aktivít rozvíjať a prehĺbovať vzťah k umeniu.

Galérie v minulom roku ponúkli verejnosti celkove 8 566 kultúrnych a vzdelávacích programov, na ktorých sa zúčastnilo 161 776 návštevníkov.



Edičná činnosť

V roku 2023 bolo vydaných 62 titulov, z toho 7 titulov bolo periodických. V porovnaní s rokom 2022 badať výrazný pokles vydaných tlačených publikácií (82 titulov v roku 2022), a to najmä z dôvodu ich finančnej náročnosti.

Personálne a finančné zabezpečenie činnosti galérií

V roku 2023 boli príjmy galérií najvyššie od roku 2018. Výnosy sa v porovnaní s rokom 2022 zvýšili menej výrazne, vzrástli i náklady na činnosť galérií, tie boli o viac ako 5 mil. eur vyššie ako v predchádzajúcom roku. Tento nárast bol spôsobený tak zvyšovaním cien tovarov a služieb, ako aj prevádzkových a mzdových nákladov.

Rok	Finančné zabezpečenie činnosti galérií (v eurách)		
	príjmy	z toho výnosy	náklady na činnosť
2018	11 981 695	820 472	11 901 390
2019	13 700 528	1 010 772	14 159 011
2020	14 147 667	1 006 743	14 536 118
2021	14 674 891	847 274	14 586 359
2022	18 894 668	1 535 867	19 019 334
2023	25 909 664	1 934 734	24 962 913

Priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v roku 2023 bol 521, z toho 341 žien. Odborných pracovníkov bolo 243, z toho 173 žien. Na plný úväzok pracovalo 431 zamestnancov, z toho 282 žien.

Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnancov pracujúcich na plný úväzok bola 1 196 eur, u žien 1 167 eur. Nárast miezd bol okrem iného spôsobený aj zvýšením platových taríf v roku 2023.

Oproti predchádzajúcemu roku boli finančné príspevky na činnosť galérií od štátu, samosprávnych krajov aj obcí vyššie.

Finančné zabezpečenie činnosti galérií podľa zriaďovateľa (v eurách)						
Zriaďovateľ galérie		2019	2020	2021	2022	2023
štát	príjmy galérií	5 363 862	5 274 131	5 759 585	9 252 673	13 576 238
	náklady galérií	5 836 907	6 329 407	5 759 585	9 244 272	13 576 238
VÚC	príjmy galérií	6 475 983	6 565 966	6 895 828	7 264 542	8 409 932
	náklady galérií	6 636 194	6 488 628	6 871 875	7 361 807	8 599 703
obec	príjmy galérií	1 856 163	2 304 260	2 019 478	2 373 453	3 923 194
	náklady galérií	1 681 764	1 718 083	1 954 899	2 409 255	2 786 672

4.2 Múzeá

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je činnosť múzeí v Slovenskej republike. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte múzeí a ich pobočiek, údaje o počte expozícií a výkonoch múzeí, o počte výstav, údaje o počte návštevníkov múzeí, o finančnom a personálnom zabezpečení činnosti múzeí.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami sú múzeá zapísané v Registri múzeí a galérií Slovenskej republiky, ktorý vedie Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Múzeá a ich pobočky evidujeme v zozname spravodajských jednotiek samostatne. V roku 2023 poskytlo súčinnosť v štatistickom zisťovaní 129 zo 130 spravodajských jednotiek. V sledovanom období vykonávalo činnosť 124 spravodajských jednotiek, 4 spravodajské jednotky nevykonávali alebo prerušili činnosť, 1 spravodajská jednotka ukončila činnosť, ale nepožiadala o výmaz z Registra múzeí a galérií Slovenskej republiky.

Sieť múzeí, expozície

V roku 2023 sme evidovali na Slovensku 232 múzeí, pobočiek a vysunutých expozícií (236 v roku 2022). Múzeá vykázali za sledované obdobie 630 vlastných objektov (nehnuteľností). Z celkovej ponuky 588 expozícií múzeí, bolo 25 nových (v roku 2022 to bolo 574 expozícií a rovnako 25 nových).

Činnosť múzeí

Akvizičná činnosť je proces nadobúdania zbierkových predmetov, ktorým múzeá každoročne rozširujú svoj zbierkový fond. Na túto činnosť využívajú spôsoby, ktoré im umožňujú a určujú právne predpisy (kúpa, dar, vlastný výskum, prevod správy, alebo zámena s iným múzeom). Akvizičná činnosť bola financovaná z prioritných projektov, vlastných výnosov, dotácií pridelených zriaďovateľom alebo dotácií od iných subjektov. Vedecký výskum spojený s nadobúdaním nových zbierkových predmetov sa financuje z príspevku na činnosť.

Múzeá v roku 2023 získali do svojich fondov 43 461 kusov zbierkových predmetov (čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 8 649 kusov menej), z toho kúpou 17 134 kusov, do daru 10 544, prevodom 6 920 a výskumom 8 863 kusov.

Náklady na nákup zbierkových predmetov predstavujú sumu 2 014 118 eur (nákup zbierkových predmetov z vlastných zdrojov 1 135 880 eur, nákup zbierkových predmetov z iných zdrojov 878 238 eur).

Podľa uvedených údajov evidujeme v múzeách Slovenskej republiky za rok 2023 celkovo 16 334 470 kusov zbierkových predmetov.

Rok	Prírastok zbierkových predmetov (počet kusov) spolu	V tom získané				
		kúpou	do daru	prevodom	výskumom	zámenou
2018	56 145	28 268	11 511	2 878	13 487	1
2019	57 056	32 941	9 632	856	13 627	0
2020	80 749	44 056	16 719	2 019	17 879	76
2021	93 775	57 321	14 921	11 298	10 235	0
2022	52 110	26 147	11 300	6 437	8 208	18
2023	43 461	17 134	10 544	6 920	8 863	0

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov je jednou zo základných odborných činností múzea. Za vykazované obdobie boli na odborné ošetrovanie zbierkových predmetov vynaložené finančné prostriedky vo výške 1 262 649 eur a ošetrovaných bolo spolu 86 283 kusov zbierkových predmetov. Z celkového počtu ošetrovaných predmetov najväčší počet tvorí ošetrovanie formou konzervovania – 83 021 kusov zbierkových predmetov.

Múzeá v roku 2023 zrealizovali a sprístupnili celkovo 966 výstav, z toho 592 vlastných, 309 prevzatých od iných inštitúcií v SR, 18 výstav bolo vyvezených do zahraničia a 47 dovezených zo zahraničia.

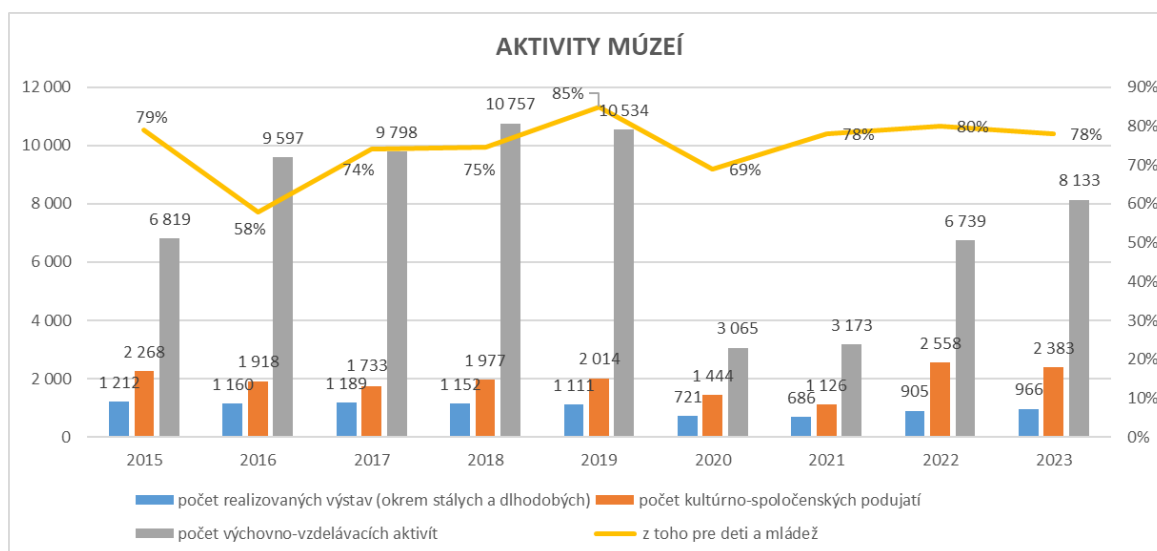
Celkovo usporiadali 8 133 výchovno-vzdelávacích aktivít s počtom návštevníkov 306 699, z toho pre deti a mládež 6 348 aktivít s počtom 235 706 návštevníkov. Múzeá usporiadali aj 2 383 kultúrno-spoločenských podujatí, zúčastnilo sa na nich 380 338 návštevníkov.

Na propagáciu svojich aktivít využívali sociálne siete, regionálne aj celoslovenské médiá, tlačovú agentúru, tlačové médiá a rôzne portály.

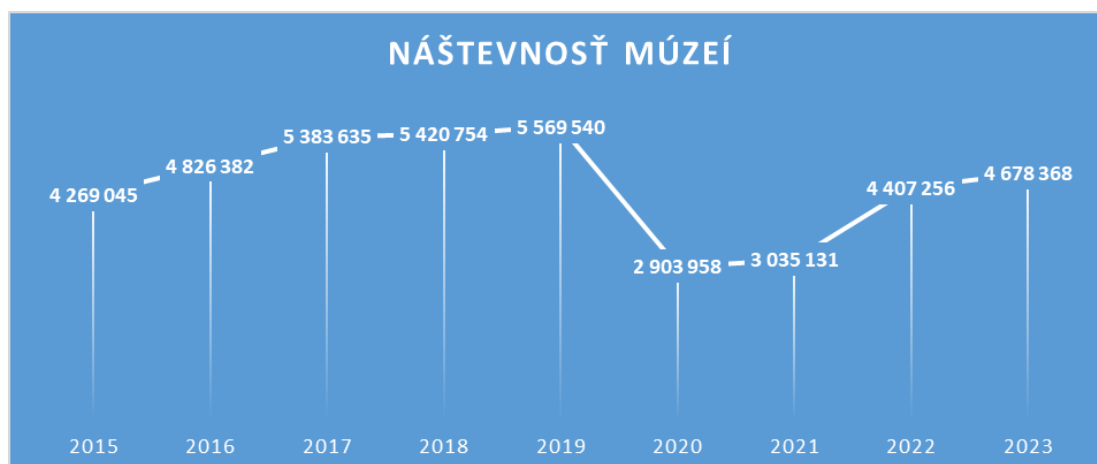
Expozície a výstavy vo vlastných objektoch múzea navštívili 3 553 903 návštevníkov, expozície a výstavy mimo vlastných objektov múzea v SR 383 320 návštevníkov, expozície a výstavy múzea v zahraničí 54 108 návštevníkov.

Príjem zo vstupného dosiahol výšku 13 853 009 eur, čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim obdobím nárast o 3 147 874 eur (22,7 %).

Rok	Počet výstav spolu	V tom výstavy			
		vlastné v SR	prevzaté zo SR	vyvezené do zahraničia	dovezené zo zahraničia
2018	1 152	717	343	27	65
2019	1 111	702	295	41	73
2020	721	486	189	22	24
2021	686	468	178	16	24
2022	905	604	250	12	39
2023	966	592	309	18	47



V roku 2023 navštívilo múzeá dovedna (expozičné, výstavy, výchovno-vzdelávacie aktivity a kultúrno-spoločenské podujatia) 4 678 368 návštevníkov, čo predstavuje nárast o 271 112 návštevníkov (5,8 %) v porovnaní s vlaňajším rokom. Z celkového počtu návštevníkov 4 678 368 bolo neplatiacich 1 110 061 návštevníkov.



Personálne a finančné zabezpečenie činnosti múzeí

V roku 2023 činnosť múzeí zabezpečovalo 2 192 zamestnancov v pracovnom pomere, z toho bolo 1 352 žien, odborných zamestnancov bolo 1 125. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca na plný pracovný úväzok predstavovala 1 281 eur (ženy 1 243 eur).

Múzeá hospodárili s celkovými príjmami 96 928 078 eur, čo predstavuje oproti predchádzajúcemu roku nárast o 7 127 870 eur. Výnosy spolu (okrem výnosov z predaja hmotného a nehmotného majetku) vzrástli o 7 403 555 eur a predstavovali finančné prostriedky vo výške 21 043 535 eur, výnosy zo vstupného tvorili sumu 13 853 009 eur.

Výdavky na zabezpečenie činnosti múzeí sa zvýšili na 83 102 687 eur (v roku 2022 to bolo 76 103 823 eur).

4.3 Knižnice

Predmet zisťovania

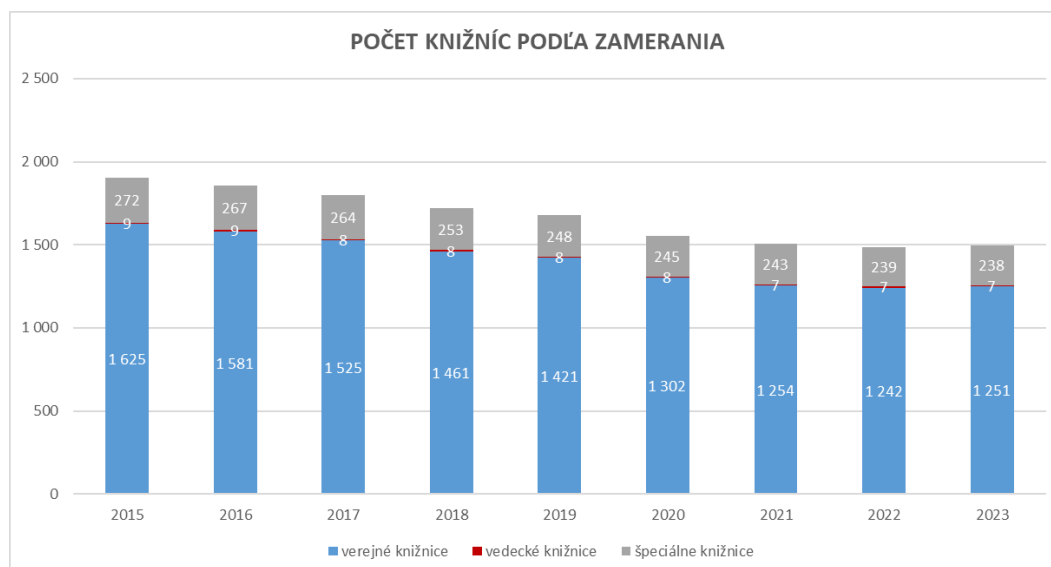
Predmetom štatistického zisťovania je oblasť knižníc. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte knižníc v Slovenskej republike v členení na verejné, vedecké a špeciálne knižnice, údaje o knižničnom fonde, výkonoch a poskytovaných službách knižníc. Osobitne boli získané údaje o finančnom a personálnom zabezpečení knižníc.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami (SJ) sú knižnice, ktoré poskytujú knižnično-informačné služby verejnosti, a vlastníci alebo správcovia historického knižničného dokumentu a historického knižničného fondu. Bolo oslovených 1 534 spravodajských jednotiek, ktoré poskytli štatistické údaje o činnosti 1 535 knižníc. Po takmer troch rokoch protipandemických opatrení a rozšírení služieb knižníc v roku 2022 aj adresne pre odídencov z Ukrajiny knižnice obnovili svoju činnosť v normálnom režime.

Z celkového počtu 1 535 knižníc zaradených do štatistického zisťovania bolo 1 497 knižníc poskytujúcich služby verejnosti (nárast o 8 oproti roku 2022), 34 prerušilo poskytovanie služieb verejnosti/stagnujúce a 4 knižnice boli zrušené. Podľa typu bolo 1 287 verejných knižníc, 7 vedeckých a 241 špeciálnych knižníc.

Z celkového počtu 1 497 knižníc, ktoré poskytovali služby verejnosti, bolo 1 251 verejných, 7 vedeckých a 239 špeciálnych. Z 34 stagnujúcich knižníc bolo 32 verejných a 2 špeciálne; zrušené boli 4 verejné knižnice.



Verejné knižnice

Počet knižníc

V roku 2023 z celkového počtu 1 287 verejných knižníc knižnično-informačné služby verejnosti poskytovalo 1 251 knižníc (97,2 %) so 143 pobočkami, čo bol nárast o 9 knižníc oproti roku 2022, 32 knižníc prerušilo poskytovanie služieb – stagnovali, 4 verejné knižnice boli zrušené. Pri počte obyvateľov 5 424 687 k 31. 12. 2023 v SR podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky sme mali 4 336 obyvateľov na 1 verejnú knižnicu poskytujúcu služby verejnosti.

Svoje služby poskytovalo 1 251 verejných knižníc v obciach pre 4 301 651 obyvateľov, čo predstavuje 79,3 % obyvateľov SR (z celkového počtu 4 697 684 je potrebné odpočítať počet obyvateľov mestskej časti Bratislava-Staré Mesto a Prievidze, ktoré majú regionálnu aj mestskú knižnicu, Košíc a Žiliny, ktoré majú regionálnu knižnicu s krajskou pôsobnosťou aj mestskú knižnicu, v sumárnom formulári o verejných knižniciach je počet ich obyvateľov 396 033 započítaný 2-krát).

Sieť 1 251 verejných knižníc tvorilo 8 regionálnych knižníc s krajskou pôsobnosťou, 30 regionálnych knižníc, 104 mestských knižníc a 1 109 obecných knižníc.

Budovanie knižničného fondu

Celkový počet knižničných jednotiek (KJ) v knižničných fondoch (KF) vo verejných knižniciach poskytujúcich služby verejnosti bol 13 699 505, čo bolo na úrovni roku 2022. Verejné knižnice vyradili 3,1 % KF. V roku 2023 bolo vo verejných knižniciach poskytujúcich služby na 1 obyvateľa SR k dispozícii 2,5 KJ, na 1 obyvateľa sídla knižnice to bolo 3,2 KJ.

Celkový prírastok do knižničných fondov verejných knižníc bol 289 234 KJ, čo predstavuje pokles oproti roku 2022 o 19 753 KJ. Oproti roku 2022 došlo k poklesu objemu prírastku KJ kúpou o 3,9 % (v roku 2022 to bolo 20 %) na 197 779 KJ.

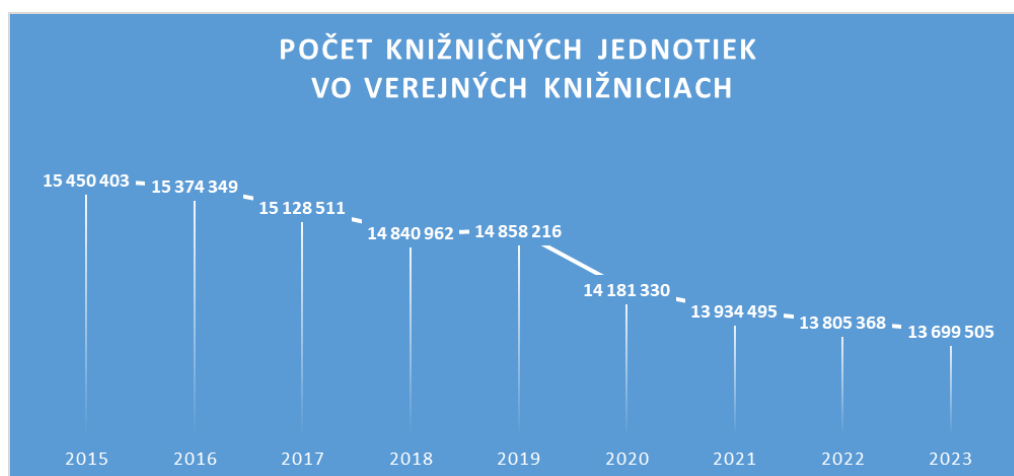
Pokračuje pokles počtu titulov dochádzajúcich periodík o 195 na 5 704, počet získaných titulov zahraničných periodík klesol o 30 na 517.

Problémom je zastaranosť a dlhodobá pomalá obnova knižničných fondov. Podľa odporúčaní The International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) by mali byť vo fondoch verejných knižníc minimálne 2 až 3 KJ na 1 obyvateľa a súčasne by sa mal knižničný fond (KF) systematicky doplňovať ročne o 7 % objemu KF. V SR by podľa odporúčaní IFLA v roku 2023 pri minimálnom objeme 2 KJ na 1 obyvateľa mal byť základný KF 10 849 374 KJ, potom ročný prírastok kúpou by mal byť

759 456 KJ pri 7 % objeme dopĺňovania KF. Prírastok KJ kúpou bol len 197 779, čo bolo 1,4 % z celkového objemu KF v roku 2023 a súčasne 26 % podľa odporúčaní IFLA (pri 2 KJ na 1 obyvateľa).

Na 1 obyvateľa SR zakúpili verejné knižnice 0,036 KJ (0,046 na obsluhovanú populáciu). Podľa odporúčaného SNK Štandardu pre dobrý knižničný fond (https://www.snk.sk/images/Informacie_pre/Kniznice_a_knihovnikov/Dokumenty_pre_knihovnikov/Standard_pre_dobry_kniznicny_fond.pdf) by do aktuálneho KF mala knižnica zakúpiť 0,1 – 0,2 KJ na 1 obyvateľa ročne. Podľa vzorového prepočtu v odporúčaní IFLA sa odporúča 0,225 KJ na 1 obyvateľa v sídlach s počtom obyvateľov 25 000 až 50 000 a v sídlach s počtom obyvateľov menej ako 25 000 je to 0,25 KJ/1 obyvateľa.

Pre budovanie kvalitných KF je nutné vo verejných knižniciach riešiť popri systematickej akvizícii aj vyradovanie zastaraných fondov. Počet úbytkov KJ v roku 2023 bol 427 524 (len 3,1 % z celkového objemu KF). Prírastok kúpou dosiahol 46,3 % objemu úbytku KJ. Odporúčania IFLA v budovaní knižničných fondov verejných knižníc naše knižnice dlhodobo neplnia. Nízke hodnoty v dopĺňovaní KJ zákonite sprevádzajú nízke hodnoty vyradovaných KJ a následne aj nízky obrat KF, ktorý ukazuje na jeho zlú kvalitu. Indikátor obratu KF odráža priemerný počet výpožičiek 1 KJ za rok, odporúčaná hodnota je 2, za rok 2023 bol v 1 251 verejných knižniciach poskytujúcich služby verejnosti dosiahnutý po 3 rokoch poklesu rovnaký obrat 0,82 ako v roku 2019, avšak stále je veľmi nízky.





Služby knižníc

Výpožičky

Pretrvávajúci nepriaznivý stav v budovaní knižničných fondov verejných knižníc sprevádza nízky počet realizovaných výpožičiek. V roku 2023 sme už druhý rok po sebe zaznamenali nárast výpožičiek, avšak výpožičky dosiahli len 79,1 % ich objemu v roku 2019.

Propagáciu čítania a kníh od roku 2014 čoraz viac zabezpečujú na Slovensku už aj knižné búdky (v súčasnosti cca 100), ktoré vo verejnom priestore umožňujú dobrovoľné vymieňanie kníh. Často ich spravujú aj knižnice, ktorým konkurujú vo výpožičkách kníh. V roku 2023 bolo realizovaných 11 190 550 výpožičiek, čo bol oproti roku 2022 nárast o 2,3 %, prezenčné výpožičky v počte 2 451 855 boli na rovnakej úrovni. Na tisíc obyvateľov SR knižnice realizovali 2 063 výpožičiek (v roku 2022 mali 2 014,5 výpožičiek), v priemere realizoval každý obyvateľ SR 2 výpožičky (rovnako aj v roku 2022, v roku 2021 – 1,6, v roku 2020 – 1,85, v roku 2019 – 2,6). Na 1 registrovaného používateľa v SR mali verejné knižnice v priemere 30,7 výpožičiek (31,05 výpožičiek v rokoch 2022 a 2021).

- 8 (0,6 % z celkového počtu verejných knižníc) regionálnych knižníc s krajskou pôsobnosťou realizovalo 2 273 487 výpožičiek (rok 2022 – 2 414 497 výpožičiek), čo bolo z celkového počtu výpožičiek verejných knižníc SR 20,3 %;
- 30 (2,4 %) regionálnych knižníc realizovalo 4 446 243 výpožičiek (rok 2022 – 4 172 485 výpožičiek), čo bolo 39,7 %;
- 104 (8,3 %) mestských knižníc realizovalo 3 295 536 výpožičiek (rok 2022 – 3 199 386 výpožičiek), čo bolo 29,4 %;

- 1 109 (88,7 %) obecných knižníc realizovalo 1 175 284 výpožičiek (rok 2022 – 1 150 170 výpožičiek), čo bolo 10,5 %.

Niektoré knižnice kupujú pre svojich používateľov prístup do licencovaných databáz na výpožičky e-knží, ktoré uvádzajú osobitne ako počet stiahnutých elektronických dokumentov, pozorujeme ich sústavný nárast – za rok 2023 ich uviedli 29 970 (rok 2022 – 29 510, rok 2021 – 19 560).

Pokračuje pokles vo využívaní medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) z iných knižníc (12 376), iným knižniciam prostredníctvom MVS bolo vypožičaných 3 330 knižničných jednotiek. Výrazne menej než MVS sú využívané výpožičky prostredníctvom medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (MMVS). V roku 2023 bolo zrealizovaných z iných knižníc 30 výpožičiek MMVS, do zahraničia bolo vypožičaných 14 KJ. Pokles sme zaznamenali aj vo využívaní rešeršnej služby vo verejných knižniciach, v roku 2023 bolo vypracovaných 2 412 rešerší, počet bibliografií vzrástol na 141.

Verejné knižnice mali 496 čítární (pokles o 25) a 16 353 (nárast o 395) študijných a čitateľských miest pre používateľov, čo sú 3 na tisíc obyvateľov SR, plocha knižníc pre používateľov bola 136 352 m² (nárast o 1 731 m²), čo je v priemere 25,1 m² na tisíc obyvateľov SR a 31,7 m² na tisíc obyvateľov v sídlach knižníc, odporúčaná hodnota je 60 m² na tisíc obyvateľov obce.

Počet prevádzkových hodín pre verejnosť za týždeň vo verejných knižniciach SR mierne klesol o 31 hodín na 11 680.



Aktívni (registrovaní) používatelia

Pomalú obnovu knižničných fondov a nízky prírastok knižničných jednotiek získaných aktívnou akvizíciou sprevádza nízky podiel počtu registrovaných aktívnych používateľov z počtu obyvateľov SR (6,7 %). Počet registrovaných používateľov vo verejných

knižniciach bol 364 453, čo bol nárast o 12 279 registrovaných používateľov. Podiel registrovaných používateľov z počtu obyvateľov sídiel knižníc predstavoval 8,5 %. Vo verejných knižniciach tvorili deti do 15 rokov 43,5 % registrovaných používateľov.



Podujatia knižníc

V dôsledku zastaranosti a pomalej obnovy fondov (za 47,4 rokov pri súčasnom tempe dopĺňovania fondov, ak zohľadníme len aktívnu akvizíciu formou nákupu KJ, potom za 69,3 rokov) nevyhnutne dochádza aj k zmene charakteru poskytovaných a využívaných služieb verejných knižníc. Rastie počet realizovaných podujatí pre verejnosť zameraných predovšetkým na aktivizáciu čítania, ale aj na podporu komunitných aktivít a znevýhodnených skupín obyvateľov. Po zrušení protipandemických opatrení došlo k nárastu využívania prezenčných služieb a sociálnych kontaktov v priestoroch knižníc, čitatelia sa fyzicky vracajú do priestorov knižníc, avšak ich počet nedosahuje úroveň z roku 2019.

V roku 2023 došlo k výraznému nárastu počtu realizovaných podujatí o 6 985 na 38 802. Časť podujatí realizovali knižnice SR online, uvádzame ich spolu s prezenčnými podujatiami (webináre) aj po skončení protipandemických opatrení, pretože knižnice ich naďalej realizujú. Od roku 2021 (údaje za rok 2020) uvádzame údaje o podujatiach spolu za prezenčné a online podujatia a ich návštevníkov rovnako spolu prezenčných a online návštevníkov. Porovnanie s údajmi za rok 2019 a skôr, keď boli uvádzané len prezenčné podujatia a ich prezenční návštevníci, je potrebné vnímať s ohľadom na zmenu metodiky uvádzania údajov o podujatiach a ich návštevníkoch.

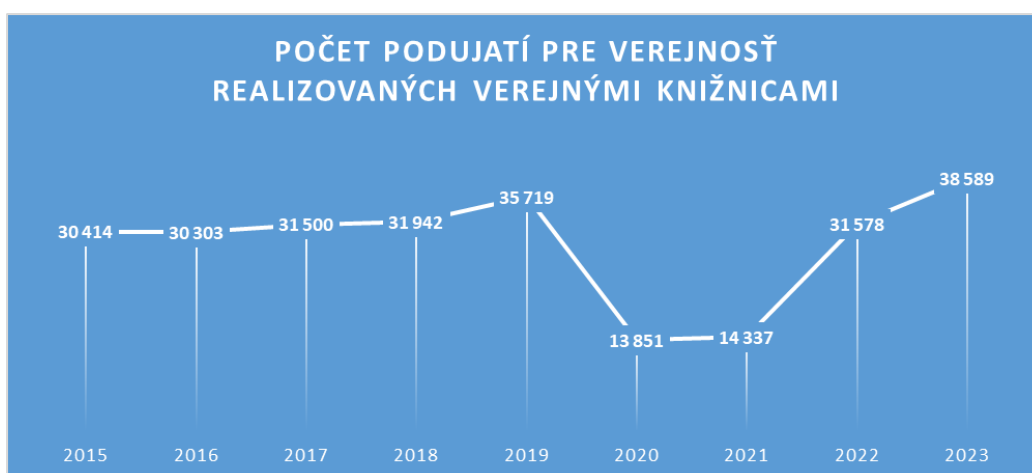
Verejné knižnice SR realizovali na tisíc obyvateľov SR 7,15 podujatí (rok 2022 – 5,86).

K výraznému nárastu o 5 720 na 31 667 došlo v počte realizovaných výchovno-vzdelávacích podujatí, z toho bolo 6 733 podujatí zameraných na informačnú výchovu. Počet kultúrno-spoločenských podujatí narástol o 1 291 na 6 922.

Zaznamenali sme pokles počtu realizovaných odborných vzdelávacích podujatí pre knihovníkov o 26, verejné knižnice ich v roku 2023 realizovali 213.

Výraznejšie narástol počet podujatí realizovaných pre deti do 15 rokov o 4 807 na 27 943 podujatí (v roku 2022 bol nárast o 14 257). V rámci SR realizovali verejné knižnice 72 % zo všetkých podujatí pre deti.

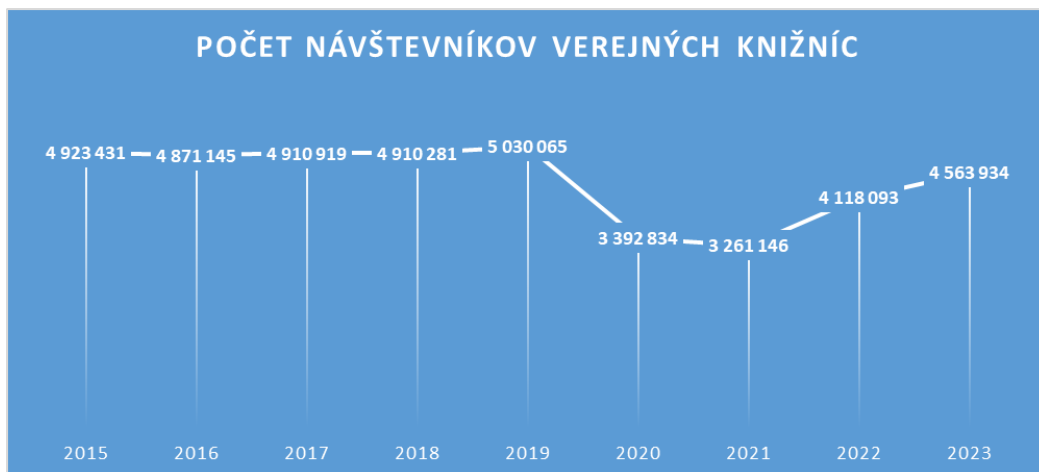
Narástol aj počet podujatí zameraných na znevýhodnené skupiny obyvateľov o 877 na 4 065 podujatí (v roku 2022 nárast o 2 045).



Návštevníci knižníc

V roku 2022 boli na jar zrušené protipandemické opatrenia, čo viedlo k zvýšeniu fyzických návštev knižníc, popri nich mohli knižnice naďalej uvádzať návštevníkov na online podujatiach, ktoré realizovali v sledovanom roku a boli porovnateľné s prezenčnými (napr. webináre). V roku 2023 sme zaznamenali nárast počtu návštev knižníc o 10,8 % na 4 563 934, čo bolo 0,84 návštevy knižnice (vrátane online podujatí) na 1 obyvateľa SR. V roku 2019 sme uvádzali len počet fyzických návštevníkov verejných knižníc, bolo ich 5 030 065, čo bolo 0,92 fyzickej návštevy knižnice na 1 obyvateľa SR.

V počte návštevníkov na podujatiach pre verejnosť sme zaznamenali nárast na 1 095 841 návštevníkov, odborné podujatia pre knihovníkov navštívilo 3 239 návštevníkov. Pokračoval nárast počtu návštevníkov na podujatiach pre deti (712 316 návštevníkov) aj na podujatiach pre znevýhodnené skupiny obyvateľov (65 875 návštevníkov).



Edičná činnosť

V roku 2023 verejné knižnice vydali 222 titulov, čo bol nárast o 21 titulov, z toho v tlačenej forme vydali 165 titulov, 57 titulov vydali elektronicky.

Online služby a informačné technológie

V počte zodpovedaných dopytov (vrátane mailových usmernení) v elektronických referenčných službách sme zaznamenali nárast o 9 399 na 148 937.

V roku 2023 len 772 verejných knižníc (61,7 %) malo pripojenie na internet, čo bol nárast o 31 knižníc, počet počítačov pre verejnosť s pripojením na internet klesol o 36 na 1 002, pripojenie wifi pre používateľov v priestoroch knižnice malo 573 knižníc (45,8 %), čo bol nárast o 26 knižníc.

Vlastné webové sídlo uviedlo 181 knižníc (14,5 % z celkového počtu, nárast o 16), v počte návštev webových sídiel knižníc sme zaznamenali nárast o 122 788 na 2 829 598.

Elektronický katalóg na webovom sídle (aj na sídle zriaďovateľa) uviedlo 241 verejných knižníc (19,3 % z celkového počtu, nárast o 29 knižníc). Počet vstupov do elektronických katalógov medziročne narástol o 608 980 vstupov na 2 625 021.

Používatelia mohli využívať vo všetkých verejných knižniciach 76 (nárast o 5) licencovaných elektronických informačných zdrojov, realizovali v nich 57 753 vyhľadávaní (nárast o 6 576 vyhľadávaní). Knižnice vytvorili 85 databáz (nárast o 7).

Finančné zabezpečenie činnosti verejných knižníc

Príjmy na činnosť verejných knižníc narástli o 5 612 606 eur na celkových 40 877 653 eur. Od svojich zriaďovateľov z rozpočtov VÚC získali 19 604 304 eur (48 % z celkových príjmov) a z rozpočtov obcí získali 15 217 878 eur (37,2 %).

V roku 2023 mali verejné knižnice SR pridelené 2 862 330 eur z tuzemských grantov, zo zahraničných grantov získali 311 965 eur. Príjmy z poplatkov za knižničné činnosti narástli na 909 857 eur (rok 2022 – 842 629 eur).

Celkové náklady na činnosť verejných knižníc vzrástli oproti roku 2022 o 10,6 % na 38 342 383 eur. Zaznamenali sme mierny nárast nákladov na nákup knižničného fondu o 99 118 eur na 2 507 861, k poklesu na 22 654 eur (2022 – 38 184 eur) došlo v nákladoch na nákup elektronických informačných zdrojov vrátane licencií na stiahnutie e-kníh.

Náklady na nákup knižničných fondov verejných knižníc v SR sú dlhodobo nízke. Verejné knižnice mali v roku 2023 náklady na nákup KF 0,46 eur na 1 obyvateľa SR (rok 2022 – 0,44 eur, 2021 – 0,52 eur, 2020 – 0,35 eur, 2019 – 0,41 eura na 1 obyvateľa). Aby knižnice dokázali zabezpečiť odporúčanú 7 % obnovu svojich fondov kúpou pri minimálnom objeme knižničného fondu 2 knižničné jednotky na 1 obyvateľa SR pri priemernej cene za 1 KJ 10 eur, museli by na 1 obyvateľa vynaložiť na nákup KF 1,40 eur, t. j. 7 594 562 eur pre obyvateľov SR. Ak prepočítame náklady na nákup KF na počet obyvateľov v sídle knižníc, potom v priemere verejné knižnice vynaložili 0,58 eura na 1 obyvateľa sídla verejnej knižnice.

Kapitálové výdavky verejných knižníc boli vo výške 8 521 965 eur, čo bol nárast oproti roku 2022 (2 970 636 eur) o 5 551 329 eur. Rastú náklady na rekonštrukciu knižníc. Z celkového objemu kapitálových výdavkov bolo na výstavbu a rekonštrukciu knižníc vynaložených 7 102 902 eur (v roku 2022 vynaložili 2 529 566 eur).

Mzdové náklady stúpili oproti roku 2022 o 886 021 eur na 17 787 314 eur. Za rok 2023 bola priemerná mzda zamestnanca verejnej knižnice na plný úväzok 1 156 eur, čo bol nárast o 90 eur. Na zamestnanca vykonávajúceho knihovnícke činnosti na plný úväzok bola v roku 2023 priemerná hrubá mesačná mzda 1 137 eur, čo bol nárast o 89 eur.

Personálne zabezpečenie činnosti verejných knižníc

Na zabezpečení činnosti knižníc participovalo celkovo 2 987 osôb (predtým 3 122), z toho 2 437 žien (81,1 %). Z celkového počtu osôb bolo 1 296 zamestnancov, z toho 1 023 zamestnancov vykonávalo knihovnícke činnosti (pokles o 15). Prácu knižníc zabezpečovalo aj 437 dobrovoľníkov, 646 osôb pracovalo v knižniciach na dohodu o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru a 608 osôb bolo v inom ako pracovnoprávnom vzťahu.

Z celkového počtu 1 296 zamestnancov malo 49,2 % vysokoškolské vzdelanie. Pretrváva vysoký podiel zamestnancov s neknihovníckym vzdelaním; zamestnanci s

vysokoškolským knihovníckym vzdelaním tvorili 11,7 % a zamestnanci so stredoškolským knihovníckym vzdelaním tvorili 22,1 % z celkového počtu zamestnancov.

Prehľad vybraných ukazovateľov

VEREJNÉ KNIŽNICE	2019	2020	2021	2022	2023
počet knižníc poskytujúcich služby	1 421	1 302	1 254	1 242	1 251
počet knižničných jednotiek	14 858 216	14 181 330	13 934 495	13 805 368	13 699 505
počet výpožičiek	14 148 359	10 121 534	8 922 804	10 936 538	11 190 550
počet aktívnych používateľov	400 550	324 192	287 385	352 174	364 453
z toho aktívni používatelia do 15 rokov	165 986	126 976	108 496	153 933	158 474
počet podujatí organizovaných knižnicami	35 873	13 931	14 502	31 817	38 802
počet návštevníkov knižníc	5 030 065	3 392 834	3 261 146	4 118 093	4 563 934
príjmy knižníc (v tis. eur)	30 808	31 084	33 022	35 265	40 878
náklady na činnosť knižníc (v tis. eur)	30 343	29 861	32 239	34 666	38 342
počet osôb zabezpečujúcich činnosť	3 121	2 483	2 646	3 122	2 987
z toho zamestnanci	1 356	1 320	1 310	1 305	1 296

Vedecké knižnice

Počet knižníc

V roku 2023 bolo do štatistického zisťovania zaradených 7 vedeckých knižníc. Všetky poskytovali knižnično-informačné služby verejnosti, mali 7 pobočiek.

Knižničný fond, služby knižnice

Knižničný fond (KF) vedeckých knižníc zahŕňal 12 241 194 knižničných jednotiek (KJ), čo bol nárast oproti roku 2022 o 46 513 KJ.

Celkový prírastok knižničných fondov vedeckých knižníc predstavoval 71 707 KJ, čo bol oproti roku 2022 pokles o 7,2 %. V roku 2023 získali vedecké knižnice 14 532 KJ kúpou, 40 923 KJ ako povinný výtláčok, výmenou získali 2 255 KJ, vo forme daru získali 11 939 KJ. Prírastok KJ kúpou, ktorý predstavuje aktívnu akvizíciu, zaznamenal oproti roku 2022 pokles o 16,5 %. Najväčší objem KJ získaných kúpou dosiahla Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB), Štátna vedecká knižnica v Prešove a Slovenská národná knižnica (SNK).

Oproti roku 2022 opäť mierne klesol (o 3 %) počet dochádzajúcich titulov periodík na celkový počet 11 988, výrazne klesol (o 33,9 %) počet titulov zahraničných periodických

publikácií na 3 216, najmä pre ich výrazný pokles vo Vedeckej knižnici Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI).

Vedecké knižnice zaznamenali v roku 2023 úbytky z KF vo výške 25 194 KJ, čo bol pokles objemu úbytkov o 22,7 %.

Výpožičky

V roku 2023 realizovalo 7 vedeckých knižníc 929 896 výpožičiek, čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu obdobiu o 8,1 % (v roku 2019 realizovali 1 461 002 výpožičiek!). Údaj ovplyvnil výrazný nárast počtu prezenčných výpožičiek v UKB a v Štátnej vedeckej knižnici v Košiciach, v ktorých dosahujú najvyšší počet výpožičiek v rámci vedeckých knižníc. Postupný nárast výkonov a oživenie celkovej činnosti vedeckých knižníc ovplyvnilo zrušenie protipandemických opatrení.

V poskytovaní medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) iným knižniciam došlo oproti roku 2022 k miernemu poklesu o 11,4 % na celkových 10 561 výpožičiek. Údaj opäť ovplyvnil výrazný pokles vo využívaní tejto služby v SNK. Využívanie MVS z iných knižníc zaznamenalo medziročný mierny nárast (o 10 %) na počet 2 770 výpožičiek. K nárastu došlo najmä v SNK a v UKB.

Využívanie medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (MMVS) z iných knižníc bolo približne na úrovni roku 2022 (2 770 výpožičiek), narástol počet výpožičiek MMVS poskytnutých iným knižniciam (335) – výrazný nárast dosiahla Vedecká knižnica CVTI SR.

K poklesu o 16,9 % došlo v počte vypracovaných rešerší z 9 982 v roku 2022 na 8 297 rešerší, výrazný pokles zaznamenala SNK a UKB, ktorá zároveň na 1. mieste vystriedala SNK.

Plocha knižnice aj plocha priestorov pre používateľov sa zväčšila len v Štátnej vedeckej knižnici v Košiciach. Najviac prevádzkových hodín pre verejnosť poskytovala UKB.

Používatelia

Počet registrovaných aktívnych používateľov služieb vedeckých knižníc 41 963 v roku 2023 bol porovnateľný s rokom 2022. Nárast počtu používateľov zaznamenali v UKB, kde evidujú viac ako dvojnásobok registrovaných používateľov v porovnaní so SNK, ktorá je druhá z hľadiska počtu registrovaných používateľov v rámci vedeckých knižníc, nasleduje Vedecká knižnica CVTI SR.

Návštevníci knižníc

Vedecké knižnice zaznamenali nárast počtu návštevníkov oproti roku 2022 o 9,7 % na 493 239. Výrazný nárast dosiahla UKB, ktorú navštívilo 31,6 % všetkých návštevníkov vedeckých knižníc, SNK navštívilo 13,4 % všetkých návštevníkov, mierny nárast dosiahla Štátna vedecká knižnica v Košiciach, ktorú navštívilo 17,1 % všetkých návštevníkov vedeckých knižníc. Pokles počtu návštevníkov zaznamenala Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici (17,9 % všetkých návštevníkov vedeckých knižníc) a Štátna vedecká knižnica v Prešove (12,2 % všetkých návštevníkov vedeckých knižníc).

Z celkového uvedeného počtu návštevníkov 99 165 využilo prezenčne prístup na internet prostredníctvom počítačov vedeckých knižníc (nárast oproti roku 2022 o 28,9 %), najviac návštevníkov, ktorí využili prístup na počítač, bolo v UKB.

Počet návštevníkov na podujatiach vedeckých knižníc medziročne klesol o 28,2 % na 90 347 návštevníkov. Výrazne klesol (o 49 %) počet návštevníkov podujatí v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici. K rozdielom došlo aj v súvislosti so zrušením protipandemických opatrení a obmedzením počtu online podujatí a ich návštevníkov, realizáciou prezenčných podujatí a návratom fyzických návštevníkov do knižníc.

Podujatia

Vedecké knižnice zorganizovali spolu 3 016 prezenčných a online podujatí, čo bol oproti roku 2022 nárast o 20,8 %, z toho bolo 2 468 výchovno-vzdelávacích podujatí, z výchovno-vzdelávacích bolo 482 podujatí zameraných na informačnú výchovu. Najviac takýchto podujatí realizovali v Štátnej vedeckej knižnici v Košiciach, kde sa uskutočnilo 32,8 % podujatí informačnej výchovy všetkých vedeckých knižníc.

K nárastu na 498 došlo aj v organizácii kultúrno-spoločenských podujatí, až 61,6 % z nich realizovali v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici.

Najviac odborných podujatí pre knihovníkov realizovala SNK.

Pokles zaznamenali vedecké knižnice v realizácii podujatí pre znevýhodnené skupiny obyvateľov (505), najviac – 75,6 % zo všetkých podujatí v tejto kategórii – ich dlhodobo realizujú v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici, pričom najvyšší podiel majú podujatia realizované pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím.

K poklesu o 14,2 % (641) došlo v počte realizovaných podujatí pre deti do 15 rokov, zúčastnilo sa však na nich 16 880 návštevníkov, čo bol oproti roku 2022 nárast o 26,9 %. Podujatia pre deti do 15 rokov (62,1 % v roku 2023) realizuje v rámci vedeckých knižníc dlhodobo najviac Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici s najvyššou návštevnosťou

v tejto oblasti. K výraznému nárastu počtu podujatí pre deti a počtu ich návštevníkov v porovnaní s rokom 2020 došlo v rokoch 2021 až 2023 v SNK, konkrétne v Aponiovskej knižnici v Oponiciach.

Online služby

Vedecké knižnice zaznamenali 1 627 243 vstupov do svojich online katalógov, čo bol nárast o 9 %, problémom pri uvádzaní návštev webových sídiel sú nejednotné počítadlá. Vedecké knižnice spolu vytvorili 54 databáz, sprístupňovali 125 licencovaných elektronických informačných zdrojov (EIZ). Zaznamenali pokles počtu vyhľadávaní v EIZ v porovnaní s rokom 2022 o 5,9 %. Najviac vyhľadávaní – 64,4 % zo všetkých vedeckých knižníc – v EIZ realizovali v Ústrednej knižnici Slovenskej akadémie vied (ÚK SAV), nasleduje Vedecká knižnica CVTI SR – 24,4 %. Počet stiahnutých elektronických dokumentov vrátane dokumentov zobrazených na čítanie bol 1 962 471. Výrazný nárast dosiahla Vedecká knižnica CVTI SR (69 % zo všetkých vedeckých knižníc), nasleduje ÚK SAV (15,1 %) a SNK (13,2 %). Nárast bol spôsobený zrušením protipandemických opatrení, aj vďaka dôslednejšej evidencii podľa metodických usmernení.

Pracovníci vedeckých knižníc odpovedali na 99 830 dopytov v elektronických referenčných službách (v roku 2022 to bolo 92 437 dopytov), najviac ich vybavili v UKB (51,3 % zo všetkých vedeckých knižníc) a v SNK (36,4 %).

Personálne a finančné zabezpečenie činnosti vedeckých knižníc

Finančné príjmy na činnosť vedeckých knižníc oproti roku 2022 mierne narástli o 2,2 % na celkových 28 466 817 eur. Najväčší pokles príjmov a nákladov na činnosť zaznamenali v SNK.

Náklady na činnosť vedeckých knižníc boli 26 314 724 eur, čo je porovnateľné s rokom 2022. Náklady na nákup knižničného fondu (533 513 eur) boli tiež na úrovni roku 2022, výrazne sa tieto náklady zvýšili v UKB, kde tvorili 34,7 % z nákladov na nákup KF všetkých vedeckých knižníc, v SNK tvorili 21,3 %, najviac klesli v Štátnej vedeckej knižnici v Košiciach, kde tvorili len 6,4 % objemu financií na nákup KF vedeckých knižníc.

Osobitne boli uvedené výdavky na nákup EIZ vo výške 4 163 679 eur, čo bol nárast oproti roku 2022 o 127,2 %, výrazný nárast a najvyšší objem výdavkov na EIZ v rámci vedeckých knižníc zaznamenali vo Vedeckej knižnici CVTI SR a v ÚK SAV.

Kapitálové výdavky vedeckých knižníc predstavovali objem 89 300 eur.

Mzdové náklady vedeckých knižníc klesli z 10 698 844 eur v roku 2022 na 9 700 813 eur v sledovanom roku. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca vedeckej knižnice na plný úväzok bola 1 336 eur, mzda zamestnanca vykonávajúceho knihovnícke činnosti na plný úväzok bola 1 284 eur.

Na zabezpečení činnosti vedeckých knižníc participovalo celkovo 759 osôb, z toho bolo 655 zamestnancov; 75,9 % zamestnancov vykonávalo knihovnícke činnosti (74,2 % v roku 2022). Podiel žien z celkového počtu osôb zabezpečujúcich činnosť vedeckých knižníc bol 68,3 %. Prácu knižníc zabezpečovalo aj 54 osôb pracujúcich na dohodu, 42 osôb v inom ako pracovnoprávnom vzťahu a 8 dobrovoľníkov.

Vo vedeckých knižniciach v roku 2023 tvoril podiel zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním 61,8 % (62,1 % v roku 2022). Pretrváva vysoký podiel zamestnancov s vysokoškolským neknihovníckym vzdelaním, tvorili 46,5 % z celkového počtu zamestnancov a 75,3 % z počtu zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním (v roku 2022 boli hodnoty podobné, 72,4 % v roku 2021, 69 % v roku 2020). Knihovnícke vysokoškolské vzdelanie malo 100 zamestnancov (102,72 v roku 2022), z celkového počtu zamestnancov predstavovali podiel 15,3 % (ako v roku 2022, 16,6 % v roku 2021, 18,4 % v roku 2020) a podiel 24,7 % z vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov.

Stredoškolské vzdelanie malo 245 osôb z celkového počtu 655 zamestnancov vedeckých knižníc (37,4 %), z nich malo knihovnícke vzdelanie 63 zamestnancov, čo je 9,6 % z celkového počtu zamestnancov.

Stredoškolské a vysokoškolské knihovnícke vzdelanie malo spolu 163 zamestnancov vedeckých knižníc, ich podiel tvoril 24,9 % všetkých zamestnancov vedeckých knižníc (na úrovni roku 2022).

Prehľad vybraných ukazovateľov

VEDECKÉ KNIŽNICE	2019	2020	2021	2022	2023
počet knižníc poskytujúcich služby	8	8	7	7	7
počet knižničných jednotiek	12 599 881	12 727 953	12 149 994	12 194 681	12 241 194
počet výpožičiek	1 461 002	978 173	779 279	859 821	929 896
počet aktívnych používateľov	51 205	44 447	38 531	42 379	41 963
počet podujatí organizovaných knižnicami	2 499	1 198	1 744	2 497	3 016
počet návštevníkov knižníc	641 246	398 088	367 173	449 562	493 239
príjmy knižníc (v tis. eur)	32 123	30 298	24 538	27 861	28 467
náklady na činnosť knižníc (v tis. eur)	31 256	29 380	24 026	26 590	26 315
počet osôb zabezpečujúcich činnosť	1 009	871	772	841	759
z toho zamestnanci	777	736	694	680	655

Špeciálne knižnice

Počet knižníc

V roku 2023 poskytovalo knižnično-informačné služby verejnosti 239 špeciálnych knižníc (pokles o 1 knižnicu), mali 21 pobočiek, poskytovanie služieb verejnosti prerušili 2 knižnice (Knižnica Ústavu zoológie Slovenskej akadémie vied, v. v. i., a Knižnica Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory).

Knižničný fond

Objem knižničného fondu (KF) v špeciálnych knižniciach poskytujúcich služby verejnosti sa oproti roku 2022 zvýšil o 3 037 knižničných jednotiek (KJ) na celkový počet 4 155 859 KJ. Celkový prírastok bol 56 934 KJ, z toho bol prírastok formou nákupu 19 498 KJ (oproti roku 2022 nárast o 23,6 %).

Výpožičky

Počet výpožičiek v špeciálnych knižniciach klesol oproti roku 2022 o 7 % na 283 636 výpožičiek. Pokračuje výrazný pokles počtu realizovaných výpožičiek iným knižniciam (1 201, v roku 2022 to bolo 2 037) prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS), počet výpožičiek z iných knižníc cez MVS sa zvýšil z 1 679 v roku 2022 na 2 015 výpožičiek v roku 2023. Nárast sme zaznamenali aj pri využívaní medzinárodnej MVS z iných knižníc na 746 výpožičiek (v roku 2022 – 548 výpožičiek), iné knižnice si cez medzinárodnú MVS vypožičali 20 KJ. Zvýšil sa počet vypracovaných rešerší oproti roku 2022 z 3 901 na 4 455.

Používatelia

V špeciálnych knižniciach sme oproti roku 2022 zaznamenali mierny nárast počtu registrovaných aktívnych používateľov z 30 924 na 31 502 osôb (nárast o 1,8 %).

Podujatia, návštevníci

Špeciálne knižnice v roku 2023 realizovali celkovo 983 podujatí (vrátane online), čo bol oproti roku 2022 nárast o 8,9 %. Z celkového počtu podujatí bolo 650 (605 v roku 2022) výchovno-vzdelávacích, 308 (273 v roku 2022) kultúrno-spoločenských a 25 (rovnako ako v roku 2022) odborných a vzdelávacích podujatí pre zamestnancov knižníc. Pre deti do 15 rokov bolo určených 207 podujatí a 217 podujatí zorganizovali špeciálne knižnice pre znevýhodnené skupiny obyvateľov.

Návštevnosť na všetkých podujatiach zostala na úrovni z predchádzajúceho obdobia a dosiahla počet 18 505 návštevníkov. Na výchovno-vzdelávacích podujatiach sa zúčastnilo 9 101 návštevníkov, kultúrno-spoločenské podujatia navštívilo 8 980 návštevníkov, na odborných podujatiach sa zúčastnilo 424 zamestnancov. Podujatia pre deti do 15 rokov dosiahli návštevnosť 2 506 návštevníkov a 4 428 bolo návštevníkov na podujatiach zameraných na znevýhodnené skupiny obyvateľov.

Špeciálne knižnice vydali rovnako ako v minulom roku 795 titulov, z nich bolo 147 v tlačenej forme.

Z 239 špeciálnych knižníc malo len 159 pripojenie na internet (pokles o 2), 47 uviedlo vlastné webové sídlo (nárast o 6), 63 špeciálnych knižníc malo sprístupnený online katalóg na webovom sídle (nárast o 4) a bolo zaznamenaných 172 143 vstupov do elektronických katalógov týchto knižníc (nárast o 5 700).

Používatelia knižníc mali k dispozícii 106 počítačov s prístupom na internet (pokles o 4), využilo ho 1 948 návštevníkov, mohli využívať 133 licencovaných elektronických informačných zdrojov (nárast o 21), v nich bolo zaznamenaných 47 941 vyhľadávaní, počet stiahnutých, prípadne zobrazených na čítanie elektronických dokumentov bol 121 557. Zamestnanci zodpovedali 19 301 dopytov používateľov v elektronických referenčných službách vrátane mailov (nárast o 7 155).

Personálne a finančné zabezpečenie činnosti špeciálnych knižníc

Príjmy špeciálnych knižníc vzrástli oproti predchádzajúcemu roku o 12,1 % a boli vo výške 7 162 928 eur. Náklady na činnosť špeciálnych knižníc narástli o 11,7 % na 7 111 894 eur.

Na nákup knižničného fondu bolo vynaložených 584 278 eur, čo bolo na úrovni roku 2022, na nákup elektronických informačných zdrojov použili špeciálne knižnice 138 547 eur (137 287 eur v roku 2022).

Kapitálové výdavky špeciálnych knižníc boli vo výške 193 724 eur (74 738 eur v roku 2022), mzdové náklady predstavovali 3 776 108 eur (3 350 763 v roku 2022).

Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca špeciálnej knižnice pracujúceho na plný úväzok bola 1 316 eur (1 192 eur v roku 2022), priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca vykonávajúceho knižnícku činnosť na plný úväzok bola 1 312 eur (1 189 eur v roku 2022).

Na zabezpečení činnosti špeciálnych knižníc participovalo celkovo 365 osôb, z toho bolo 250 zamestnancov, na plný pracovný úväzok pracovalo 213 zamestnancov (údaje sú na úrovni roku 2022). Prácu knižníc zabezpečovalo aj 63 dobrovoľníkov, 24 osôb

pracujúcich na dohodu o práci mimo pracovného pomeru a 28 osôb bolo v inom ako pracovnoprávnom vzťahu.

V špeciálnych knižniciach v roku 2023 pracovalo 144 zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním, ich podiel tvoril 57,5 % všetkých zamestnancov (56,3 % v roku 2022, 54,4 % v roku 2021). Medzi zamestnancami s vysokoškolským vzdelaním pretrváva prevaha zamestnancov s vysokoškolským neknihovníckym vzdelaním – 63,4 %. Knihovnícke vysokoškolské vzdelanie malo 53 zamestnancov, z celkového počtu zamestnancov predstavovali 21 % (23,3 % v roku 2022, 24,8 % v roku 2021), ich podiel zo zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním bol 36,6 % (41,5 % v roku 2022).

Z celkového počtu zamestnancov bolo 103 so stredoškolským vzdelaním, knihovnícke vzdelanie malo 17,1 % z nich, ich podiel zo zamestnancov so stredoškolským vzdelaním bol 41,4 % (údaje na úrovni roku 2022).

S vysokoškolským a stredoškolským knihovníckym vzdelaním pracovalo v roku 2023 v špeciálnych knižniciach spolu 95 zamestnancov, ktorých podiel tvoril 38,1 % z celkového počtu zamestnancov (41 % v roku 2022, 43,6 % v roku 2021).

Prehľad vybraných ukazovateľov

ŠPECIÁLNE KNIŽNICE	2019	2020	2021	2022	2023
počet knižníc poskytujúcich služby	248	245	244	240	239
počet knižničných jednotiek	3 823 989	3 831 279	4 176 844	4 152 822	4 155 859
počet výpožičiek	372 893	316 261	300 679	304 862	283 636
počet aktívnych používateľov	38 580	35 306	34 277	30 924	31 502
počet podujatí organizovaných knižnicami	940	522	643	903	983
počet návštevníkov knižníc	143 904	106 575	121 022	116 037	93 926
príjmy knižníc (v tis. eur)	5 512	5 906	6 383	6 390	7 163
náklady na činnosť knižníc (v tis. eur)	5 473	5 723	6 397	6 369	7 112
počet osôb zabezpečujúcich činnosť	345	328	360	362	365
z toho zamestnanci	238	236	257	248	250

4.4 Subjekty profesionálneho scénického umenia

Predmet zisťovania

Štatistické zisťovanie sleduje činnosť subjektov v oblasti profesionálneho scénického umenia v Slovenskej republike. Cieľom štatistického zisťovania bolo získanie údajov o počte divadiel a iných subjektov v oblasti profesionálneho scénického umenia, počte scén a súborov, o výkonoch divadelných i tanečných súborov na domácich aj zahraničných scénach, o kapacite stálych scén a ich návštevnosti. Osobitne sa získali údaje o personálnom a finančnom zabezpečení činnosti subjektov v oblasti profesionálneho scénického umenia.

Spravodajské jednotky

Do štátneho štatistického zisťovania za rok 2023 bolo zaradených 159 spravodajských jednotiek, súčinnosť poskytlo 156. Činnosť v tomto období vykonávalo 127 subjektov, 29 subjektov prerušilo činnosť. Rovnako ako v predchádzajúcom roku bolo 7 subjektov zriaďovaných štátom (MK SR, VŠMU), 19 samosprávnymi krajmi, 3 mestami a 127 inými právnickými alebo fyzickými osobami (nezávislých).

Subjekty profesionálneho scénického umenia – scény a súbory

V roku 2023 divadelné subjekty pôsobili na 106 stálych scénach/divadelných priestoroch, z toho bolo tak ako v predchádzajúcom období 62 vlastných, 4 boli poskytnuté vo vlastnom objekte zriaďovateľa a 40 v dlhodobom prenájme. Mimo prevádzky bolo 9 vlastných stálych scén. Nezávislé divadlá pôsobili aj v 572 priestoroch poskytnutých krátkodobo alebo len na jedno predstavenie. Ide o vyše dvojnásobný počet ako v roku 2022 (225), tento nárast spôsobili najmä putovné bábkové divadlá.

Nezávislé divadlá využívali spolu 130 skúšobných priestorov, z ktorých bolo 22 vlastných, 72 prenajatých a 36 priestorov im poskytli partnerské organizácie. Údaj o skúšobných priestoroch nezohľadňuje úplne reálnu situáciu, pretože mnohé nezávislé subjekty skúšajú v súkromných priestoroch svojich majiteľov či členov a tieto priestory do výkazu nezahrnuli.

Kapacita domovských scén dosiahla v roku 2023 spolu 25 782 miest/sedadíel a pôsobilo na nich spolu 121 súborov. Je to o 920 miest a 67 súborov menej ako v predchádzajúcom roku. Najväčší podiel mali činoherné súbory (48), ktorých bolo oproti predchádzajúcemu roku o 24 menej. Bábkových súborov bolo 26, počet multikultúrnych súborov klesol na 14 (v minulom roku 56) a takmer trojnásobne klesol aj počet tanečných súborov – na 12 (v minulom roku 33). Vlastnú dielňu prevádzkovalo 22 divadiel.

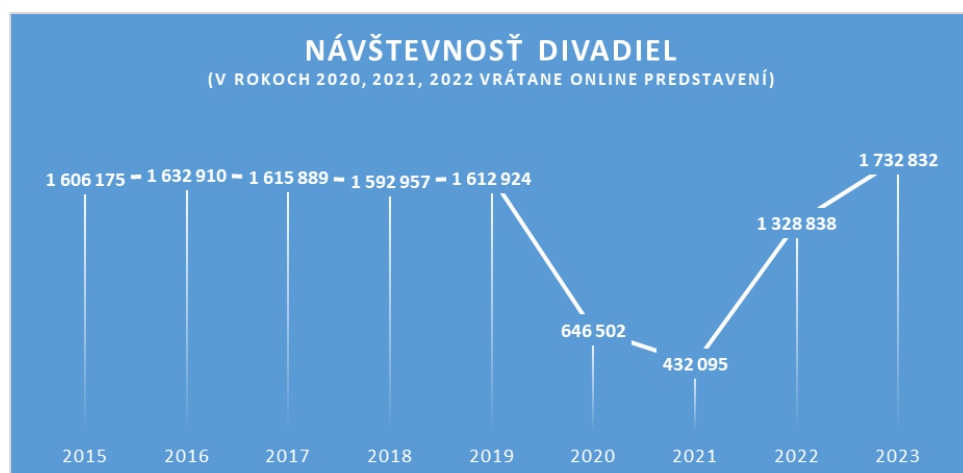
Repertoár a návštevnosť subjektov profesionálneho scénického umenia

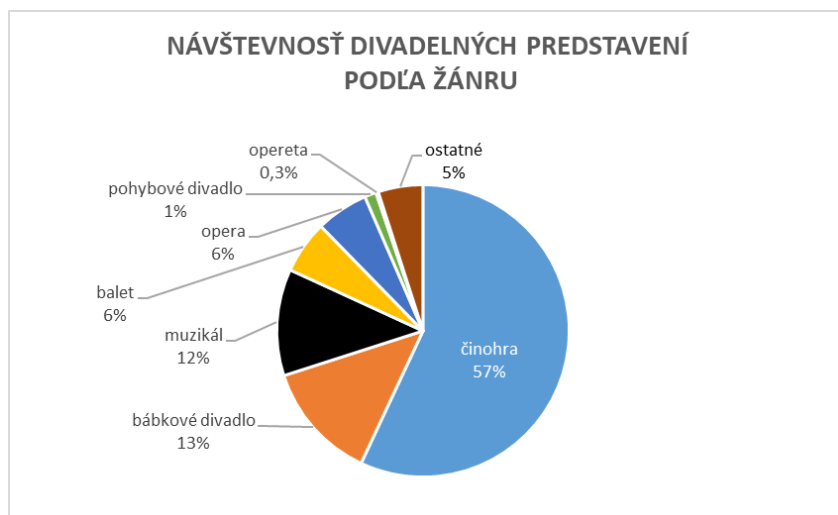
Divadelné subjekty mali v repertoári 1 486 inscenácií (z toho 288 premiér, 152 premiér diel pôvodnej tvorby). Uviedli spolu 10 328 predstavení (9 782 v roku 2022), z toho 6 773 na domácej scéne, 3 222 na hosťovaní v SR a 333 v zahraničí. Súbory zo zahraničia odohrali 103 predstavení. Na základe uvedených údajov možno konštatovať, že situácia v oblasti divadelných aktivít sa konsolidovala.

Najpočetnejšími boli tradične predstavenia činohry (5 846) a bábkového divadla (2 541), hoci počet bábkových predstavení klesol medziročne viac ako dvojnásobne (5 178 v roku 2022). Nasledovali muzikál (562) a performatívne formy (594), ktorých počty stúpili, muzikál o 43 a performatívne formy o 174 predstavení.

Tretinu zo všetkých predstavení (10 328) tvorili podujatia pre deti a mládež (3 410).

V divadelných priestoroch mali návštevníci k dispozícii spolu 2 525 104 miest, z ktorých obsadili 1 732 832, z toho 1 154 486 miest na domovskej scéne, 499 300 na hosťovaní v SR a 79 046 v zahraničí.





Personálne a finančné zabezpečenie činnosti subjektov profesionálneho scénického umenia

Celkový počet osôb zabezpečujúcich divadelnú činnosť zaznamenal v roku 2023 opäť nárast z 6 758 na 7 416 osôb, z toho bolo 2 701 zamestnancov, polovicu zamestnancov tvorili ženy. Umeleckých zamestnancov bolo 1 029, umelecko-technických zamestnancov bolo 794.

Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca na plný pracovný úväzok dosiahla v sledovanom období 1 301 eur, u žien 1 258 eur.

Údaje o finančnom zabezpečení činnosti divadiel sa vzťahujú prevažne na zriaďované divadlá (štátne, mestské a VÚC), pretože nezávislé divadlá majú s vykazovaním ekonomických dát mimoriadne problémy a v drvivej väčšine ich vo výkaze neuvádzajú vôbec.

Subjekty profesionálneho scénického umenia hospodárili s celkovými príjmami 108 558 593 eur (99 813 731 eur v roku 2022). Najvyššie príspevky dostali zo štátneho rozpočtu – 46 566 994 eur, z rozpočtu VÚC 24 197 227 eur a z rozpočtov obcí 2 719 886 eur. Príjmy z tuzemských grantov mierne klesli na 2 105 767 eur (2 118 421 eur v roku 2022) a zo zahraničných grantov subjekty dostali 203 828 eur (236 005 eur v roku 2022). Zvýšili sa výnosy zo vstupného na 19 147 374 eur (predtým 11 962 951 eur).

Celkové náklady na činnosť sa medziročne zvýšili z 92 452 708 eur na 107 182 189 eur. Najvyššie sumy si vyžiadali mzdové náklady (45 324 560 eur), náklady na sociálne a zdravotné poistenie a prevádzkové náklady.

Prehľad vybraných ukazovateľov	2019	2020*	2021*	2022	2023
počet divadiel/subjektov profesionálneho scénického umenia vykonávajúcich činnosť	109	99	136	133	127
počet inscenácií v repertoári spolu	1 240	1 112	1 372	1 464	1 486
z toho pôvodná tvorba	678	603	820	800	761
počet odohraných predstavení spolu	8 973	3 101	4 166	9 782	10 328
z toho predstavenia pôvodnej tvorby	4 231	1 617	2 167	4 945	5 037
počet ponúknutých miest/sedadiel na všetkých predstaveniach	1 944 868	539 455	520 740	1 859 790	2 525 104
počet návštevníkov na predstaveniach spolu	1 612 924	420 718	348 119	1 328 838	1 732 832
z toho počet návštevníkov na predstaveniach pôvodnej tvorby	709 389	201 659	138 302	554 034	700 938
počet návštevníkov na predstaveniach pre deti a mládež	518 284	136 247	76 985	454 454	619 747
počet osôb zabezpečujúcich činnosť spolu	6 681	5 972	6 300	6 758	7 416
z toho zamestnanci	2 811	2 709	2 619	2 672	2 701

* bez online podujatí

Festivaly a prehliadky v oblasti profesionálneho scénického umenia

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania sú festivaly a prehliadky v oblasti profesionálneho scénického umenia, údaje o počte festivalov a prehliadok v členení podľa periodicity a ich charakteru, údaje o programe festivalov a prehliadok, o ponúknutých miestach a návštevnosti, osobitne sa získali údaje o finančnom a personálnom zabezpečení tejto oblasti kultúry.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania v oblasti festivalov a prehliadok profesionálneho scénického umenia sú profesionálne divadlá, občianske združenia a ďalšie subjekty, ktoré organizujú podujatia profesionálneho scénického umenia.

Výzvu na poskytnutie štatistických údajov dostalo 51 spravodajských jednotiek, súčinnosť poskytli všetky spravodajské jednotky, z toho 32 subjektov organizovalo festival/prehliadku, 19 subjektov nevykonávalo činnosť v sledovanom období.

Program a návštevnosť

V roku 2023 sa uskutočnilo 39 festivalov a prehliadok, z toho 34 periodických a 5 neperiodických, 4 boli regionálne, 12 celoslovenských a 23 medzinárodných.

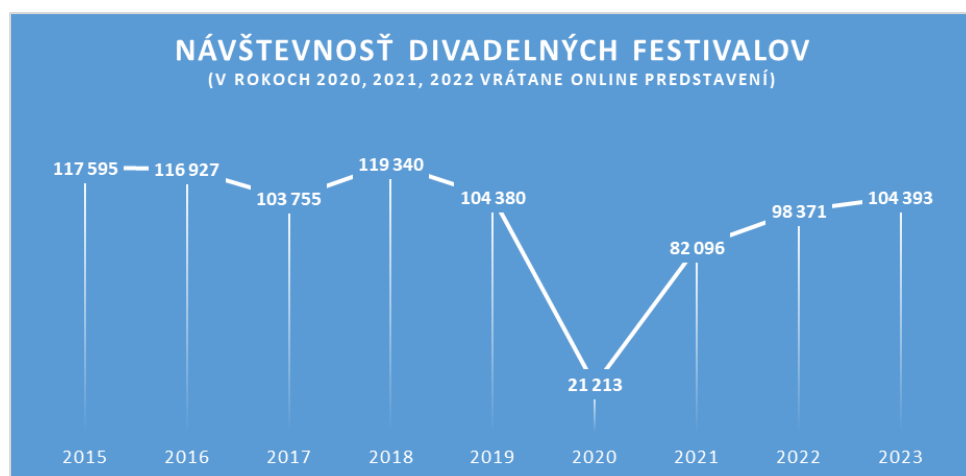
Na festivaloch a prehliadkach dostalo priestor aj 68 tvorivých dielní a workshopov (61 v roku 2022), z toho 20 bolo regionálnych, 18 celoslovenských a 30 medzinárodných.

Na festivaloch sa zúčastnilo 351 slovenských a 154 zahraničných súborov (v roku 2022 to bolo 395 a 118). Najpočetnejšie boli opäť zastúpené činoherné súbory (226), súbory bábkových divadiel a súbory pohybového divadla a súčasného tanca.

Z celkového počtu 575 predstavení odohrali 346 predstavení slovenské súbory a 229 predstavení bolo v podaní zahraničných súborov.

Na aktivitách sprievodného programu sa zúčastnilo spolu 157 slovenských a 57 zahraničných umelcov (200 a 72 v roku 2022).

Spolu 184 hracích priestorov ponúklo divákovi 108 991 miest, ktoré obsadilo 104 393 divákov – obsadenosť dosiahla 95,8 %, z toho bolo 51 649 platiacich divákov (32 679 v roku 2022).



Finančné a personálne zabezpečenie festivalov a prehliadok profesionálneho scénického umenia

Organizátori festivalov a prehliadok profesionálneho scénického umenia získali na svoju činnosť spolu 2 136 400 eur (2 082 084 eur v roku 2022), z toho 203 075 eur zo štátneho rozpočtu, 243 025 eur z rozpočtu VÚC, 145 700 eur z rozpočtu obcí, 156 792 eur od iných subjektov. Z tuzemských grantov dostali 733 800 eur (689 330 v roku 2022) a zo zahraničných grantov 69 893 eur (predtým 75 720 eur). Na vstupnom organizátori vybrali 383 123 eur (260 050 eur v roku 2022).

Celkové náklady na organizáciu a zabezpečenie festivalov a prehliadok sa pohybovali na približne rovnakej úrovni ako v predchádzajúcom roku a dosiahli výšku 2 070 932 eur. Najvyššie sumy si vyžiadali služby (honoráre, licenčné a iné poplatky) – 894 679 eur, spotreba materiálu, energií, prevádzkové náklady boli 431 598 eur.

Festivaly a prehliadky zabezpečovalo v roku 2023 spolu 1 060 osôb, z toho 315 žien. Z celkového počtu osôb zabezpečujúcich túto oblasť kultúry bolo 168 zamestnancov (nárast o 47), z toho 92 žien, 542 osôb pracovalo na dohodu alebo bolo v inom ako pracovnoprávnom vzťahu a spolupracovalo aj 350 dobrovoľníkov.

Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca pracujúceho na plný pracovný úväzok dosiahla v sledovanom období 1 310 eur a u žien 1 335 eur.

Prehľad vybraných ukazovateľov	2019	2020*	2021*	2022	2023
počet festivalov/prehliadok	40	12	27	28	39
počet inscenácií spolu	423	141	263	349	442
z toho slovenských súborov	290	116	167	253	311
počet predstavení spolu	612	170	366	455	575
z toho slovenských súborov	389	136	217	302	346
kapacita festivalov/prehliadok (počet ponúknutých miest)	134 039	23 274	88 853	117 779	108 991
počet návštevníkov	104 380	20 733	80 756	98 371	104 393

* bez online podujatí

4.5 Hudba

Hudobné telesá a umelecké súbory

Predmet zisťovania

Ročný výkaz o hudobných telesách a umeleckých súboroch mapuje činnosť štátnych a neštátnych hudobných telies a umeleckých súborov, ich repertoár a návštevnosť na koncertoch, finančné a personálne zabezpečenie s cieľom dokresliť celkový obraz hudobného života na Slovensku.

Získané údaje týkajúce sa repertoáru, realizácie nahrávok, návštevnosti hudobných podujatí a pod. využíva oddelenie dokumentácie Hudobného centra na rozšírenie dokumentačnej práce.

Spravodajské jednotky

V roku 2023 bolo v zozname spravodajských jednotiek zaradených opäť 31 subjektov profesionálnych hudobných telies a umeleckých súborov. Počet spravodajských jednotiek sa nemení od roku 2018. Činnosť vykonávalo 28 subjektov, 3 subjekty nevykonávali činnosť.

Koncerty a vystúpenia hudobných telies a umeleckých súborov

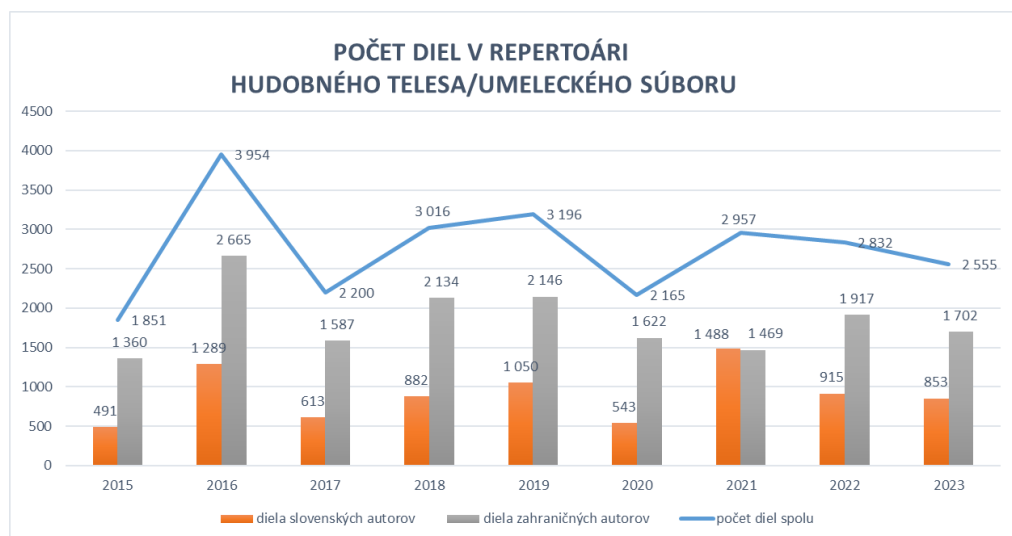
Profesionálne telesá uskutočnili v roku 2023 spolu 813 koncertov, z toho 695 na Slovensku a 118 v zahraničí. Celkový počet koncertov za rok 2023 bol teda približne na rovnakej úrovni ako v roku 2022. Počet koncertov v zahraničí bol takmer rovnaký, počet koncertov pre deti a mládež narástol o 21,2 %.

Ukazovateľ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet hudobných telies a umeleckých súborov vykonávajúcich činnosť	30	29	27	27	28	28
koncerty/vystúpenia spolu	1 018	878	309	473	806	813
z toho v tuzemsku	816	736	295	413	689	695
v zahraničí	202	142	14	60	117	118
pre deti a mládež	118	102	21	32	80	97
profesionálne koncerty vážnej hudby	730	674	246	350	595	561

Repertoár hudobných telies a umeleckých súborov

V rámci štatistického zisťovania sa sledujú údaje o repertoári, premiérach a nahrávkach hudobných telies a umeleckých súborov. Hudobné telesá mali v roku 2023 v repertoári celkovo 2 555 hudobných diel, z toho bolo 853 diel slovenských autorov (pokles o 6,8 %). Narástol počet premiér diel slovenských aj zahraničných autorov o 68,8 %. Súborný a telesá realizovali 185 hudobných nahrávok (predtým 199), z toho pre médiá 129, na nosiči 19 nahrávok a 37 iných nahrávok. Do týchto údajov mohli byť zarátané aj koncerty odohraté v online priestore.

Ukazovateľ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet hudobných diel v repertoári spolu	3 016	3 196	2 165	2 957	2 832	2 555
diela slovenských autorov	882	1 050	543	1 488	915	853
diela zahraničných autorov	2 134	2 146	1 622	1 469	1 917	1 702
počet premiér spolu	138	110	474	192	80	135
premiéry diel slovenských autorov	67	58	257	130	64	101
premiéry diel zahraničných autorov	71	52	217	62	16	34



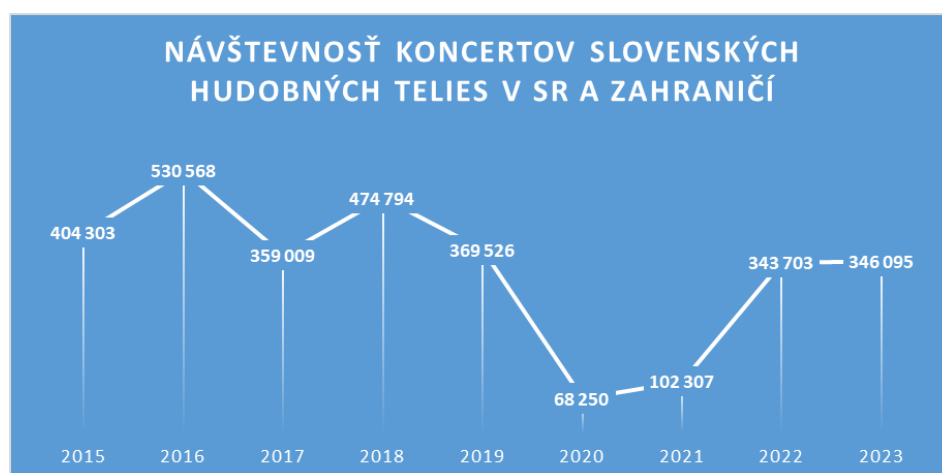
Návštevnosť na koncertoch a vystúpeniach

Návštevnosť koncertov v roku 2023 opäť stúpila a dostala sa na úroveň 87,2 % tak ako v roku 2018. Na koncertoch sledovaných súborov na území Slovenskej republiky bolo ponúknutých 324 707 miest, čo predstavuje nárast o 1 803 miest oproti roku 2022. Vystúpenia navštívilo spolu 283 133 poslucháčov, bolo to o 30 943 viac poslucháčov ako v roku 2022. Hoci v percentuálnom vyjadrení je návštevnosť identická s rokom 2018,

počet ponúknutých miest a návštevníkov stúpa po pandémie len postupne a nedosiahol hodnoty ako v roku 2018. Počet návštevníkov 62 962 na koncertoch v zahraničí predstavuje pokles o 31,2 % oproti roku 2022.

Rok	Počet ponúknutých miest na koncertoch v SR	Počet návštevníkov na koncertoch v SR	Návštevnosť v %
2018	418 269	364 517	87,2
2019	350 888	298 780	85,1
2020	92 049	61 977	67,3*
2021	131 636	89 240	67,8*
2022	322 904	252 190	78,1
2023	324 707	283 133	87,2

* V niektorých prípadoch sa údaje zaznamenali odhadom a vzhľadom na historicky výnimočnú situáciu počas pandémie nebola dosiahnutá spoločná metodika zaznamenávania týchto údajov.



Finančné a personálne zabezpečenie činnosti hudobných telies a umeleckých súborov

Celkové príjmy hudobných telies a umeleckých súborov boli vo výške 13 687 759 eur (14 493 351 eur v roku 2022), z toho výnosy zo vstupného tvorili 970 503 eur. Celkové náklady na činnosť predstavovali sumu 21 734 189 eur (20 741 036 eur v roku 2022). Ekonomické údaje nie sú úplné, niektoré spravodajské jednotky ich uvádzajú iba čiastočne alebo odhadom.

Činnosť subjektov zabezpečovalo 1 940 osôb, z toho bolo 578 zamestnancov. Podiel žien z celkového počtu osôb zabezpečujúcich túto oblasť kultúry tvoril 38,6 %. Priemerná mzda zamestnanca pracujúceho na plný pracovný úväzok predstavovala 1 643 eur (ženy 1 624 eur).

Verejné podujatia profesionálnej hudobnej kultúry

Predmet zisťovania

Ročným výkazom o verejných podujatiach v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry sa získava prehľad o aktivitách organizátorov hudobného života a o koncertnom dianí na Slovensku, žánrovom a územnom členení podujatí a členení podľa typu podujatia. Osobitne sa získavajú údaje o finančnom a personálnom zabezpečení podujatí.

Spravodajské jednotky

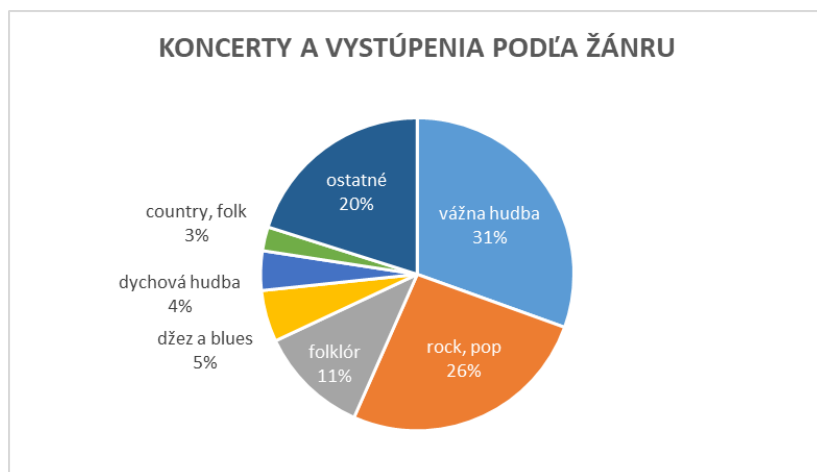
Spravodajskými jednotkami sú organizácie, umelecké agentúry, nadácie, občianske združenia, mestské kultúrne strediská, obecné a mestské zastupiteľstvá i slovenské liečebné kúpele, ktoré v rámci svojej činnosti usporadúvajú verejné koncerty a hudobné podujatia profesionálnej hudobnej kultúry. Zo 157 oslovených subjektov poskytlo súčinnosť v štatistickom zisťovaní 149, z nich 120 vykonávalo činnosť v sledovanom období.

Žánrové a geografické členenie podujatí profesionálnej hudobnej kultúry

V roku 2023 bolo usporiadaných 3 282 koncertov a vystúpení, čo je len o 46 koncertov viac ako v roku 2022. Opäť dominovali koncerty vážnej hudby, hoci ich počet oproti roku 2022 mierne klesol. Klesli aj počty koncertov z oblasti džezu a country, počet koncertov pri ostatných žánroch stúpol.

Z celkového počtu 3 282 koncertov bolo 1 465 odohraných na festivaloch, 511 v rámci koncertného cyklu a samostatných koncertov bolo 1 306. Subjekty odohrali 284 koncertov pre deti a mládež (251 v roku 2022) a 26 benefičných a charitatívnych koncertov.

Rok	Podujatia spolu	Žánrové členenie podujatí						
		vážna hudba	dychová hudba	folklór	džez a blues	rock, pop	country, folk	ostatné
2018	4 518	1 704	249	586	272	681	154	87
2019	4 741	1 643	388	669	271	838	156	776
2020	1 587	710	62	173	120	214	54	254
2021	1 899	714	77	181	159	380	43	345
2022	3 236	1 048	92	353	250	807	88	598
2023	3 282	1 001	134	374	175	857	81	660



Rozloženie usporiadateľských aktivít podľa jednotlivých krajov ukazuje, že trendy v jednotlivých krajocho boli odlišné. Najväčší nárast podujatí zaznamenal Prešovský kraj s rozdielom o 147 podujatí viac ako v roku 2022 a Trnavský kraj, v ktorom pribudlo medziročne 85 podujatí. K najväčšiemu poklesu došlo v Banskobystrickom kraji – medziročne o 167 podujatí menej – rok 2022 tak predstavoval skôr jednorazový výkyv než trend. Za povšimnutie stojí stagnácia v Bratislavskom kraji, kde došlo medziročne dokonca k poklesu o 42 podujatí.

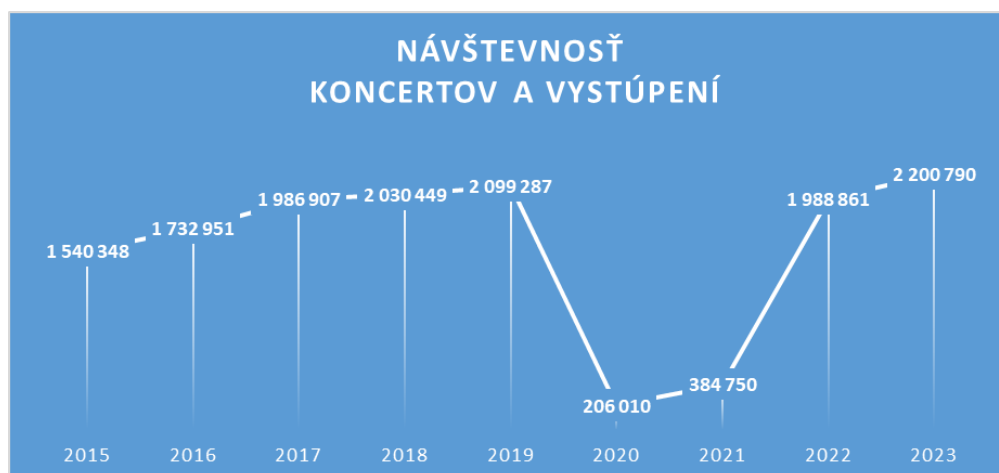
Rok	Členenie podujatí podľa krajov							
	Bratislavský	Trnavský	Trenčiansky	Nitriansky	Žilinský	Bansko-bystrický	Košický	Prešovský
2018	1 384	529	362	281	311	540	248	863
2019	1 325	615	459	268	337	796	238	703
2020	635	219	160	57	150	154	79	133
2021	528	124	326	135	195	179	141	271
2022	889	252	530	137	342	441	214	431
2023	847	337	493	162	392	274	199	578

Návštevnosť na podujatiach profesionálnej hudobnej kultúry

Počet ponúknutých miest na koncertoch za rok 2023 bol 2 474 028, počet návštevníkov si udržal pozitívny trend a narástol na hodnotu 2 200 790. Napriek stagnujúcemu počtu koncertov došlo k nárastu počtu ponúknutých miest aj návštevníkov. Návštevnosť dosiahla úroveň 89 %.

Rok	Počet ponúknutých miest na podujatiach	Počet návštevníkov na podujatiach	Návštevnosť v %
2018	2 489 033	2 030 449	81,57
2019	2 451 079	2 099 287	85,65
2020	233 799	206 010	88,11*
2021	540 476	384 750	71,2*
2022	2 295 997	1 988 861	86,62
2023	2 474 028	2 200 790	88,96

* V dôsledku striedajúcich sa protipandemických opatrení sa menila aj možnosť počtu ponúknutých miest, a preto môže byť údaj o návštevnosti skreslený.



Finančné a personálne zabezpečenie podujatí v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry

Subjekty pôsobiace v tejto oblasti hospodárili s celkovými príjmami 43 861 686 eur (37 975 652 eur v roku 2022), celkové náklady na činnosť tvorili sumu 45 145 644 eur (v roku 2022 to bolo 43 348 199 eur).

Činnosť zabezpečovalo 4 138 osôb (3 503 v roku 2022), z toho bolo 1 133 zamestnancov. Podiel žien z celkového počtu osôb zabezpečujúcich túto oblasť kultúry tvoril 52,4 %. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca na plný úväzok predstavovala 1 412 eur (ženy 1 358 eur).

Výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel

Predmet zisťovania

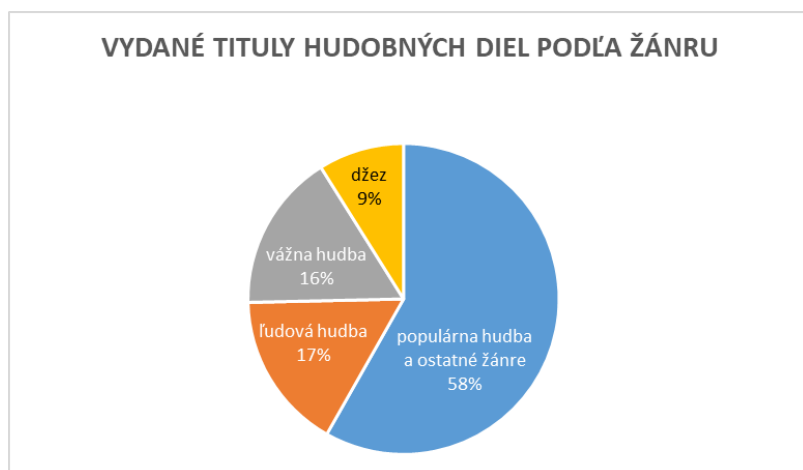
Prostredníctvom ročného výkazu o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel sa získava prehľad o aktivitách hudobných vydavateľstiev i menších vydavateľov CD, DVD, blu-ray a iných hudobných nosičov a o finančnom a personálnom zabezpečení tejto oblasti kultúry.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami sú vydavatelia hudobných nosičov – organizácie, umelecké agentúry a súkromní vydavatelia, ktorí v rámci svojej činnosti pravidelne alebo príležitostne vydávajú profesionálne hudobné nahrávky interpretov na hudobných nosičoch. Z celkového počtu 160 oslovených spravodajských jednotiek 138 subjektov poskytlo súčinnosť v štatistickom zisťovaní, z nich 53 vyrobilo a distribuovalo záznamy hudobných diel, 83 prerušilo činnosť v tejto oblasti a 2 subjekty ukončili činnosť.

Žánrové členenie, náklad a predaj rozmnoženín zvukových záznamov hudobných diel

Spolu bolo vydaných 213 titulov hudobných diel (364 v roku 2022). Žánrovo dominuje najmä populárna hudba a podžánre (124), nasledujú ľudová hudba a vážna hudba (po 35) a džez (19).



Celkový počet titulov hudobných diel vydaných na zvukových nosičoch klesol z 272 na 143, náklad predstavoval 89 445 kusov nosičov (131 829 v roku 2022) a počet predaných nosičov 63 224 kusov (74 166 v roku 2022). Počet hudobných diel v distribúcii online sa medziročne opäť zvýšil zo 116 na 127. Počet predaných rozmnoženín zvukových záznamov hudobných diel distribuovaných online sa medziročne zvýšil z 1 788 na 2 143.

Vybrané ukazovatele		2019	2020	2021	2022	2023
počet vydaných titulov zvukových záznamov hudobných diel spolu		652	300	292	364	213
z toho zvukové záznamy hudobných diel slovenských autorov		293	214	252	336	187
v tom	vážna hudba	82	61	54	60	35
	ľudová hudba (regionálna, tradičná)	127	98	44	109	35
	džez	36	23	28	23	19
	populárna hudba a ostatné žánre	407	118	166	172	124
počet vydaných titulov zvukových záznamov hudobných diel distribuovaných na nosičoch (CD, DVD, blu-ray, LP – vinyl a i.)		589	258	203	272	143
počet vydaných titulov zvukových záznamov hudobných diel distribuovaných online		79	78	94	116	127

Oblasť vydávania zvukových záznamov hudobných diel je dlhodobo nestabilná a z údajov nie je možné zistiť dlhodobé trendy ani vyvodiť dosah pandémie. Kolísavosť údajov môžu spôsobovať tieto faktory: 1. hudobné nosiče sa nevydávajú pravidelne každý rok v rovnakom počte, ale tieto počty sa môžu meniť a jeden výrazný titul môže významne zmeniť všetky ukazovatele, 2. počet a zloženie spravodajských jednotiek sa dynamicky mení.

Finančné a personálne zabezpečenie výroby a distribúcie zvukových záznamov hudobných diel

Výška príjmov subjektov v tejto oblasti kultúry predstavovala 9 134 319 eur, z toho až 94 % tvorili výnosy. Podiel tuzemských grantov vo výške 176 600 eur bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom takmer rovnaký (174 630 eur v roku 2022). Celkové náklady na činnosť predstavovali 8 556 965 eur. Zatiaľ čo údaje o príjmoch a nákladoch za posledné roky predstavujú určitý kontinuálny trend, niektoré konkrétne ukazovatele v ekonomickom module sú značne kolísavé. Tieto údaje môžu naznačovať určitú neustálenosť v oblasti vydávania a distribúcie nosičov na slovenskej hudobnej scéne (neustálenosť tohto sektora je možné pozorovať aj v zahraničí). Pre mnohé spravodajské jednotky je problematické vyplniť ekonomické ukazovatele za túto oblasť, pretože nie sú vydavateľskými subjektmi a ich hlavná činnosť je iná.

Ukazovateľ (v tis. eur)	2019	2020	2021	2022	2023
príjmy (výnosy) spolu	5 752	5 924	7 545	8 876	9 134
z toho výnosy	5 355	5 595	7 011	8 342	8 591
náklady spolu	4 910	5 238	6 408	6 725	8 557

Vydavateľskú a distribútorskú činnosť v oblasti zvukových záznamov hudobných diel zabezpečovalo 206 osôb (130 v roku 2022), z toho bolo 52 (predtým 26) zamestnancov v pracovnom pomere. Podiel žien na celkovom počte osôb zabezpečujúcich činnosť v tejto oblasti tvoril 39,6 %. Priemernú hrubú mesačnú mzdu zamestnanca v pracovnom pomere na plný pracovný úväzok uviedli spravodajské jednotky vo výške 1 317 eur, mzdu odborného zamestnanca 1 546 eur.

Štatistické zisťovanie za rok 2023 naznačilo kontinuitu v pozitívnych číslach z predošlého roka, ktorý bol prvým rokom regenerácie týchto oblastí po následkoch pandémie COVID-19. Ukazuje sa však, že stúpajúci trend nie je taký rýchly a po roku 2022 dochádza k určitej stagnácii. Zo získaných údajov sa dá, možno predčasne, usudzovať, že kultúrna scéna sa po pandémii definitívne zmenila a nepodariť sa jej nadobudnúť rovnakú dynamiku, akú mala predtým. Pandémia nemusí byť jediným faktorom, ktorý ovplyvnil meniaci sa trh a ukazovatele v oblasti profesionálnej kultúry. Medzi faktory musíme zaradiť čoraz väčšiu nestabilitu trhu pod vplyvom lokálnych aj globálnych fenoménov a taktiež neustále sa meniace technológie a ich vplyv na dynamiku umeleckej a kultúrnej sféry.

4.6 Audiovília

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania v oblasti audiovília je výroba slovenských audiovizuálnych diel, distribúcia audiovizuálnych diel na slovenský trh, sieť poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, organizátorov filmových festivalov a prevádzkovateľov kín v Slovenskej republike. Prostredníctvom štatistického zisťovania sa získali údaje o počte vyrobených slovenských audiovizuálnych diel, nákladoch na ich výrobu a o podieloch slovenských producentov na zahraničnej koprodukcii, o distribúcii audiovizuálnych diel so zreteľom na distribúciu kinematografických diel pre kiná podľa krajiny pôvodu. Za oblasť filmových festivalov boli získané údaje o počte organizovaných podujatí, o návštevnosti, v oblasti kín sa zisťovali údaje o počte kín, predstavení a návštevníkov, cene vstupného a údaje o celkových tržbách kín. Osobitne sa získali údaje o finančnom a personálnom zabezpečení oblasti audiovília.

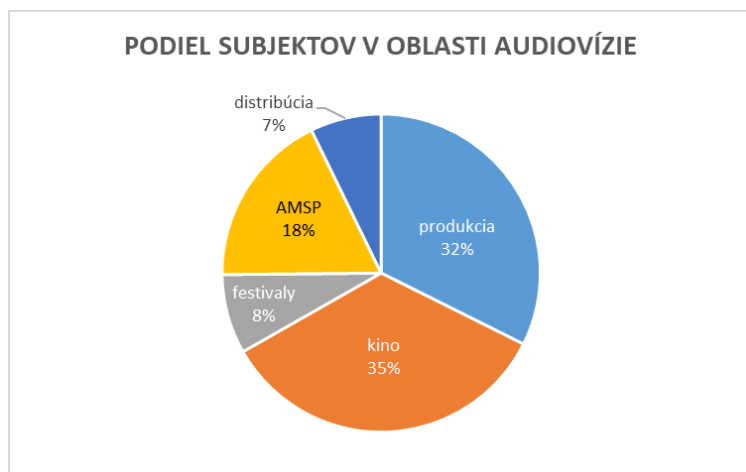
Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami za oblasť audiovília sú producenti a distributéri audiovizuálnych diel, organizátori filmových festivalov, poskytovatelia audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie (AMSP) a prevádzkovatelia kín.

V roku 2023 bolo oslovených 591 spravodajských jednotiek, z ktorých 561 poskytlo súčinnosť v štatistickom zisťovaní. Aspoň jednu zo sledovaných činností v oblasti audiovília¹ vykonávalo 346 subjektov:

- 112 subjektov v oblasti produkcie,
- 25 subjektov v oblasti distribúcie audiovizuálnych diel,
- 62 subjektov poskytovalo AMSP,
- 28 subjektov organizovalo filmový festival,
- 119 subjektov prevádzkovalo kino.

¹ Ak subjekt vykonával viacero činností (produkcia/distribúcia, poskytovanie AMSP, organizácia filmového festivalu, alebo prevádzkovanie kina), je vedený v každej kategórii.



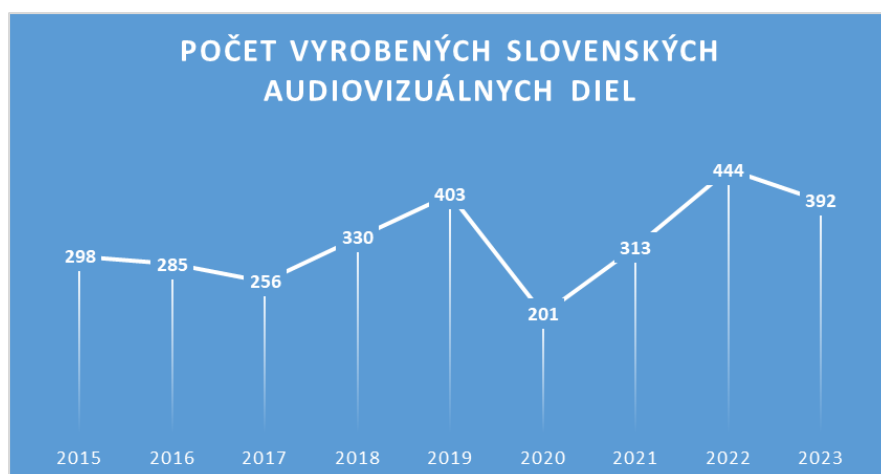
V roku 2023 prerušilo/nevykonávalo činnosť v oblasti audiovizízie 281 subjektov a 13 subjektov činnosť ukončilo.

Výroba slovenských audiovizuálnych diel

V roku 2023 slovenské producentské spoločnosti vyrobili 392 audiovizuálnych diel, z ktorých bolo:

- 65 (57 v roku 2022) kinematografických audiovizuálnych diel (46 dlhometrážnych a 19 krátkych a stredometrážnych) s celkovými nákladmi na výrobu cez 54 miliónov eur,
- 327 (387 v roku 2022) iných audiovizuálnych diel (1 dlhometrážny a 326 krátkych a stredometrážnych) s celkovými nákladmi na výrobu vo výške takmer 715 tisíc eur.

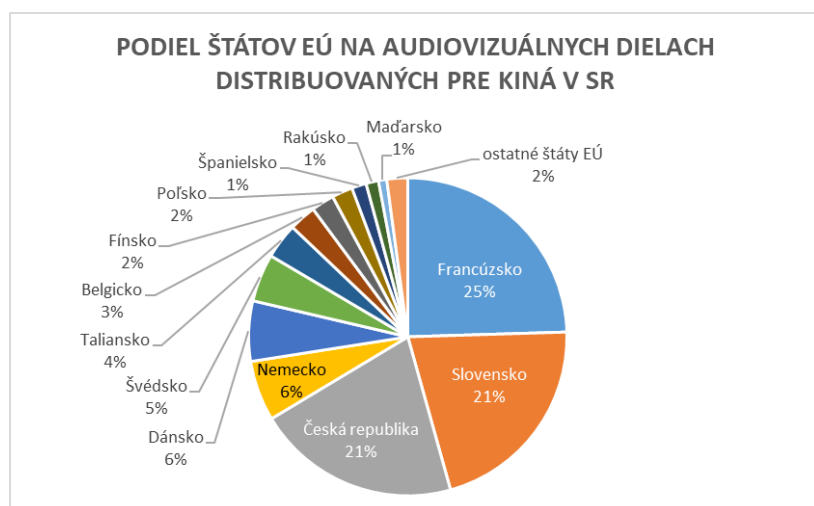
Ukazovateľ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
vyrobené slovenské audiovizuálne diela	330	403	201	313	444	392
podiel v % (porovnanie s rokom 2018)	100	122,1	60,9	94,8	134,5	118,8
celkové náklady na výrobu (v tis. eur)	26 546	25 065	19 396	24 687	41 618	54 721



Počet kinematografických diel v oblasti medzinárodnej koprodukcie opäť narástol na 45 kinematografických diel (36 v roku 2022), ktoré boli vyrobené v koprodukcii s Českom (34), Maďarskom (5), Chorvátskom, Poľskom (po 2), Francúzskom, Rumunskom, Talianskom a Ukrajinou (po 1).

Distribúcia audiovizuálnych diel na slovenský trh

V roku 2023 bolo na slovenský trh distribuovaných 3 993 audiovizuálnych diel, z nich bolo 792 určených pre kiná. Na nosičoch bolo distribuovaných 3 792 audiovizuálnych diel, z toho v premiére bolo na Slovensku uvedených 247 audiovizuálnych diel. Z distribuovaných titulov pre kiná bolo najviac z produkcie štátov Európskej únie (473). Najvyššie zastúpenie v tomto sektore mali audiovizuálne diela francúzskej (116), slovenskej (100) a českej produkcie (98), nasledujú diela nemeckej a dánskej produkcie (po 29), ďalej švédskej (23), talianskej (17), fínskej (11) a poľskej produkcie (10). Produkcia ostatných štátov EÚ dosahovala jednociferné počty.



Z európskych štátov mimo Európskej únie bolo distribuovaných 82 titulov (87 v roku 2022). Produkcia ostatných štátov sveta predstavovala 237 diel (225 v roku 2022), z toho najvyššie zastúpenie mala opäť produkcia USA – 202 titulov (195 v roku 2022).

Ukazovateľ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet distribuovaných audiovizuálnych diel spolu	7 878	6 824	4 432	5 099	5 229	3 993
počet distribuovaných audiovizuálnych diel pre kiná	727	755	653	708	785	792
podiel distribuovaných audiovizuálnych diel pre kiná v %	9,2	11	14,7	13,9	15	19,8

Audiovizuálne mediálne služby na požiadanie (AMSP)

V roku 2023 bolo poskytovaných 131 audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, z toho 114 AMSP bolo poskytovaných bezodplatne a 17 AMSP bolo poskytovaných za úhradu.

Z celkového počtu 128 642 ponúkaných programov bolo 41 092 audiovizuálnych diel (6 326 v roku 2022), z toho 16 553 slovenských (1 798 v roku 2022).

Poskytovatelia AMSP evidovali 77 592 724 používateľov. Z tohto počtu bolo 336 187 registrovaných, ktorí si zabezpečili prístup uhradením paušálneho poplatku, a 21 499 registrovaných používateľov, ktorí využili prístup k ponúkaným programom v AMSP uhradením jednorazového poplatku.

Ukazovateľ	2021	2022	2023
počet poskytovaných AMSP spolu	41	46	131
z toho AMSP poskytované bezodplatne	35	42	114
počet ponúknutých programov spolu	113 174	101 035	128 642
počet používateľov AMSP spolu (v tis.)	11 200	14 372	77 593
z toho používatelia AMSP s prístupom bezodplatne (v tis.)	7 480	5 453	67 504

Filmové festivaly

Na Slovensku sa v roku 2023 konalo celkovo 36 filmových festivalov a prehliadok, ktoré mali slovenského organizátora, z toho bolo 7 tuzemských festivalov bez zahraničnej účasti, 24 festivalov bolo so zahraničnou účasťou a 5 cezhraničných filmových festivalov. Na festivaloch a prehliadkach sa uviedlo spolu 1 538 filmov a programov. Slovenské filmy predstavovali podiel 25,4 % (28,7 % v roku 2022), podiel filmov z krajín Európskej únie (okrem slovenských) bol 48,9 %.

Celkový počet predstavení filmov a programov bol 1 411 (981 v roku 2022), z toho počet predstavení slovenských filmov bol 232 – 16,4 % (320 predstavení, 32,6 % v roku 2022). Festivaly a prehliadky navštívilo 118 163 divákov, z toho bolo 21 448 divákov slovenských filmov a programov. Počet evidovaných účastníkov – hostí na festivaloch/prehliadkach – predstavoval 21 201 (7 364 v roku 2022) osôb, z toho bolo 395 osôb zo zahraničia.

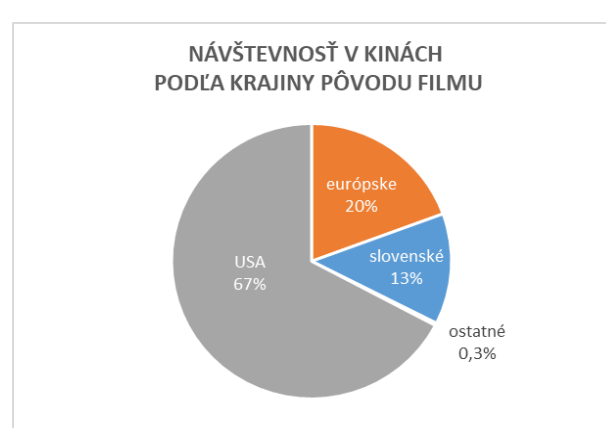
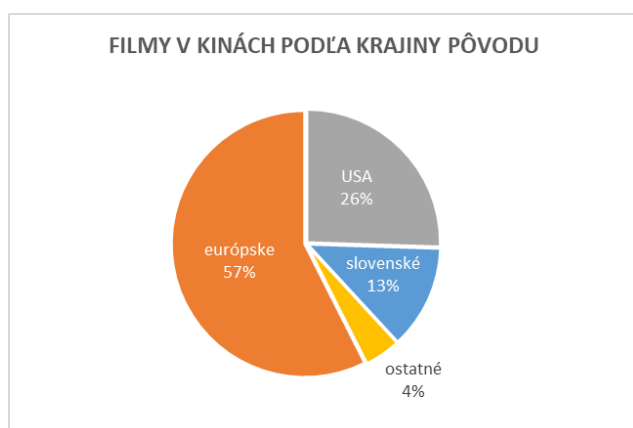
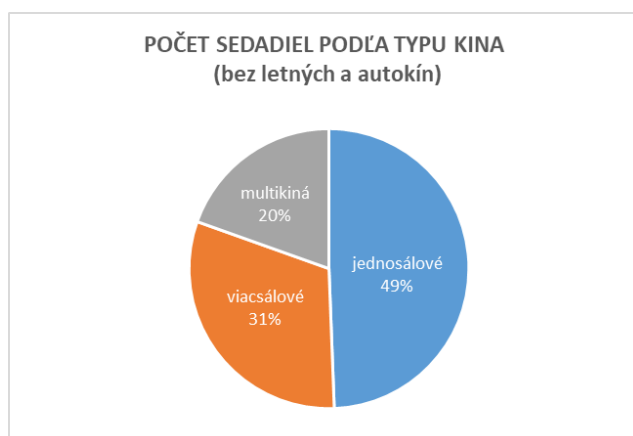
Ukazovateľ	2019	2020	2021	2022	2023
počet filmových festivalov a prehliadok spolu	43	34	32	37	36
počet uvedených filmov/programov spolu	5 387	1 529	1 850	1 483	1 538
z toho slovenské filmy	697	419	423	426	390
počet divákov na festivaloch a prehliadkach spolu	194 287	141 180	138 567	110 566	118 163
z toho diváci predstavení slovenských filmov/programov	58 902	26 334	31 632	20 978	21 448

Kiná v SR

V Slovenskej republike bolo v roku 2023 v prevádzke 182 kín, z ktorých bolo 112 v zriaďovateľskej pôsobnosti štátu/obce a 70 kín prevádzkovali súkromné subjekty. V sledovanom období nepremietalo/prerušilo činnosť 33 kín, 7 kín ukončilo činnosť.

Uskutočnilo sa 200 400 predstavení, ktoré navštívilo 4 865 038 návštevníkov (priemerná návštevnosť na predstavenie bola 24 návštevníkov). Celkové tržby zo vstupného stúpili oproti predchádzajúcemu obdobiu o 26,1 % z 27 466 948 na 34 651 074 eur a dostali sa na úroveň obdobia pred pandémiou. Priemerná cena vstupenky bola 7,12 eura.

Ukazovateľ	2019	2020	2021	2022	2023
počet kín spolu	147	155	142	168	182
jednosálové	98	100	88	98	97
viacsálové	22	22	23	23	25
multikiná	4	4	5	5	5
letné/autokiná	23	29	26	42	55
počet predstavení za úhradu (vstupné)	194 859	100 578	99 219	183 997	200 400
počet návštevníkov	6 432 357	2 291 413	1 940 041	4 149 807	4 865 038
tržby zo vstupného (v tis. eur)	33 151	12 640	11 666	27 467	34 651
priemerná cena vstupenky (v eurách)	5,15	5,52	6,01	6,62	7,12



Finančné a personálne zabezpečenie činností v oblasti audiovizízie

V roku 2023 predstavovali celkové príjmy subjektov pôsobiacich vo všetkých oblastiach audiovizízie (produkcia a distribúcia audiovizuálnych diel, organizácia filmových festivalov a prehliadok, poskytovanie AMSP a prevádzkovanie kín) objem 254 841 508 eur (v roku 2022 to bolo 122 769 545 eur). Podiel výnosov vo výške 228 187 348 eur tvoril 89,5 % z celkového objemu príjmov. Celkové náklady na činnosť v oblasti audiovizízie predstavovali 156 583 959 eur (98 977 975 eur v roku 2022).

Personálne zabezpečovalo túto oblasť kultúry 6 203 osôb, z toho 2 942 žien (47,4 %). Z celkového počtu osôb bolo 1 552 zamestnancov. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca zamestnaného na plný pracovný úväzok predstavovala 1 317 eur (1 211 eur v roku 2022).

4.7 Vysielanie rozhlasových a televíznych programových služieb

Rozhlasové vysielanie

Predmet zisťovania

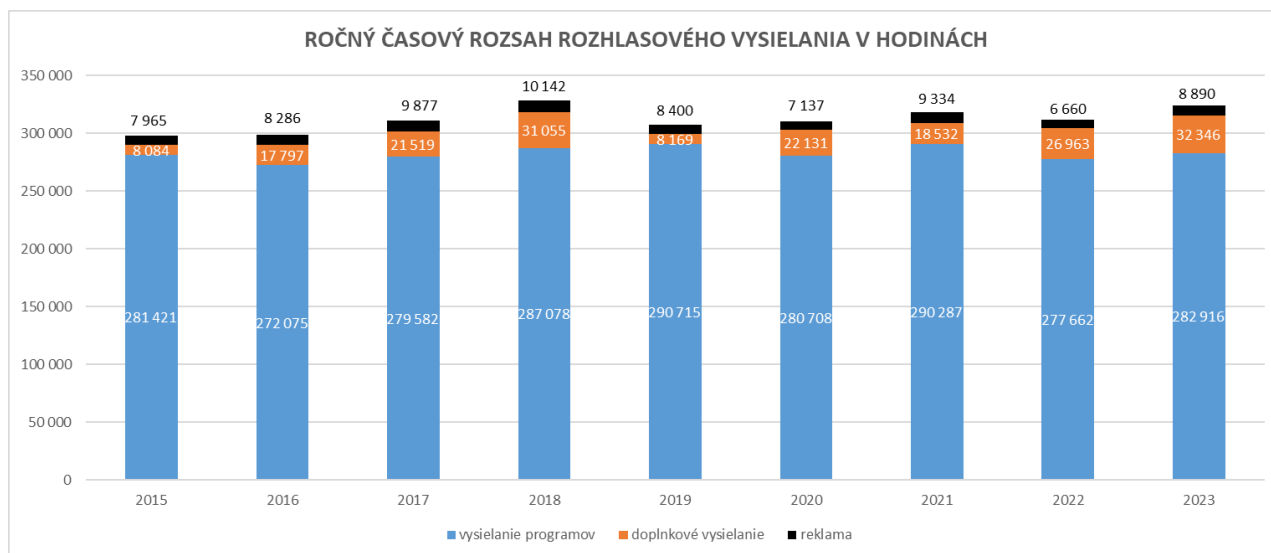
Predmetom štatistického zisťovania je oblasť rozhlasového vysielania. Prostredníctvom štatistického zisťovania sa získali údaje o celkovom časovom rozsahu rozhlasového vysielania a rozsahu vysielania jednotlivých typov programov, ako aj o rozsahu doplnkového vysielania. Osobitne sa zisťovali údaje o rozsahu vysielania do zahraničia, a to podľa typu programov a jazyka vysielania, údaje o časovom rozsahu vysielania v jazykoch národnostných menšín, údaje o finančnom a personálnom zabezpečení vysielania.

Spravodajské jednotky

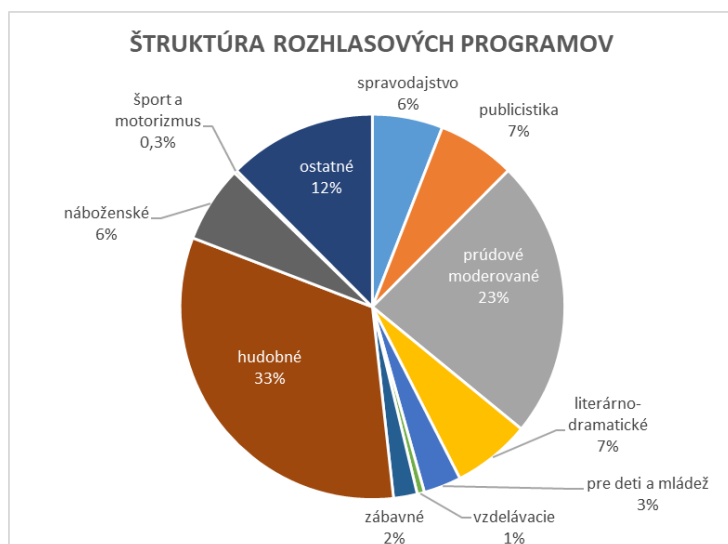
Údaje za rok 2023 poskytol verejnoprávny vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska (ďalej RTVS) za organizačnú zložku Slovenský rozhlas a držiteľia autorizácie na rozhlasové vysielanie. V roku 2023 v SR vysielalo 40 rozhlasových programových služieb, 9 z nich prevádzkoval RTVS. Za Slovenský rozhlas boli údaje poskytnuté osobitne za jednotlivé programové služby (Rádio Slovensko, Rádio Patria, Rádio FM, Rádio Devín, Rádio Regina, Radio Slovakia International, Rádio Litera, Rádio Pyramída a Rádio Junior).

Rozsah rozhlasového vysielania v členení podľa typu programu

Štatistickým zisťovaním sa získal obraz o celkovom rozsahu rozhlasového vysielania, ako aj o zastúpení a rozsahu vysielania jednotlivých typov programov. V roku 2023 bolo v SR odvysielaných 324 152 hodín programov a doplnkového vysielania, o 13 156 hodín viac ako v roku 2022.



Z celkového rozsahu rozhlasového vysielania najvyššie zastúpenie mali hudobné programy – 92 180 hodín, prúdové moderované vysielanie 66 323 hodín, publicistické programy 18 573 hodín, literárno-dramatické programy 18 571 hodín, náboženské programy 18 232 hodín, spravodajské programy 16 740, programy pre deti 8 932 hodín a zábavné programy 5 637 hodín. Doplňkové vysielanie bolo zaradené do vysielania rozhlasových programových služieb v rozsahu 41 236 hodín, z toho 8 890 hodín bola reklama, čo je o tretinu viac ako v roku 2022.



Vysielanie Slovenského rozhlasu predstavovalo 23 % (75 303 hodín) z celkového rozsahu rozhlasového vysielania v roku 2023. Najvyššie zastúpenie v jeho vysielaní mali hudobné programy – 20 498 hodín, spravodajstvo a publicistika boli odvysielané v celkovom rozsahu 16 308 hodín. Rozsah vysielania literárno-dramatických programov,

ktoré sa v komerčnom vysielaní vyskytuje v minimálnej miere, bol 17 438 hodín. Pre deti a mládež sa v Slovenskom rozhlas v roku 2023 odvysielalo 6 104 hodín programu.

Vysielanie do zahraničia

Vysielanie pre zahraničných poslucháčov zabezpečoval v zmysle zákona Slovenský rozhlas, a to prostredníctvom rozhlasovej programovej služby Radio Slovakia International. V roku 2023 bol celkový časový rozsah vysielania do zahraničia 8 760 hodín programov, pričom rozsah vysielania v každom jazyku vysielania (anglickom, nemeckom, francúzskom, ruskom, španielskom a slovenskom) predstavoval približne 1 460 hodín.

Vysielanie v jazykoch národnostných menšín

Vysielanie v jazykoch národnostných menšín žijúcich na území Slovenskej republiky takisto v roku 2023 zabezpečoval v zmysle zákona Slovenský rozhlas. V maďarskom jazyku vysielala tiež stanica s náboženským zameraním MIRJAM RÁDIO v rozsahu 8 760 hodín. Celkovo sa pre národnostné menšiny žijúce na území Slovenskej republiky odvysielalo 13 983 hodín programov. Najvyššie zastúpenie – 13 085 hodín – malo vysielanie v maďarskom jazyku. V rusínskom jazyku bolo odvysielaných 362 hodín, v ukrajinskom 338 a v rómskom jazyku 136 hodín programov. Časový rozsah vysielania v jazykoch národnostných menšín zostal v porovnaní s rokom 2022 nezmenený.

Finančné zabezpečenie vysielania rozhlasových programových služieb

Subjekty disponovali príjmami vo výške 55 306 039 eur, náklady na zabezpečenie rozhlasového vysielania predstavovali 57 730 678 eur.

Vybrané ekonomické ukazovatele z oblasti rozhlasového vysielania (v mil. eur)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
príjmy (výnosy) spolu (bez príjmových finančných operácií)	45,0	44,4	47,2	51,6	46,1	43,8	50,9	55,3
z toho príjmy z úhrad za služby verejnosti poskytované RTVS	23,5	24,3	24,8	25,0	22,6	22,9	22,3	13,4
výnosy z vlastnej činnosti spolu	14,7	14,2	14,9	14,7	13,6	14,2	16,1	18,9
z toho reklama, telenákup, sponzorské oznámenie a i.	5,5	6,1	7,5	5,0	5,1	6,3	6,3	7,4
výdavky (náklady) na bežnú činnosť spolu	40,4	39,7	41,5	43,8	45,1	47,2	50,4	57,7
z toho mzdové náklady (bez OON)	8,5	8,9	9,9	10,4	11,8	12,0	13,2	15,1

Osoby zabezpečujúce rozhlasové vysielanie

Programy jednotlivých rozhlasových programových služieb v roku 2023 vyrábalo a ich vysielanie zabezpečovalo 1 238 osôb, z toho bolo 836 zamestnancov, ktorých počet dlhodobo miernym tempom rastie. Priemerná mzda zamestnancov v oblasti rozhlasového vysielania stúpila o 5 % na 1 445 eur.

Stav v oblasti rozhlasového vysielania, tak ako po minulé roky, nezaznamenal výrazné zmeny.

Televízne vysielanie

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je oblasť televízneho vysielania. Prostredníctvom štatistického zisťovania sa získali údaje o celkovom časovom rozsahu vysielania, rozsahu vysielania a pôvode jednotlivých typov programov, ako aj o rozsahu doplnkového vysielania. Osobitne boli získané údaje o rozsahu vysielania v jazykoch národnostných menšín, rozsahu vysielania pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva, ako aj údaje o finančnom a personálnom zabezpečení vysielania.

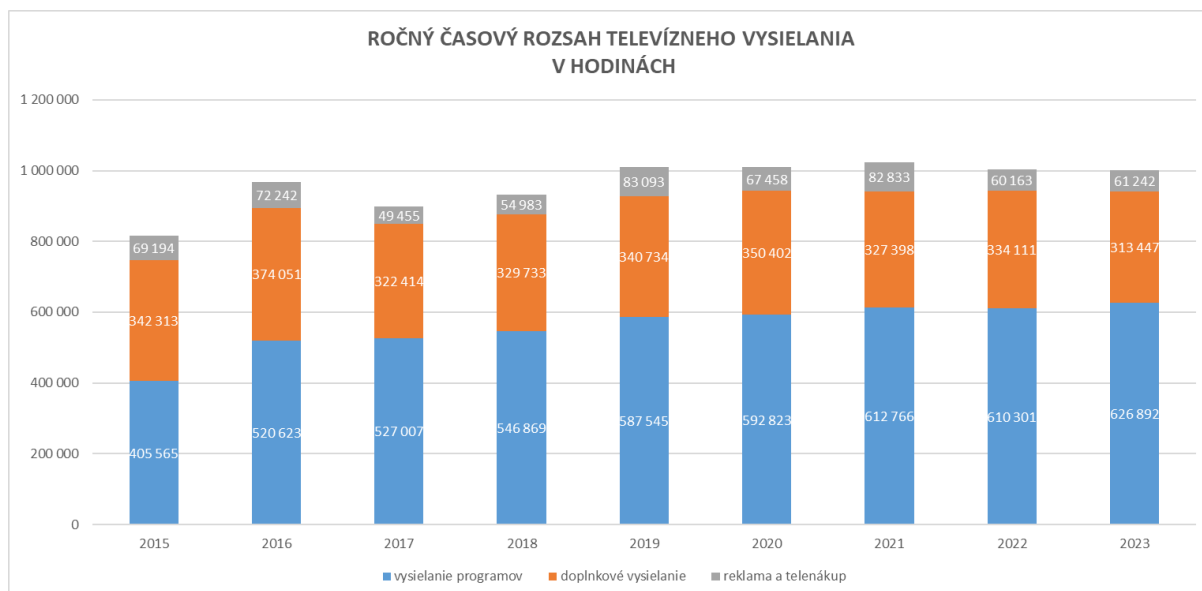
Spravodajské jednotky

Údaje za rok 2023 poskytol verejnoprávny vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska (ďalej RTVS) za organizačnú zložku Slovenskú televíziu a držiteľia autorizácie na televízne vysielanie. V roku 2023 bolo v SR prevádzkovaných 131 televíznych programových služieb, v prípade 8 programových služieb bolo vysielanie prerušené/nevysielali, 13 televíznych programových služieb ešte nezačalo vysielateľ a v prípade 1 televíznej programovej služby bolo vysielanie ukončené.

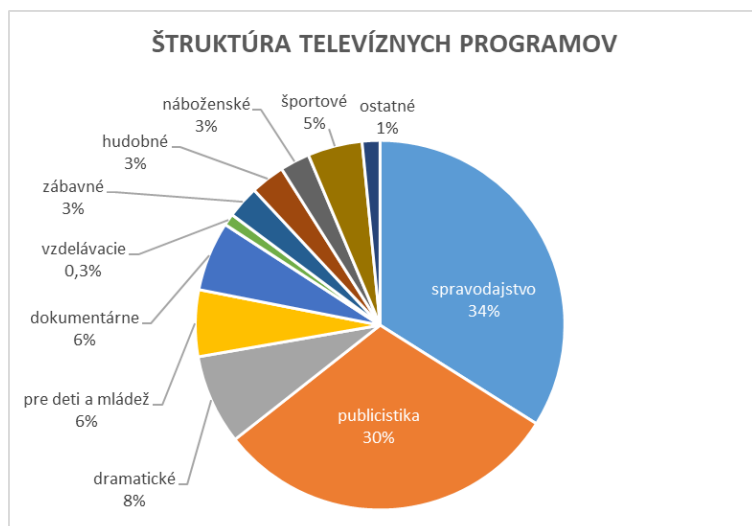
Za Slovenskú televíziu boli údaje poskytnuté osobitne za jednotlivé televízne programové služby Jednotka, Dvojka, RTVS Šport a RTVS 24.

Rozsah televízneho vysielania v členení podľa typu a pôvodu programu

Štatistickým zisťovaním sa získal obraz o celkovom rozsahu televízneho vysielania, ako aj o zastúpení a rozsahu vysielania jednotlivých typov programov. V roku 2023 sa v Slovenskej republike odvysielalo 1 001 581 hodín televíznych programov a doplnkového vysielania, čo je o 2 994 hodín menej ako v roku 2022 pri poklese počtu vysielajúcich staníc o 6.



Z programových typov najvyššie zastúpenie vo vysielaní malo spravodajstvo – 212 839 hodín – a publicistika – 190 795 hodín. Doplnkové vysielanie bolo zaradené do vysielania televíznych programových služieb v celkovom rozsahu 374 689 hodín, z toho 220 434 hodín predstavovalo vysielanie videotextových informácií lokálneho vysielania a 61 242 hodín vysielanie reklamy a telenákupu, takmer rovnako ako v predchádzajúcom roku.



Slovenská televízia odvysielala v roku 2023 celkovo 35 040 hodín programov a doplnkového vysielania, mierne menej ako v predchádzajúcom roku. V roku 2023 vysielanie televíznej stanice Trojka definitívne nahradila spravodajská stanica RTVS 24. Časový rozsah vysielania jednotlivých typov programov zostal približne na rovnakej úrovni ako v predošlom roku. Najvyššie zastúpenie mali spravodajské programy (vrátane športových) – 9 139 hodín, publicistické programy – 6 909 hodín, športové

programy (bez športových správ) – 5 142 hodín, dramatických programov bolo odvysielaných 4 844 hodín, dokumentárnych programov 2 985 hodín, zábavných programov 1 680 hodín. Programy pre deti a mládež boli odvysielané v rozsahu 1 672 hodín. Doplnkové vysielanie bolo zaradené do vysielania Slovenskej televízie v celkovom rozsahu 1 615 hodín, z toho 406 hodín predstavovalo vysielanie reklamy a telenákupu, o 23 % menej ako v predchádzajúcom roku.

Vysielanie v jazykoch národnostných menšín

Národnostné vysielanie v roku 2023 zabezpečovala v zmysle zákona Slovenská televízia, v jazyku národnostnej menšiny vysielali aj iní držitelia licencie. Spolu bolo v roku 2023 odvysielaných 26 601 hodín programov v jazykoch národnostných menšín. Z nich najvyššie zastúpenie malo vysielanie v maďarskom jazyku – 24 220 hodín. V českom jazyku bolo odvysielaných 2 161 hodín, okrem RTVS vysielala v tomto jazyku aj stanica Česko-Slovenská regionálna televízia. V rómskom jazyku bolo odvysielaných 93 hodín programov, v rusínskom jazyku 53 hodín, v ukrajinskom jazyku 24 hodín, v hebrejskom jazyku 11 hodín, v poľskom 5 hodín, v bulharskom 5 hodín, v nemeckom 4 hodiny a v chorvátskom jazyku 1 hodina.

Finančné zabezpečenie vysielania televíznych programových služieb

Príjmové položky spravodajských jednotiek na zabezpečenie televízneho vysielania predstavovali spolu sumu 376 367 910 eur, výdavky tvorili celkovú sumu 314 725 574 eur, z toho mzdové náklady boli vo výške 45 811 118 eur.

Vybrané ekonomické ukazovatele z oblasti televízneho vysielania (v mil. eur)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
príjmy (výnosy) spolu (bez príjmových finančných operácií)	283,7	214,6	230,7	243,6	283,8	301,3	318,3	376,4
z toho príjmy z úhrad za služby verejnosti poskytované RTVS	54,8	56,7	57,8	58,3	52,7	53,4	52,0	31,2
výnosy z vlastnej činnosti spolu	150,1	129,0	138,4	141,3	192,9	202,5	221,6	258,0
z toho reklama, telenákup, sponzorské oznámenie...	112,5	92,5	99,7	101,3	165,9	180,2	194,1	212,0
výdavky (náklady) na bežnú činnosť spolu	274,8	204,1	209,5	213,8	226,6	244,4	259,1	314,7
z toho mzdové náklady (bez OON)	28,6	25,5	25,7	29,0	35,5	35,8	40,7	45,8

Osoby zabezpečujúce televízne vysielanie

Programy jednotlivých televíznych programových služieb v roku 2023 tvorilo a vyrábalo 4 954 osôb, z ktorých bolo 1 082 žien. Z uvedeného počtu osôb program Slovenskej televízie tvorilo a vyrábalo 3 379 osôb a z nich bolo 424 žien. Vysoký počet pracovníkov pôsobil v inom ako pracovnoprávnom vzťahu. Priemerná mesačná mzda zamestnancov pracujúcich na plný pracovný úväzok v oblasti televízneho vysielania stúpila na úroveň 1 345 eur.

4.8 Vydávanie periodickej tlače

Údaje za oblasť vydávania periodickej tlače v SR sa nezískavajú prostredníctvom výkazov KULT, zdrojom údajov je evidencia periodickej tlače, ktorú vedie ministerstvo. V roku 2023 sa v SR vydávalo 1 496 titulov periodickej tlače, v porovnaní s rokom 2022 to bolo o 69 titulov menej, ide o podobný úbytok ako rok predtým. Z vydávaných časopisov zotrval počet týždenníkov, a to 19, počet dvojtyždenníkov klesol z 11 na 9 a počet mesačníkov klesol z 206 na 186.

V roku 2023 počet vychádzajúcich denníkov zostal nezmenený – 9 denníkov, počet regionálnych novín klesol z 94 na 78. Počet obecných novín, ktoré majú vo vydávaní novín najvyššie zastúpenie, v roku 2023 medziročne stúpol zo 471 na 476 titulov.

4.9 Vydávanie neperiodických publikácií

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je vydávanie neperiodických publikácií v Slovenskej republike. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte vydaných neperiodických publikácií v členení podľa tematických skupín (triedenie zodpovedá systematike Medzinárodného desatinného triedenia), formy a nákladu vydania. Osobitne sa získali údaje o jazyku vydania a jazykoch, z ktorých boli vydané publikácie preložené, ako aj údaje o finančnom a personálnom zabezpečení vydavateľskej činnosti.

Spravodajské jednotky

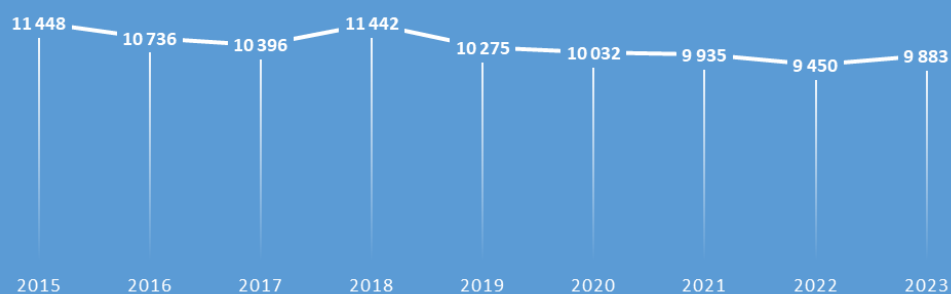
Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť vydávania neperiodických publikácií sú vydavateľstvá pôsobiace na slovenskom trhu, ale aj štátne inštitúcie, obce, mimovládne organizácie a fyzické osoby, ktoré v príslušnom roku vydali neperiodické publikácie, požiadali Národnú agentúru ISBN v Slovenskej republike o pridelenie čísla ISBN.

V roku 2023 bolo oslovených 1 952 spravodajských jednotiek. Súčinnosť v štatistickom zisťovaní poskytlo 1 790 spravodajských jednotiek, z toho vydavateľskú činnosť vykonávalo 1 523 spravodajských jednotiek (v roku 2022 to bolo 1 243 spravodajských jednotiek), 254 spravodajských jednotiek prerušilo vydavateľskú činnosť a 13 spravodajských jednotiek vydavateľskú činnosť ukončilo.

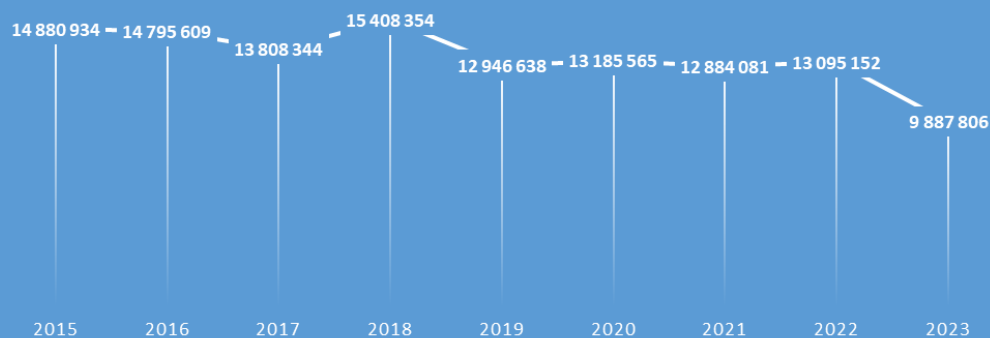
Produkcia vydaných titulov neperiodických publikácií

V roku 2023 bolo vydaných celkovo 9 883 titulov neperiodických publikácií, z toho predstavujú knihy 81,2 % (8 028 titulov), brožúry 18,8 % (1 855 titulov). V porovnaní s rokom 2022 je to nárast o 433 titulov (4,4 %). Z celkového počtu vydaných neperiodických publikácií vyšlo v prvom vydaní 7 605 titulov (76,9 %).

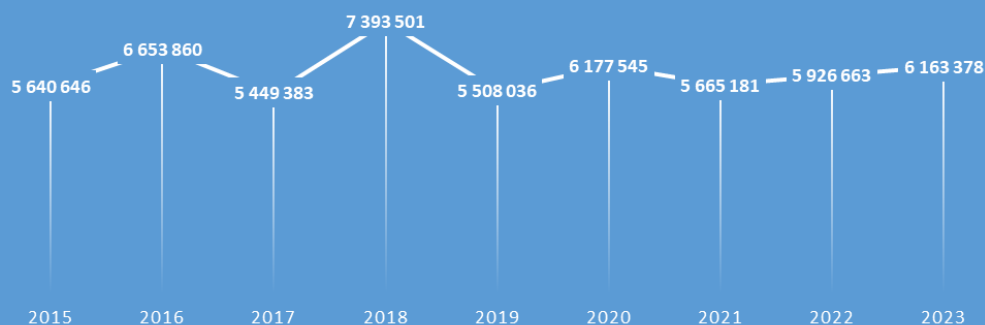
POČET VYDANÝCH TITULOV NEPERIODICKÝCH PUBLIKÁCIÍ



POČET VÝTLAČKOV VYDANÝCH PUBLIKÁCIÍ

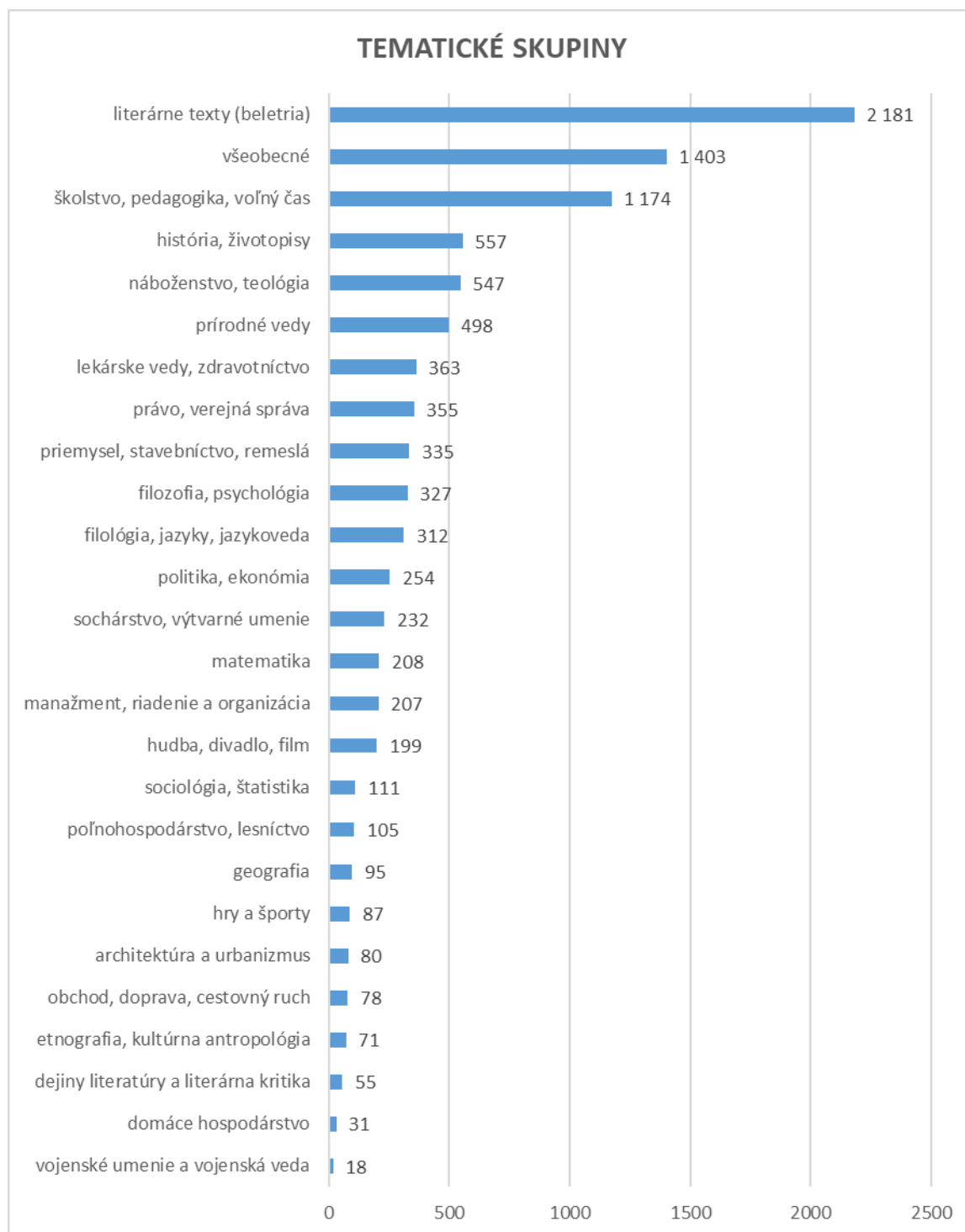


POČET PREDANÝCH VÝTLAČKOV VYDANÝCH PUBLIKÁCIÍ



Členenie podľa tematických skupín

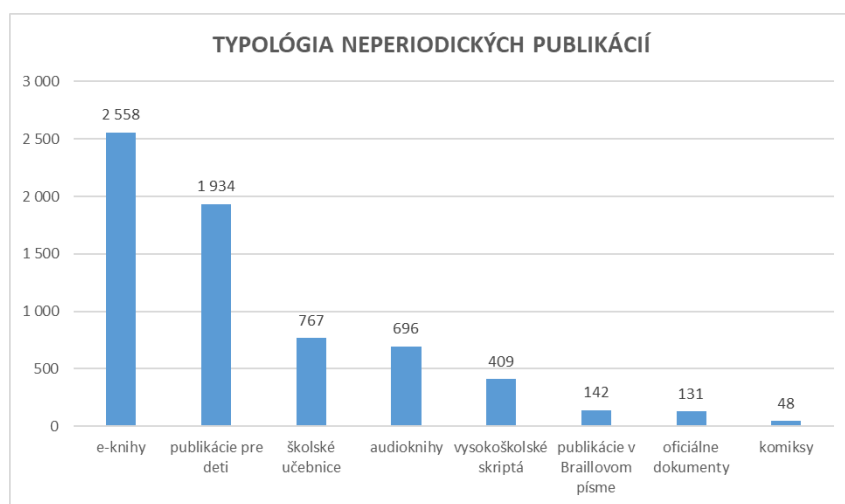
Medzi tematickými skupinami neperiodických publikácií vydaných v roku 2023 prevažujú literárne texty (beletria) – 22,1 % (2 181 titulov), po nich nasleduje skupina všeobecné – 14,2 % (1 403 titulov), skupina školstvo, pedagogika, voľný čas – 11,9 % (1 174 titulov), skupina história, životopisy – 5,6 % (557 titulov). Poradie tematických skupín zostalo oproti predchádzajúcemu obdobiu zachované.



Členenie podľa typológie dokumentov

Podľa typológie dokumentov prevažovali medzi neperiodickými publikáciami vydanými v roku 2023 publikácie pre deti 1 934 titulov (19,6 %), 767 titulov školských učebníc (7,8 %), 409 titulov vysokoškolských skrípt (4,1 %), 142 titulov publikácií v Braillovom písme (1,4 %), 131 titulov oficiálnych dokumentov (1,3 %) a 48 titulov komiksov (5 %).

Vo forme e-knihy (formát pdf, mobi, epub) bolo vydaných 2 558 titulov (25,9 %), čo je oproti roku 2022 nárast o 535 titulov, vo forme audiokníh bolo vydaných 696 titulov (7 %), oproti roku 2022 je to pokles o 2 tituly.



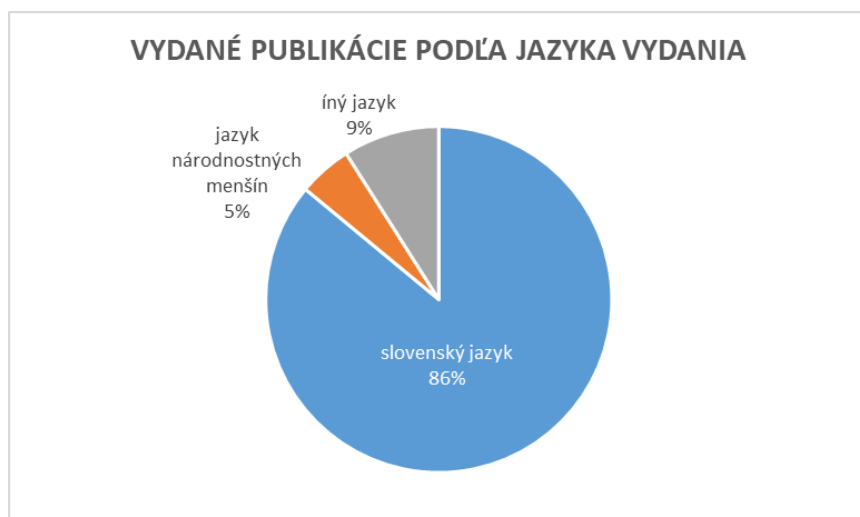
Členenie podľa jazyka vydania

V roku 2023 bolo v slovenskom jazyku vydaných 8 512 titulov (86,1%), čo je oproti roku 2022 nárast o 267 titulov. Z celkového počtu publikácií vydaných v slovenčine tvorila pôvodná tvorba 5 960 titulov, preklady predstavovali 2 552 titulov.

V jazyku národnostných menšín bolo vydaných 516 titulov (5,2 %; v roku 2022 to bolo 507 titulov). Najviac titulov vyšlo v maďarskom jazyku – 288, po ňom nasleduje český jazyk – 106 titulov, nemecký jazyk – 42 titulov, ukrajinský jazyk – 36 titulov, poľský jazyk – 15 titulov, rusínsky jazyk – 10 titulov, ruský jazyk – 9 titulov, rómsky jazyk – 4 tituly, srbský jazyk – 1 titul, chorvátsky jazyk – 1 titul, v iných ako uvedených jazykoch národnostných menšín vyšli spolu 4 tituly neperiodických publikácií.

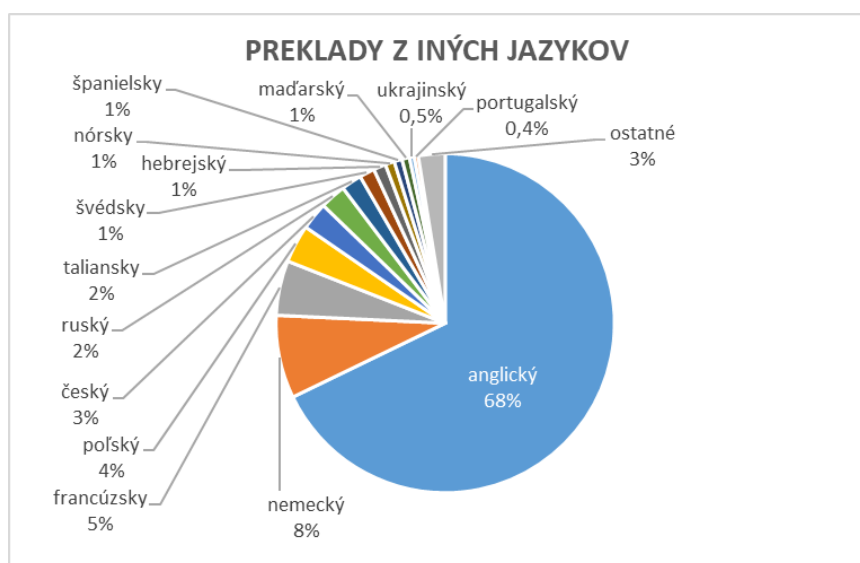
V iných jazykoch vyšlo 579 titulov (5,9 %; v roku 2022 to bolo 468 titulov), medzi nimi má najvyššie zastúpenie anglický jazyk – 467 titulov, po ňom nasleduje taliansky jazyk – 33 titulov, španielsky jazyk – 23 titulov, grécky jazyk – 18 titulov, francúzsky jazyk – 9 titulov. V ďalších jazykoch, ako boli uvedené, vyšlo spolu 29 titulov.

Viacjazyčné publikácie zastupuje 276 titulov (2,8 %; 230 titulov v roku 2022).



Preklady z iných jazykov

Z iných jazykov bolo preložených celkovo 2 627 titulov (oproti roku 2022 pokles o 81 titulov), z toho 2 552 titulov do slovenského jazyka a 75 titulov bolo preložených z cudzieho jazyka do iného cudzieho jazyka. Najviac titulov bolo preložených z anglického jazyka (1 782 titulov, 67,8 %), po nich nasledujú preklady z nemeckého jazyka (208 titulov), z francúzskeho jazyka (137), z poľského jazyka (95), z českého jazyka (69), z ruského jazyka (65), z talianskeho jazyka (51), zo švédskeho jazyka (38), z hebrejského jazyka (31), z nórskeho jazyka (23), zo španielskeho jazyka (20), z maďarského jazyka (19 titulov). Preložené tituly z ostatných jazykov predstavovali nižšie počty.



Finančné a personálne zabezpečenie vydávania neperiodických publikácií

Celkové príjmy a výnosy subjektov na vydávanie neperiodických publikácií predstavovali v roku 2023 spolu 109 493 587 eur, čo je oproti roku 2022 pokles o 6 %. Nižšie o 14 % boli oproti roku 2022 aj náklady v celkovej výške 84 729 052 eur.

Činnosť v tejto oblasti zabezpečovalo 7 308 osôb, z nich bolo 2 138 zamestnancov, medzi zamestnancami prevažovali ženy (63 %). Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnancov pracujúcich na plný úväzok bola vo výške 1 315 eur, u žien to bolo 1 305 eur.

Porovnanie vybraných ukazovateľov

	2019	2020	2021	2022	2023
príjmy a výnosy spolu (v tis. eur)	77 208	112 606	99 127	116 056	109 494
z toho výnosy (v tis. eur)	54 660	85 134	70 059	85 579	85 765
náklady spolu (v tis. eur)	65 738	81 812	86 021	98 897	84 729
osoby zabezpečujúce vydávanie neperiodických publikácií spolu	7 538	6 395	6 458	6 175	7 308
z toho zamestnanci	2 242	1 980	1 918	1 999	2 138

4.10 Kultúrno-osvetová činnosť

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania o kultúrno-osvetovej činnosti (KOČ) boli aktivity v oblasti neprofesionálnej kultúry v SR. Sledovanými údajmi boli počty a štruktúra podujatí, počty vydávaných publikácií súvisiacich s KOČ, počty kultúrnych domov a údaje o ekonomickom a personálnom zabezpečení kultúrno-osvetovej činnosti. V rámci výkazu sa tiež sledovali výdavky obcí na obnovu národných kultúrnych pamiatok.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami pre štatistické zisťovanie o kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2023 boli obce s počtom obyvateľov vyšším ako 500, regionálne kultúrno-osvetové zariadenia, Národné osvetové centrum, Matica slovenská a Ústredie ľudovej umeleckej výroby. Z celkového počtu 1 849 spravodajských jednotiek vykonávalo kultúrno-osvetovú činnosť 1 020 subjektov, čo predstavuje 8 % nárast oproti predošlému postpandemickému roku a 12 % zaostávanie za posledným predpandemickým rokom 2019.

Kultúrno-osvetové zariadenia

Počet využívaných objektov v súvislosti s vyšším počtom aktivít stúpol a dosiahol úroveň predpandemických rokov. Na kultúrno-osvetovú činnosť sa využívalo 2 150 objektov, z toho 1 085 kultúrnych domov. Celkový počet iných miestností využívaných na kultúrno-osvetovú činnosť, ktoré sa nachádzajú mimo týchto objektov, bol 948.

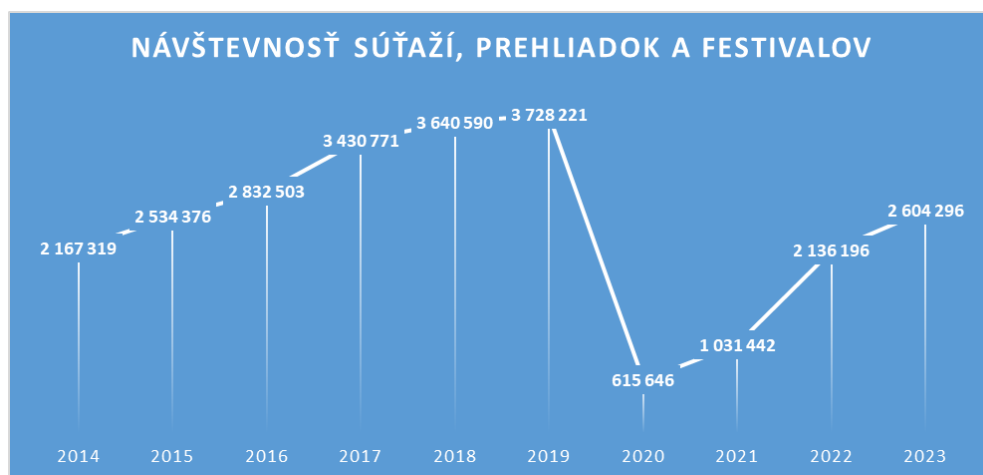
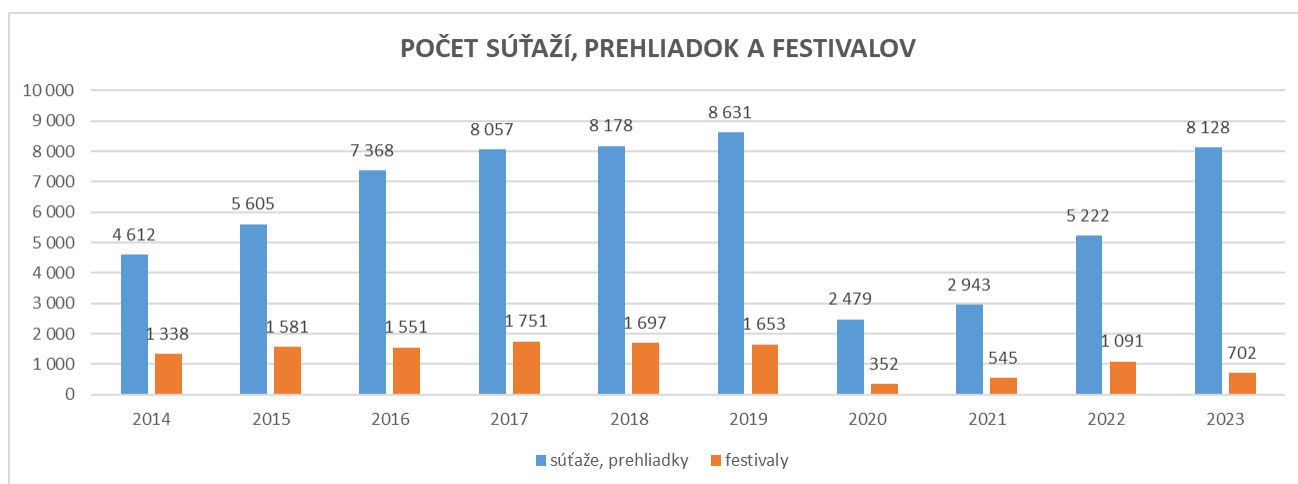
Kultúrno-osvetová činnosť

Počet uskutočnených kultúrno-osvetových podujatí sa medziročným nárastom o tretinu vyrovnal hodnotám z predpandemického obdobia. Celkový počet uskutočnených kultúrno-osvetových podujatí bol 42 668, z toho bolo 27 267 vzdelávacích podujatí s počtom účastníkov 1 320 679, súťaží, prehliadok a festivalov bolo 8 128 s počtom účastníkov 261 455 a s počtom návštevníkov 2 604 296.

Vzdelávacie podujatia a ich návštevnosť

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet SJ vykonávajúcich KOČ	1 076	1 083	1 091	1 157	668	645	943	1 020
počet vzdelávacích podujatí	27 732	28 481	28 006	26 595	9 572	9 745	20 505	27 267
počet účastníkov na vzdelávacích podujatiach	1 615 332	2 098 951	1 753 529	1 571 470	495 397	601 788	966 131	1 320 679
z toho deti a mládež do 18 rokov	611 918	767 566	648 592	595 610	158 341	181 687	367 739	571 402

Výrazne stúpol počet podujatí zameraných na znevýhodnené skupiny obyvateľov z dôvodu vyššieho počtu vykázaných podujatí organizáciou K13 – Košické kultúrne centrá. Celkovo sa pre znevýhodnené skupiny obyvateľov zrealizovalo 7 273 podujatí. Kultúrno-spoločenských podujatí sa zorganizovalo 15 214, medziročne o tretinu viac.



K vzdelávacím podujatiam bolo vydaných 163 titulov metodických materiálov, manuálov, príručiek a učebníc, čo bolo približne rovnako ako v minulom roku. Počet titulov publikácií týkajúcich sa KOČ sa medziročne mierne zvýšil z 254 na 272, z toho periodických publikácií bolo 31. Audiovizuálnych záznamov o KOČ vzniklo 1 640, dvakrát viac ako v predchádzajúcom roku.

Financovanie kultúrno-osvetovej činnosti

Z celkových zdrojov financovania kultúrno-osvetovej činnosti vo výške 88 251 210 eur sa najviac čerpalo z rozpočtu obcí – 45 963 725 eur, z rozpočtu VÚC sa čerpalo 11 890 447 eur a zo štátneho rozpočtu 4 966 733 eur. Z vlastnej činnosti spravodajské jednotky získali 15 033 543 eur, z toho najväčšiu položku tvorili príjmy zo vstupného – 6 661 556 eur – a z prenájmu – 3 477 720 eur.

Z celkovej sumy výdavkov na komplexné zabezpečenie kultúrno-osvetovej činnosti vo výške 79 415 151 eur predstavovali náklady na činnosť 18 468 460 eur, mzdové náklady 22 755 657 eur a prevádzkové náklady 23 140 136 eur.

Celková výška zdrojov financovania a nákladov na kultúrno-osvetovú činnosť medziročne stúpili a prekročili úroveň predpandemického obdobia.

Osoby zabezpečujúce kultúrno-osvetovú činnosť

Spolu sa na organizovaní podujatí kultúrno-osvetovej činnosti podieľalo 13 112 osôb. Z tohto počtu bolo 1 775 zamestnancov a 4 364 osôb pracujúcich na základe dohody o práci alebo zmluvy o diele. Pri realizáciách podujatí pomáhalo 6 973 dobrovoľníkov. Na plný pracovný úväzok pracovalo v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti 1 381 zamestnancov, odborných kultúrnych pracovníkov bolo 665.

Porovnanie vybraných ukazovateľov

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet osôb zabezpečujúcich KOČ	14 116	15 430	16 189	16 734	6 892	8 042	12 256	13 112
z toho zamestnanci	2 347	1 900	2 062	1 962	1 664	1 662	1 949	1 775
dobrovoľníci	6 599	7 311	7 872	8 223	2 653	3 458	6 120	6 973

Počet zamestnancov medziročne mierne klesol, a, naopak, počet osôb pracujúcich na základe dohody o práci alebo zmluvy o diele a počet dobrovoľníkov stúpol. Počet odborných kultúrnych pracovníkov zostáva vo viacročnom porovnaní približne rovnaký. Celkový počet osôb zabezpečujúcich kultúrno-osvetovú činnosť medziročne stúpol, zostal však oproti predpandemickému obdobiu nižší o pätinu. Priemerná hrubá mesačná mzda kultúrnych pracovníkov vo výške 1 267 eur napriek rastu o 9 % zostala pod úrovňou priemernej mzdy v národnom hospodárstve.

4.11 Astronomické zariadenia

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je činnosť astronomických zariadení a pracovísk v Slovenskej republike. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o návštevníkoch astronomických zariadení a pracovísk, o kultúrno-výchovných podujatiach, ktoré tieto pracoviská usporiadali, údaje o počte záujmových krúžkov týchto zariadení, počte ich členov a podujatí, údaje o personálnom a finančnom zabezpečení.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami (SJ) štatistického zisťovania za oblasť astronomických zariadení a pracovísk sú hvezdárne, planetária, astronomické pozorovateľne a astronomické kabinety v Slovenskej republike. V rámci štátneho štatistického zisťovania bolo oslovených tých istých 23 astronomických zariadení a pracovísk ako v roku 2022, súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní poskytli všetky, 1 SJ (Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne) má svoju činnosť astronomického zariadenia prerušenú od roku 2022.

Veľká časť SJ nie sú samostatné hvezdárne a planetária, ale sú to súčasti iných kultúrno-osvetových a vzdelávacích zariadení. Niektoré (pracoviská v Rimavskej Sobote, Banskej Bystrici a Kysuckom Novom Meste) sú zriadené ako organizačné súčasti iných hvezdární. Organizačnou súčasťou Slovenskej ústrednej hvezdárne je aj Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho. Preto je ťažké vyčíslieť presné prerozdelenie počtov návštevníkov, výnosy, náklady, úväzky či ďalšie štatistické ukazovatele. Veľakrát je to len kvalifikovaný odhad vychádzajúci zo skutočných čísel.

Výkony a návštevnosť astronomických zariadení a pracovísk

Vykazovanými výkonmi astronomických zariadení a pracovísk sú počty kultúrno-výchovných podujatí (prednášky, besedy, exkurzie, súťaže, výstavy, poradenstvo a pozorovania), počty návštevníkov týchto podujatí, počty záujmových krúžkov, ich členov a počet podujatí záujmových krúžkov.

Celková návštevnosť za rok 2023 rástla a dosiahla už predpandemickú úroveň 187 308 návštevníkov. Aj keď sa celkový počet podujatí zvýšil na 5 677, počet podujatí organizovaných pre školy bol medziročne nižší (2 661 podujatí oproti 2 841). V súvislosti s vyššou návštevnosťou narástli aj výnosy zo vstupného na 337 163 eur.

V roku 2023 sa opäť zvýšil počet záujmových krúžkov na 42 (z 36). Zvýšil sa aj počet ich členov na 362 (z 307) a počet ich stretnutí výrazne narástol na 1 213 (zo 646). Je

potešiteľné, že tieto ukazovatele sú najvyššie od roku 2013. Tento nárast je podľa našich informácií spôsobený aj finančnou podporou výtvarnej súťaže (Vesmír očami detí) a vedomostných súťaží (Čo vieš o hviezdach? a Astronomická olympiáda) so zameraním na astronómiu zo strany Ministerstva kultúry SR.

Prehľad vybraných ukazovateľov

	2019	2020	2021	2022	2023
počet podujatí záujmových krúžkov a sekcií	799	346	316	646	1 213
počet kultúrno-výchovných podujatí	6 128	2 796	3 365	5 291	5 677
z toho pre školy	3 514	1 014	1 142	2 841	2 661
počet návštevníkov kultúrno-výchovných podujatí	198 575	78 008	83 109	182 677	187 308
z toho deti a mládež do 18 rokov	131 951	33 053	38 102	117 369	112 736
výnosy zo vstupného (v tis. eur)	160	71	99	252	337



Tak napäté rozpočty astronomických zariadení, ako aj výrazné zvýšenie nákladov na tlač boli hlavnou príčinou výrazného zníženia počtu vydaných edičných titulov (30 oproti 40 v roku 2022), z toho bolo 5 vydávaných periodicky. Klesol aj počet propagačných materiálov na 15 (z 23).

Z celkového počtu astronomických zariadení 13 vlastní planetárium (počet sa nemenil). Vlastné webové sídlo má zriadené 20 astronomických zariadení (rovnako ako v roku 2022).

Finančné a personálne zabezpečenie činnosti astronomických zariadení a pracovísk

V roku 2023 pracovalo v astronomických zariadeniach 124 zamestnancov, z toho odborných zamestnancov bolo 83 (z toho ženy 56 a muži 27).

Medzi ekonomické ukazovatele boli zaradené všetky príspevky na činnosť (transfery, granty – dotácie ministerstva, osobitné fondy, operačné programy EÚ a i.), výnosy z vlastnej činnosti (z predaja tovarov alebo služieb, vstupné a i.) a výdavky (náklady) na bežnú činnosť. Celkové príjmy (výnosy) SJ vzrástli na 5 052 325 eur, z toho výnosy výrazne stúpili na 495 449 eur. O tento rozdiel sa pričinil najmä nárast výnosov zo vstupného.

Celkové náklady na činnosť SJ v roku 2023 stúpili na 3 842 551 eur.

Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnancov narástla z 1 127 eur v roku 2022 na 1 273 eur, čo však stále nedosahuje úroveň priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve v roku 2023.

Prehľad vybraných ukazovateľov

	2019	2020	2021	2022	2023
príjmy (výnosy) spolu (v tis. eur)	3 463	3 181	3 252	3 717	5 052
z toho výnosy	291	153	183	384	495
náklady spolu (v tis. eur)	3 189	3 118	3 162	3 445	3 843
z toho mzdové náklady	1 440	1 498	1 427	1 650	1 824
počet osôb zabezpečujúcich činnosť spolu	331	265	291	327	369
z toho zamestnanci	116	127	120	122	124
z toho odborní zamestnanci	69	83	78	82	83

4.12 Cirkvi a náboženské spoločnosti

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je činnosť registrovaných cirkví a náboženských spoločností v SR a jej personálne zabezpečenie. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte aktívnych duchovných, o počte duchovných, ktorí ukončili aktívnu činnosť, ale aj údaje o počte študentov teológie a počte evidovaných veriacich. Osobitne boli získané údaje o cirkevných činnostiach, ako aj o materiálnom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť cirkví a náboženských spoločností bolo 32 ústredí 18 registrovaných cirkví a náboženských spoločností v SR. Súčinnosť v štatistickom zisťovaní poskytli všetky spravodajské jednotky.

Personálne ukazovatele

Počet duchovných 5 314 zostal na rovnakej úrovni ako v roku 2022. Cirkvi a náboženské spoločnosti poberajúce príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorý môžu použiť aj na platy svojich duchovných, vykázali spolu 3 672 duchovných, čo je mierny pokles oproti roku 2022 (3 691).

Niektoré rozdelenia počtu duchovných sa nezhodujú s celkovým počtom duchovných, pretože viaceré subjekty jednotlivé rozdelenia nesledujú. Napríklad rozdelenie počtu duchovných do jednotlivých platových tried neeviduje Bahájske spoločenstvo ani Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní a rozdelenie na diecéznych a rehoľných uvádzajú len subjekty rímskokatolíckej, gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi. Rozdelenie duchovných podľa veku a stupňa vzdelania neeviduje napríklad Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia. To vysvetľuje aj skutočnosť, prečo sa jednotlivé čiastkové údaje o duchovných nerovnajú celkovému počtu duchovných.

Pri počte evidovaných veriacich spravodajské jednotky uvádzajú údaje podľa vlastnej evidencie (matriky) k 31. 12. sledovaného roka, alebo ak nie sú k dispozícii, údaje z posledného sčítania ľudu. V sčítaní obyvateľov, domov a bytov 2021 sa k registrovaným cirkvám prihlásilo 3 742 083 obyvateľov, kým cirkvi vykázali za rok 2023 počet 4 084 845 veriacich. Rozdiel predstavuje 342 762 veriacich.

Materiálne zabezpečenie

Počet bohoslužobných objektov (chrám, kostol, kaplnka, modlitebňa) je údaj, ktorý by mal vykazovať istú stabilitu, no napriek tomu bol v minulosti stále veľmi pohyblivý a v medziročnom porovnaní si vyžadoval každoročný komentár. V súčasnosti je ich počet 6 311 oproti 6 277 v roku 2022. Nárast je spôsobený najmä zarátaním vnútorných kaplniek pri Konferencii vyšších rehoľných predstaviteľov na Slovensku (rímskokatolíckej časti) a tiež spresnením údajov pri Apoštolskej cirkvi. V sledovanom roku bolo dostavaných 26 bohoslužobných objektov.

Počet bohoslužobných objektov so zabezpečeným bezbariérovým vstupom klesol na 2 067 oproti 2 089 v roku 2022 z dôvodu nepresných údajov z Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku za minulý rok. Hoci celkový počet cirkevných škôl mierne stúpol z 334 v roku 2022 na 338, najmä pri stredných školách sme zaznamenali výrazný pokles, a to na 75 oproti 82 v minulom roku, čo spôsobilo zrušenie stredných škôl najmä rímskokatolíckou cirkvou.

Príspevok zo štátneho rozpočtu je údaj o výške príspevku štátu podľa zákona č. 370/2019 Z. z. o finančnej podpore činnosti cirkví a náboženských spoločností, ktorý nadobudol účinnosť 1. 1. 2020. Vykázané sumárne údaje 55 052 269 eur na platy duchovných a odvody do fondov a 1 967 606 eur na prevádzku ústredia nie sú úplné, lebo nezahŕňajú prevádzku ústredí, ktoré z dôvodu duplicity všetkých ostatných údajov nie sú spravodajskými jednotkami tohto štatistického zisťovania. Cirkvi a náboženské spoločnosti použili v roku 2023 z prostriedkov zo štátneho rozpočtu (príspevok štátu za sledovaný rok bol v celkovej výške 57 599 149 eur) v skutočnosti na platy a odvody svojich zamestnancov (prevádzkových i vykonávajúcich duchovenskú činnosť) sumu 55 606 309 eur a na prevádzku svojich ústredí (len tovary a služby, nie platy prevádzkových pracovníkov ako v minulosti) sumu 1 992 590 eur.

Liturgické obrady

Počet bohoslužieb za rok 2023 (1 285 200) zaznamenal oproti roku 2022 mierny nárast. Zvýšil sa vo väčšine bohoslužobných jazykov. Najviac pri rómskom jazyku z 2 979 v roku 2022 na 9 200, čo je dané zvýšeným počtom zborov Apoštolskej cirkvi na východnom Slovensku. Počet bohoslužieb výrazne rástol aj pri cirkevnoslovanskom jazyku zo 102 082 v predchádzajúcom roku na 122 738. Zaujímavé je tiež značné zvýšenie bohoslužieb v latinskom jazyku zo 716 na 972 a v posunkovej reči zo 705 na 924. Výrazne klesol počet bohoslužieb v inom jazyku – z 3 867 na 1 629.

Počet krstov klesol zo 46 207 v roku 2022 na 42 083, a to najmä do 7 rokov – zo 43 964 krstov na 39 514. Rovnako klesol počet cirkevných sobášov z 12 935 na 11 525. Počet cirkevných pohrebov výrazne klesol zo 46 470 v roku 2022 na 41 810, čo môže byť spôsobené aj výrazne nižším počtom zomrelých 54 133 oproti 59,6 tisíca v roku 2022.

Prehľad vybraných ukazovateľov

	2019	2020	2021	2022	2023
počet aktívne pôsobiacich duchovných	4 638	5 006	4 955	5 312	5 314
počet evidovaných veriacich	4 280 030	4 058 274	4 269 349	3 953 980	4 084 845
počet cirkevných škôl	335	338	349	334	338
počet bohoslužieb	1 372 588	1 259 811	1 082 270	1 256 102	1 285 200
počet krstov	48 152	41 355	45 905	46 207	42 083
počet cirkevných sobášov	14 463	10 635	12 122	12 935	11 525
počet cirkevných pohrebov	42 821	45 786	57 609	46 470	41 810

4.13 Ochrana pamiatkového fondu

Predmet zisťovania

Predmetom zisťovania je stav pamiatkového fondu, ktorý tvoria hnutel'né a nehnuteľné národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu podľa § 22 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o ochrane pamiatkového fondu), všetky verejné zdroje financovania obnovy národných kultúrnych pamiatok vrátane štátneho rozpočtu.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky vykonáva v druhom stupni štátnu správu s celoslovenskou pôsobnosťou v rozsahu zákona o ochrane pamiatkového fondu. Krajský pamiatkový úrad je v prvom stupni príslušným správnym orgánom, ktorý rozhoduje o právach a povinnostiach právnických a fyzických osôb na úseku ochrany pamiatkového fondu v rozsahu zákona o ochrane pamiatkového fondu v územnom obvode príslušného kraja.

V roku 2023 mal Pamiatkový úrad SR, tak ako v predchádzajúcom období, 8 krajských pamiatkových úradov, v ktorých pracovalo 365 zamestnancov, z toho 230 žien (v roku 2022 to bolo 381 zamestnancov, z toho 245 žien). Z celkového počtu zamestnancov tvorili odborní zamestnanci 73 %, reštaurátori 5,6 % a zvyšok tvorili organizačnosprávni zamestnanci.

Príjmy Pamiatkového úradu SR z hlavnej činnosti boli 515 000 eur, výdavky na hlavnú činnosť predstavovali 8 547 431 eur (v roku 2022 boli príjmy 455 000 eur a výdavky 8 949 132 eur).

Ochrana pamiatkového fondu

Národné kultúrne pamiatky sú nehnuteľné a hnutel'né veci pamiatkovej hodnoty, ktoré sú z dôvodu ochrany vyhlásené za národné kultúrne pamiatky. Základnou zápisnou jednotkou je kultúrna pamiatka, ktorá evidenčne pozostáva z jedného alebo viacerých nehnuteľných pamiatkových objektov alebo hnutel'ných pamiatkových predmetov.

Územia hodnotných historických sídiel, ktoré vykazujú významné pamiatkové hodnoty, sa chránia ako pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Lokality s pamiatkami a územiami s univerzálnymi kultúrnymi hodnotami svetového významu sa zapisujú do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Od roku 2021 je na našom území 6 lokalít zapísaných v Zozname svetového dedičstva.

Ukazovateľ	2019	2020	2021	2022	2023
počet národných kultúrnych pamiatok	25 546	25 373	25 452	25 480	25 528
počet pamiatkových objektov	17 103	17 248	17 438	17 635	17 766
z toho archeologických nálezov a nálezísk	516	513	528	530	545
počet pamiatkových predmetov	35 488	36 260	37 020	37 588	37 920
počet pamiatkových území	110	111	111	111	111

Finančné prostriedky na obnovu národných kultúrnych pamiatok z verejných zdrojov

Národné kultúrne pamiatky (NKP) môžu byť vo všetkých formách vlastníctva. Vlastník kultúrnej pamiatky je povinný na vlastný náklad starať sa o jej zachovanie, pričom mu môže Ministerstvo kultúry SR alebo obec poskytnúť príspevok na náklady spojené s jej zachovaním alebo obnovou. Priame náklady obcí vynaložené na obnovu národných kultúrnych pamiatok sa z dôvodu racionalizácie zisťujú prostredníctvom štatistického výkazu KULT 3-01 (údaje v tabuľke sú zlúčené z výkazov KULT 1-01 a KULT 3-01).

Finančné prostriedky vynaložené na obnovu NKP (v eurách)	2019	2020	2021	2022	2023
spolu	57 743 994	44 438 883	42 225 191	59 874 946	87 309 230
zo štátneho rozpočtu	34 978 541	27 771 418	30 029 902	29 347 077	47 317 273
z rozpočtu samosprávnych krajov	9 923 692	10 973 828	7 214 331	14 122 417	20 656 534
z rozpočtu obcí	5 535 946	1 586 678	1 366 081	1 928 490	3 692 129
z iných zdrojov	7 305 815	4 106 959	3 614 877	14 476 962	15 643 294

4.14 Multimediálny priemysel

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania v oblasti multimédií je získanie informácií o multimediálnych činnostiach na území Slovenskej republiky, zmapovanie aktivít z hľadiska produkcie a prezentácie multimediálnych diel, ekonomického a personálneho zabezpečenia činnosti v tejto oblasti.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť multimédií sú právnické a fyzické osoby, ktoré podnikajú v oblasti multimediálnej činnosti, ktoré sa identifikujú aspoň s jednou z týchto kategórií: herný priemysel, tvorba a vývoj digitálnych nástrojov a technológií, multimediálny dizajn, webový dizajn, multimediálne a interaktívne inštalácie s úžitkovým charakterom, motion design ako pohyblivý dizajn, mediálne umenie/media art, virtuálna a rozšírená realita. Z 96 oslovených spravodajských jednotiek vykonávalo činnosť a poskytlo údaje 27 subjektov.

Aktivity v oblasti multimediálneho priemyslu

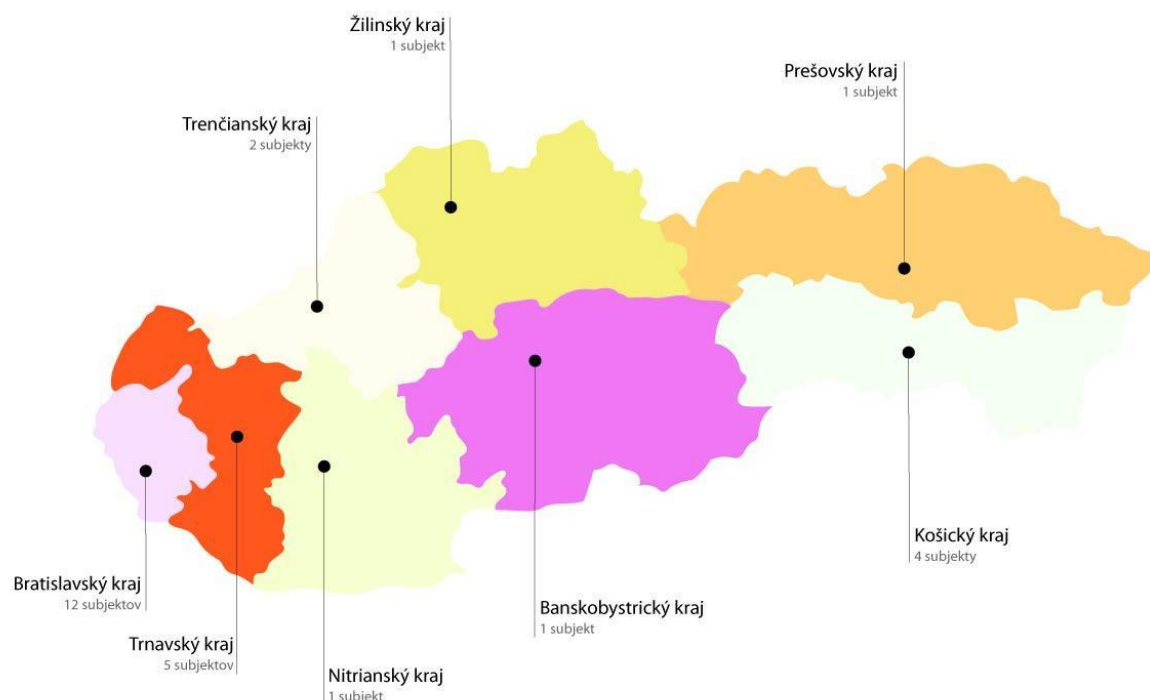
Subjekty pôsobiace v multimediálnom priemysle vyprodukovali 162 multimediálnych diel, z toho 94 diel určených na zábavný účel, 41 diel určených na vzdelávací účel, 18 na úžitkový účel a 9 diel neherného charakteru.

Najviac multimediálnych diel (34) bolo zhotovených pre Android, pre PC 17, pre iOS sa ich zhotovilo 13.

Ukazovateľ		2021	2022	2023
počet subjektov, ktoré vykonávali činnosť		28	29	27
počet multimediálnych diel spolu		145	134	162
v tom diela	určené na zábavný účel	100	81	94
	určené na vzdelávací účel	4	14	41
	určené na úžitkový účel	31	17	18
	neherného charakteru	10	22	9

Zo subjektov, ktoré poskytli údaje, bola najväčšia koncentrácia subjektov multimediálnych činností v Bratislavskom kraji s počtom 12.

Rozmiestnenie multimediálnych činností v krajocho na Slovensku



Prezentácia subjektov

V roku 2023 subjekty prezentovali svoje diela na 20 festivaloch, veľtrhoch, súťažiach, konferenciách a iných podujatiach. Odprezentovali 10 diel multimediálneho charakteru. Multimediálne diela boli propagované aj prostredníctvom 34 prezentácií v médiách či na iných platformách. Ocenené boli 2 diela, získali 1 ocenenie v zahraničí a 1 ocenenie na domácej pôde.

Ukazovateľ	2019	2020	2021	2022	2023
počet prezentačných podujatí	68	35	21	38	20
z toho tuzemské	34	23	8	17	9
zahraničné	34	12	13	21	11
počet prezentovaných multimediálnych diel	59	23	5	21	10
počet získaných ocenení/diel	2/2	1/1	1/1	3/2	2/2
počet prezentácií v médiách	215	42	46	126	34

Subjekty pôsobiace v oblasti multimédií zorganizovali alebo sa podieľali na spoluorganizovaní 13 podujatí (9 podujatí v roku 2022), z toho boli 4 súťaže, 1 konferencia, 6 prednášok a 2 kurzy. Podujatia navštívilo 3 600 návštevníkov (2 000 v roku 2022).

Finančné a personálne zabezpečenie činnosti v oblasti multimediálneho priemyslu

Na zabezpečenie výroby a distribúcie multimediálnych diel bolo v roku 2023 vynaložených 47 035 544 eur (v roku 2022 boli celkové príjmy 54 911 341 eur) a opäť túto čiastku tvorili takmer výlučne výnosy (47 025 467 eur).

Celkové náklady na činnosť v oblasti multimédií činili 46 196 607 eur (49 309 811 eur v roku 2022).

Na zabezpečovaní výroby a distribúcie multimediálnych diel sa celkovo podieľalo 529 osôb (559 v roku 2022). Z celkového počtu 529 osôb bolo 324 zamestnancov, z toho 68 žien. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca pracujúceho na plný pracovný úväzok bola 1 519 eur (ženy 1 472 eur).

4.15 Špecializované dizajnérske činnosti

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je zmapovať aktivity, výsledky tvorby, ekonomické a personálne ukazovatele za oblasť špecializovaných dizajnérske činnosti v celom rozsahu na území Slovenskej republiky.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť dizajnu sú právnické a fyzické osoby, ktoré podnikajú v oblasti špecializovaných dizajnérske činnosti (produktový a komunikačný dizajn). V rámci produktového dizajnu rozlišujeme kategórie: dizajn nábytku, interiérový dizajn, dizajn strojov a elektrických zariadení, dizajn dopravných prostriedkov, módný dizajn a šperk, textilný dizajn, dizajn multimediálnych produktov (návrhy). Do kategórie „iné“ zaraďujeme napríklad dizajn hudobných nástrojov, dizajn športového i voľnočasového náčinia či dizajn potrieb na cestovanie a expedície. Pod komunikačným dizajnom rozumieme dizajn vizuálnej identity/logotypu, dizajn komunikačnej kampane, dizajn informačného systému, dizajn pre digitálne médiá, dizajn písma, knižný dizajn a iné, napríklad ilustrácie (v kontexte komunikačného dizajnu) či vizuálna komunikácia v priestore a pod. V roku 2023 z počtu 298 spravodajských jednotiek pôsobiach v oblasti špecializovaných dizajnérske činnosti na Slovensku vykonávalo činnosť a poskytlo údaje 93 subjektov.

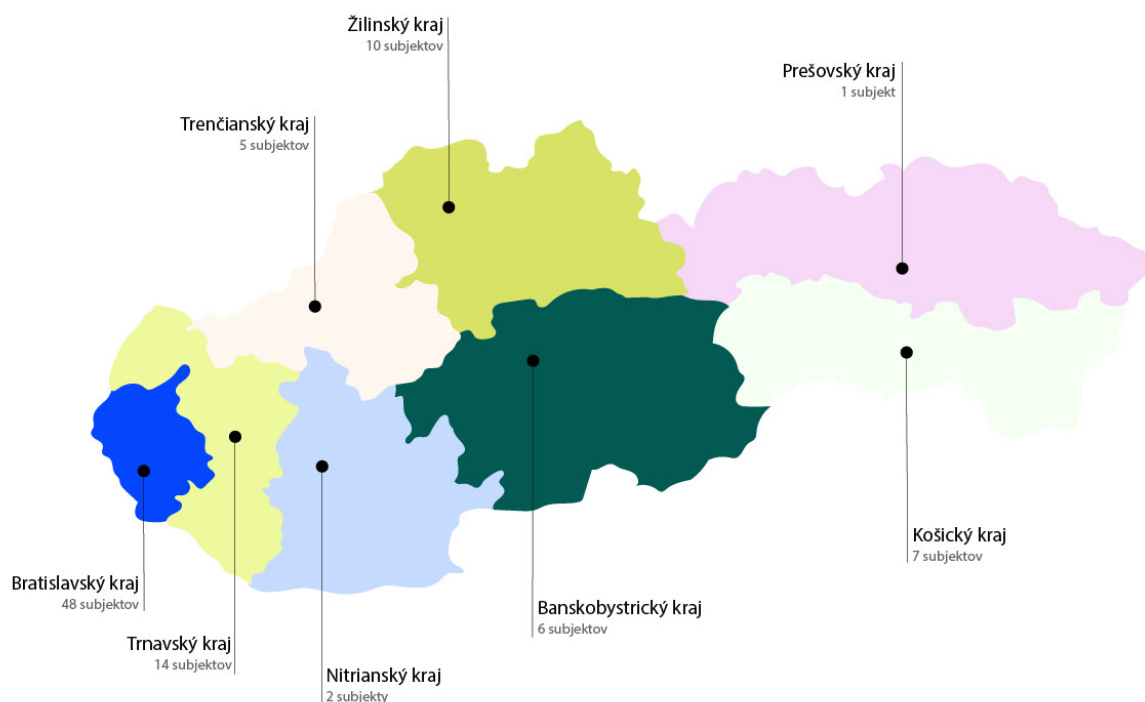
Aktivity v oblasti špecializovaných dizajnérske činnosti

V roku 2023 subjekty vytvorili 1 636 produktov, z toho 561 v kategórii produktového dizajnu a 1 075 diel v kategórii komunikačného dizajnu.

	2021	2022	2023
počet subjektov, ktoré vykonávali dizajnérsku činnosť	112	101	93
počet produktov spolu	1 973	1 518	1 636
z toho produktový dizajn	676	727	561
komunikačný dizajn	1 297	791	1 075

Zo spravodajských jednotiek, ktoré poskytli údaje, bola najväčšia koncentrácia subjektov vykonávajúcich špecializované dizajnérske činnosti v Bratislavskom kraji.

Rozmiestnenie dizajnerských činností v krajocho na Slovensku



Prezentácia subjektov

V roku 2023 dizajnéri na 279 (v roku 2022 to bolo 264 podujatí) podujatiach (festivaly, veľtrhy, výstavy, súťaže, konferencie, workshopy) odprezentovali 306 dizajnerských diel (404 v roku 2022) a získali 7 ocenení, z toho 5 v zahraničí, 5 ocenení bolo z oblasti produktového dizajnu a 2 ocenenia z oblasti komunikačného dizajnu. K propagácii produktov prispelo aj 221 prezentácií v rôznych médiách (televízia, rozhlas, tlač, online časopisy a denníky, iné platformy), z toho 61 prezentácií v zahraničí.

Subjekty, ktoré vykonávali špecializované dizajnerské činnosti, organizovali alebo sa podieľali na organizovaní 29 podujatí. Na týchto podujatiach sa predstavilo 381 účinkujúcich alebo vystavujúcich a navštívilo ich 29 582 návštevníkov (v roku 2022 bolo 70 podujatí, návštevnosť 72 032 návštevníkov).

Finančné a personálne zabezpečenie v oblasti špecializovaných dizajnerských činností

Celkové príjmy subjektov vykonávajúcich špecializované dizajnerské činnosti predstavovali sumu 4 451 110 eur (5 225 764 eur v roku 2022), z toho výnosy (z predaja produktov, služieb a z poskytnutia licencie v zmysle autorského zákona), tak ako v minulosti, tvorili drvivú väčšinu príjmov – 4 348 882 eur. Súčasťou príjmov boli aj

tuzemské granty poskytnuté vo výške 26 894 eur a zahraničné granty vo výške 4 000 eur.

Celkové náklady na činnosť dizajnerských subjektov tvorili finančný objem 2 916 086 eur (4 169 256 eur v roku 2022).

V roku 2023 sa na špecializovaných dizajnerských činnostiach podieľalo 203 osôb (173 v roku 2022), z toho 77 žien. Z celkového počtu osôb bolo 84 zamestnancov (35 žien) v pracovnom pomere (na úrovni roku 2022), z nich bolo 45 odborných alebo umeleckých zamestnancov. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca na plný pracovný úväzok bola na úrovni 1 242 eur (1 101 eur v roku 2022).

4.16 Kultúra národnostných menšín

Predmet zisťovania

Predmetom štátneho štatistického zisťovania je činnosť subjektov, ktoré pôsobia v oblasti kultúry národnostných menšín, počet a druh kultúrnych aktivít, ktoré subjekty národnostných menšín usporiadali, vrátane ich financovania z rôznych zdrojov.

Spravodajské jednotky

Súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní poskytlo všetkých 878 oslovených spravodajských jednotiek (SJ), z toho 834 vykonávalo činnosť a 44 subjektov činnosť nevykonávalo. Medzi spravodajské jednotky boli zaradené fyzické osoby a právnické osoby (občianske združenia, nadácie, neziskové organizácie, neinvestičné fondy, organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, vyšších územných celkov a obcí, obce, vysoké školy, verejnoprávne inštitúcie, registrované cirkvi, náboženské spoločnosti a právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, ako aj spoločnosti s ručením obmedzeným).

Aktivity subjektov kultúry národnostných menšín

Spravodajské jednotky vykonávajúce činnosť v oblasti kultúry národnostných menšín sa podieľali v roku 2023 na realizácii 10 025 aktivít. V roku 2023 predstavoval počet registrovaných členov národnostných menšín žijúcich na Slovensku 48 383 osôb (49 252 v roku 2022).

Národnostná menšina	2020	2021	2022	2023
	počet aktivít	počet aktivít	počet aktivít	počet aktivít
bulharská	13	22	23	25
česká	174	211	379	423
chorvátska	5	5	19	16
maďarská	5 133	5 431	6 358	6 985
moravská	35	26	30	37
nemecká	42	10	41	71
poľská	22	46	52	61
rómska	580	894	915	652
rusínska	227	279	577	520
ruská	33	42	23	29
srbská	8	5	16	13
ukrajinská	47	71	256	131
židovská	121	153	249	481
iná a multikultúrne aktivity	108	183	477	581
spolu	6 547	7 378	9 413	10 025

Najväčší počet aktivít uskutočnili subjekty kultúry maďarskej národnostnej menšiny, ktoré majú aj najviac z celkového počtu registrovaných členov (69,7 %). Najmenej aktivít vykázali subjekty bulharskej, chorvátskej a srbskej národnostnej menšiny.

Na území Slovenska v roku 2023 vykonávalo svoju činnosť 1 131 kolektívov rozvíjajúcich kultúru národnostných menšín.

Počet kolektívov	2019	2020	2021	2022	2023
divadelný súbor	147	123	148	160	138
folklórny súbor	590	453	423	404	319
hudobná skupina	299	156	204	236	176
spevácky zbor	266	360	176	204	205
iné	605	380	339	276	293
spolu	1 907	1 472	1 290	1 280	1 131

Najviac záujmových kolektívov pôsobilo v oblasti národnostného folklóru (319). Tieto záujmové kolektívy sa významnou mierou aktívne podieľajú aj na rozvoji tzv. živej národnostnej kultúry – folklórnych festivalov, prehliadok, tanečných prehliadok či letných detských a mládežníckych táborov. Pokles zaznamenali hudobné skupiny, tradične najmenej početné zastúpenie mali kolektívy vykonávajúce divadelnú činnosť.

Z celkového počtu 9 544 usporiadaných kultúrnych podujatí v roku 2023 bolo 11,1 % podujatí s celoslovenskou pôsobnosťou, 25,5 % bolo regionálnych podujatí a 63,4 % miestnych podujatí (v roku 2022 bol tento pomer 14,7 %, 29,3 % a 56 %).

Typy kultúrnych podujatí	2019	2020	2021	2022	2023
kultúrno-spoločenské podujatia	6 265	2 334	2 722	3 922	5 043
výchovno-vzdelávacie aktivity	4 566	2 439	2 844	3 339	2 764
výstavy	921	468	482	586	547
súťaže	555	304	243	358	408
iné	1 895	599	538	712	782
spolu	14 202	6 144	6 829	8 917	9 544

Subjekty kultúry národnostných menšín sa okrem organizácie kultúrnych podujatí venovali aj výskumnej činnosti, ale najmä:

- vydávaniu periodickej tlače – najaktívnejšou národnostnou menšinou bola maďarská národnostná menšina, ktorá počas roku 2023 vydala 37 titulov periodickej tlače, pričom celkovo vydala 696 čísel periodickej tlače. Periodickú tlač vydávali všetky národnostné menšiny okrem poľskej a srbskej,
- vydávaniu neperiodických publikácií – rovnako najaktívnejšou národnostnou menšinou bola maďarská národnostná menšina, ktorá počas roku 2023 vydala 128

titulov neperiodických publikácií v celkovom náklade 49 597 výtlačkov, nasledujú rómska národnostná menšina (21 titulov, 1 968 výtlačkov) a rusínska národnostná menšina (19 titulov, 4 817 výtlačkov),

– audiovizuálnej tvorbe a vydávaniu audiovizuálnych nosičov – aj v tejto oblasti bola najaktívnejšou maďarská národnostná menšina. Počas roku 2023 vytvorila 29 titulov audiovizuálnych diel, tiež vydala najviac CD/DVD nosičov – v počte 9 titulov s nákladom 816 kusov, nasleduje tvorba moravskej národnostnej menšiny s počtom 6 audiovizuálnych diel, rómska národnostná menšina vytvorila 5 audiovizuálnych diel, rusínska národnostná menšina vytvorila 4 takéto diela. Moravská, rómska aj rusínska národnostná menšina vydali zhodne po 2 tituloch na CD/DVD,

– prevádzke elektronických médií – najvyšší počet elektronických médií prevádzkovali v sledovanom období maďarská národnostná menšina (80 webových stránok, 2 národnostné internetové rádiá a 3 národnostné televízne vysielania), rómska národnostná menšina (15 webových stránok, 4 národnostné televízne vysielania) a rusínska národnostná menšina (6 webových stránok a 1 národnostné internetové rádio).

Financovanie aktivít a kultúrnych podujatí subjektov kultúry národnostných menšín

V roku 2023 mali subjekty národnostných menšín na svoju činnosť k dispozícii celkovo 17 606 863 eur (17 508 100 eur v roku 2022) zo štátneho rozpočtu, z rozpočtov regionálnych a miestnych samospráv, od sponzorov a z grantov.

Najväčšou mierou finančne podporoval kultúru národnostných menšín na Slovensku štátny rozpočet. Hlavnú časť príspevkov z regionálnej samosprávy tvorili príspevky pre profesionálne národnostné divadlá, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov – Divadlo Thália Színház, Jókaiho divadlo, Divadlo Romathan a Divadlo Alexandra Duchnoviča. Miestna samospráva poskytla zo svojich rozpočtov príspevky na kultúru národnostných menšín pre knižnice, kultúrne a osvetové strediská, školy a iné subjekty, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí.

Národnostná menšina	Finančné prostriedky (v eurách) 2022			Finančné prostriedky (v eurách) 2023		
	štátny rozpočet	regionálna samospráva (VÚC)	miestna samospráva (obec)	štátny rozpočet	regionálna samospráva (VÚC)	miestna samospráva (obec)
bulharská	56 625	149 850	2 000	233 793	11 726	
česká	284 196	2 150	489	309 020	2 062	1 000
chorvátska	96 541	2 000		83 772		
maďarská	4 572 944	1 892 800	820 408	4 497 825	1 261 515	1 481 809
moravská	135 126	5 500	500	131 702	1 800	3 000
nemecká	164 938		190	127 790	1 668	1 300
poľská	118 753	548	2 500	122 902	5 233	5 905
rómska	1 983 379	617 662	18 749	1 771 002	648 132	25 193
rusínska	641 584	802 853	39 227	599 175	899 620	38 230
ruská	85 171			101 909		
srbská	49 245			25 715		
ukrajinská	207 084	14 000	450	185 139	13 500	3 000
židovská	249 855	18 000	14 875	220 878	1 000	30 500
iná a multikultúrne aktivity	222 307	360 291	7 725	317 914	396 041	9 500
spolu	8 867 748	3 865 654	907 113	8 728 536	3 242 297	1 599 437

Finančnú podporu z regionálnej samosprávy nedostali v roku 2023 chorvátska, ruská ani srbská národnostná menšina, rovnako tieto národnostné menšiny a bulharskú národnostnú menšinu finančne nepodporili obecné samosprávy.

Finančné prostriedky od sponzorov zo Slovenska, resp. granty získané od slovenských poskytovateľov, predstavovali sumu 677 096 eur, od sponzorov zo zahraničia a z grantov od zahraničných poskytovateľov boli poskytnuté finančné prostriedky na realizáciu kultúrnych podujatí na Slovensku vo výške 3 359 497 eur.

Poskytovateľ príspevku na kultúru národnostných menšín	Výška príspevku (v eurách)			
	2020	2021	2022	2023
štátny rozpočet	6 025 391	7 748 607	8 867 748	8 728 536
regionálna samospráva (VÚC)	2 458 735	3 743 580	3 865 654	3 242 297
miestna samospráva (obce)	476 533	1 174 465	907 113	1 599 437
sponzori/granty zo SR	639 792	2 902 176	571 301	677 096
sponzori/granty zo zahraničia	1 224 030	1 435 742	3 296 284	3 359 497
spolu	10 824 481	17 004 570	17 508 100	17 606 863